

انجمن ریاضی ایران

سال ۲۹

شماره ۲

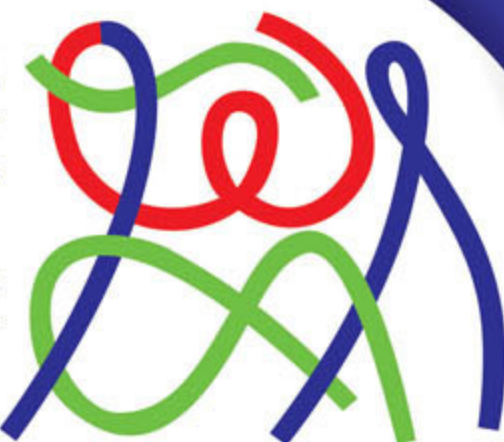
تابستان ۱۳۸۶

شماره مسلسل ۱۱۲

خبرنامه

اخبار انجمن، مقاله، دربارهٔ گردهمایی‌های برگزار شده و آینده، خبر، اخبار دانشگاه‌ها، فارغ‌التحصیلان دکتری، معرفی نشریه، معرفی کتاب، مصوبات شورای اجرایی انجمن

38th Annual Iranian
Mathematics Conference
Zanjan - Iran
3-6 September 2007



سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران

زنجان، دانشگاه زنجان

۱۵ تا ۱۸ شهریور ۱۳۸۶

Free Algebra
Continuum Hypothesis
Poincaré Conjecture
Cross Product
Knot Theory
Simple Random Walks
Brayter Group
Mathematics

سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران

38th Annual Iranian Mathematics Conference, Zanjan- Iran, 3-6 September 2007

زنجان، کیلومتر ۶ جاده تبریز، دانشگاه زنجان، صندوق پستی ۴۱۳-۲۵۱۱۵، دبیرخانه سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران

تلفن و دورنگار: ۵۱۵ ۲۵۱۲ و ۵۱۵ ۲۴۸۱ (۲۴۱)



aimc38@znu.ac.ir
www.aimc38.znu.ac.ir



خبرنامه

سال ۲۹، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۶، شماره مسلسل ۱۱۲

خبرنامه نشریه خبری انجمن ریاضی ایران است که زیر نظر شورای اجرایی انجمن در هر فصل منتشر می شود. نقل مطالب با ذکر مأخذ آزاد است.

صاحب امتیاز: انجمن ریاضی ایران

مدیر مسؤول: علیرضا مدقالچی (رئیس انجمن ریاضی ایران)

a.medghalchi@saba.tmu.ac.ir

سردبیر: محمد صال مصلحیان

moslehian@ferdwosi.um.ac.ir

http://www.um.ac.ir/~moslehian/

هیأت تحریریه: حمید پزشکی pezeshk@khayam.ut.ac.ir

http://www.fos.ut.ac.ir/~pezeshk/

حسن حقیقی haghghi@kntu.ac.ir

http://www.math.kntu.ac.ir/haghghi

رشید زارع نهندی rashidzn@iasbs.ac.ir

http://www.iasbs.ac.ir/faculty/rashidzn/

مجید میرزاووزیری

madjid@mirzavaziri.com

http://www.mirzavaziri.com

سید منصور واعظ پور vaez@cic.aut.ac.ir

محمود هادیزاده یزدی

hadizadeh@kntu.ac.ir

http://www.math.kntu.ac.ir/hadizadeh.html

حروف چین (با فارسی تک): زهرا بختیاری

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

تهران - خ استاد شهید نجات الهی، داخل پارک ورشو، دبیرخانه

انجمن ریاضی ایران

صندوق پستی ۴۱۸ - ۱۳۱۴۵

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۰۷۷۷۵، ۸۸۸۰۷۷۹۵، ۸۸۸۰۸۸۵۵

iranmath@ims.ir

پست الکترونیک:

http://www.ims.ir

منزلگاه:

mazdak@sharif.edu

جلد: مزدک پاکزاد

- ۱ □ سرمقاله
- مقاله
- ۲ نگاهی به مجلات ریاضی تجاری و مجلات ISI
- ۱۱ مصاحبه سردبیر خبرنامه با دکتر سید عبدالله محمودیان
- ۱۵ قدرشناس گذشته باشیم ولی به آن بسنده نکنیم!
- ۱۷ ویکی پدیا
- ۱۸ کالبد شکافی حل یک مسأله
- اخبار انجمن
- ۱۹ گزارش سی و یکمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور
- ۲۴ دعوت به عضویت در هیأت تحریریه
- گزارش گردهمایی های برگزار شده
- ۲۵ گزارش چهارمین سمینار جبرخطی و کاربردها
- گردهمایی های آینده
- ۲۵ اولین کنفرانس ملی مدیریت دانش
- اخبار
- ۲۶ همکاری علمی بین دانشگاه های ایران و فرانسه
- ۲۶ مجتمع فرهنگی آموزشی دکتر هشترودی
- ۲۷ سیصدمین سالگرد تولد لئونارد اویلر
- ۲۷ کلکسیون خمها
- ۲۷ معرفی یک نشریه پژوهشی جدید
- ۲۸ کسب جایزه بانک توسعه
- ۲۸ □ اخبار دانشگاهها
- ۳۰ □ فارغ التحصیلان دوره دکتری
- ۳۲ □ روز ریاضیات
- ۳۳ □ معرفی نشریه
- ۳۴ □ معرفی کتاب
- ۳۵ □ مصوبات شورای اجرایی انجمن

سرد مقاله

(به دعوت سردبیر)

ضروری است با توجه به اختیاراتی که به دانشگاه‌های دارای هیأت امنای واگذار شده است، سرفصل‌ها مورد بررسی قرار گرفته و بر مبنای نیازهای کنونی و آتی در گسترش دانش، صنعت، تجارت، کشاورزی و آموزش تدوین گردد.

لازم به ذکر است که این موضوع در بسیاری از دانشگاه‌ها مطرح است و در برخی از آن‌ها مانند دانشگاه‌های شیراز، صنعتی اصفهان، تربیت معلم تهران، فردوسی مشهد و صنعتی امیرکبیر به‌طور جدی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. امید است تا در سایه همکاری و حمایت هر چه بیشتر اساتید و همکاران، رسیدگی به این امور هر چه سریع‌تر محقق گردد تا شاهد ایجاد بستری مناسب در جهت شکوفایی هر چه بهتر این علم گردیم.

سید منصور واعظ‌پور
دانشگاه صنعتی امیرکبیر



لزوم بازبینی سرفصل دروس دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد ریاضی (محض و کاربردی) و بازنگری در تعداد واحد دروس تخصصی این رشته و ارائه راه‌کارهای مناسب برای رفع مشکلات یکی از مسائل مهم آموزشی در سال‌های اخیر می‌باشد.

در اغلب رشته‌های دانشگاهی دروس به صورت ۳ واحدی و در برخی موارد نیز به صورت ۲ واحدی ارائه می‌شود. از آن‌جا که رشته ریاضی از معدود رشته‌هایی است که دروس آن به صورت ۴ واحدی ارائه می‌گردد، بحث در مورد ۳ واحدی شدن این دروس ضروری به نظر می‌رسد. برخی معتقدند که با توجه به ثابت بودن تعداد واحدهای لازم جهت اخذ مدرک کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری، ۳ واحدی شدن دروس سبب می‌شود که تنوع بیشتری در آن‌ها لحاظ شود. به‌طور مثال با این تغییر تعداد دروس اخذ شده در دوره کارشناسی ارشد و دکتری به ترتیب از ۶ درس به ۸ درس و از ۴ درس به ۶ درس افزایش می‌یابد و این امر به دانشجوی کمک می‌کند تا دروس بیشتر و متنوع‌تری را انتخاب کند که خود گامی مؤثر در جهت بالا بردن سطح فرهنگ و بینش ریاضی در دانشجویان و تربیت ریاضی‌دانانی با دید وسیع‌تر خواهد بود. هم‌چنین برخی اساتید معتقدند که با توجه به سنگینی دروس در رشته ریاضی ارائه آن‌ها در دو جلسه ۱۰۰ دقیقه‌ای امری طاقت‌فرساست و تجربه ثابت کرده است که با در نظر گرفتن میزان توان و حوصله دانشجویان، عملاً هر جلسه به ۹۰ دقیقه کاهش یافته و حتی در ۱۰ دقیقه آخر نیز اساتید ناگزیر به ارائه بحث‌های جانبی می‌گردند که نهایتاً ساعات مفید تدریس را به ۸۰ دقیقه کاهش می‌دهد، لذا ۳ واحدی شدن دروس که خود منجر به ارائه دروس در دو جلسه ۷۵ دقیقه‌ای می‌گردد، گامی مؤثر در جهت رفع این مشکل خواهد بود. از طرفی، برخی دیگر معتقدند که جلسات ۷۵ دقیقه‌ای پاسخگوی زمان لازم جهت ارائه مفاهیم و اثبات برخی قضایای طولانی نمی‌باشد و این تصمیم خود مسبب مشکلاتی در این زمینه است.

موضوع دیگر، لزوم بازنگری و تغییر در سرفصل دروس این رشته می‌باشد. از آن‌جا که یکی از اهداف مهم در تربیت دانشجویان رشته ریاضی، به‌ویژه در دوره‌های تحصیلات تکمیلی، پرورش محققین برجسته یا آموزشگران زبده در جهت گسترش این علم می‌باشد، لازم است که سرفصل دروس بر مبنای موضوعات تحقیقاتی روز دنیا و فراهم آوردن پایه علمی مناسب برای هموار شدن مسیر تحقیق و نیز پرورش استعدادهای دانشجویان بنا شود. نظر به این‌که آخرین بازنگری سراسری (کشوری) در سرفصل دروس دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد به سال‌ها قبل بر می‌گردد،

مطالب مندرج در نشریه منعکس‌کننده آراء و عقاید نویسندگان است و لزوماً مورد تأیید انجمن ریاضی ایران نیست.

نگاهی به مجلات ریاضی تجاری و مجلات ISI

محمد صال مصلحیان*



نیز دلیل بی‌اعتباری آن مجله محسوب نمی‌شود، چرا که اعتبار یک مجله به مجموعه‌ای از عوامل از جمله هیأت ویراستاران، ناشر، نویسندگان مقالات، و به ویژه نسبت تعداد (و کیفیت) ارجاعات به تعداد مقالات در یک دوره زمانی معین (که آن را ضریب تأثیر مجله می‌نامند) وابسته است.

با این حال همه واقفند که فقط تعداد اندکی مجله ریاضی در فهرست ISI وجود دارد که از سطح بالای پژوهشی برخوردار نیستند. در گزارش کمیته منتخب انجمن ریاضی ایران متشکل از آقایان: دکتر سپیدعبداللہ محمودیان، دکتر علی ایرانمنش و نگارنده آمده است "مجلاتی که در فهرست ISI هستند عمدتاً از اعتبار بالایی برخوردارند اما مجلات موجود در فهرست‌های Mathematical Reviews (MR) و Zentralblatt Math (Zbl) نیز می‌توانند مورد توجه قرار گیرند" (ر.ک. خبرنامه ۱۰۵، ص. ۱). شاید توسیعی از فهرست مجلات ریاضی ISI توسط انجمن ریاضی تا حدی محدودیت حاصل از اعمال شرط ISI و ایرادات وارد بر آن را کاهش دهد (ر.ک. به مقاله آقای دکتر دانشگر در خبرنامه شماره ۹۶، صص ۱۵-۱۲). با این حال تقریباً تمام مجلات سطح بالای ریاضی در فهرست مجلات ISI آمده‌اند و در حال حاضر برای ارزیابی مقالات و ارزش بخشیدن به کارهای خوب یک معیار مفید (ولی نه معیاری منحصر به فرد) در کشور است.

در این نوشتار قصد داریم وضعیت مجلات تجاری و مجلات ISI را در ایران مورد نقد و بررسی قرار دهیم. به بعضی معضلات ارزیابی‌های پژوهشی مقالات پردازیم و این ایده را مطرح کنیم که برای تشویق ریاضی‌دانان برای حرکت به سوی کارهای عمیق و تأثیرگذار، در عمل به کارهای قوی در مقایسه با کارهای ضعیف بهای بیشتری قائل شویم.

بعضی از ناشران مجلات تجاری گاهی به تغییر نام مجلات خود یا تأسیس مجلات تجاری دیگر برای یافتن "مشتریان" جدید می‌پردازند که باید مورد توجه پژوهشگرانمان قرار گیرد.

مجلات ISI

اما فهرست ISI در کشورهای پیشرفته چندان مدنظر نیست و تأکیدی که ما در ایران روی آن داریم برای ریاضیدانان سایر کشورها تعجب‌برانگیز است، چرا که آن‌ها بیشتر به کیفیت مقاله و حرف جدیدی که مقاله برای گفتن دارد توجه دارند تا مجله‌ای که مقاله در آن چاپ شده است. به هر حال طبق تجربه‌ام در کار مشترک با ریاضی‌دانان خارجی باید اذعان نمایم که آن‌ها بیشتر به محتوا توجه دارند. اول کار را تمام می‌کنند و سپس به فکر انتخاب مجله مناسب می‌افتند، گرچه آن‌ها نیز به مجلات به اصطلاح با پرستیژ اهمیت می‌دهند و سعی دارند کارهای خوب خود را به مجلات برتر ارسال کنند. این مجلات برتر در هر شاخه ریاضی شناخته شده‌اند و به علاوه در بسیاری از رتبه‌بندی‌های بین‌المللی مجلات ریاضی قابل شناسایی هستند (رتبه‌بندی مجلات ریاضی ISI در همین شماره خبرنامه در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است).

اخیراً یکی از دانشجویان دکتری شبه‌مقاله‌ای را که فاقد هر نوع روش، محتوای ریاضی، یا هدف مشخصی است به کمک یک نرم‌افزار تولید مقاله (<http://pdos.csail.mit.edu/scigen>) ایجاد نموده و آن را به یک مجله ریاضی در فهرست ISI ارسال نموده است. این مقاله پذیرش و به صورت برخط چاپ گردید! (اخیراً متن این مقاله توسط ناشر حذف شده است و به جای آن چند جمله عذرخواهی آمده است!) در نوشتاری که به عده‌ای از ریاضی‌دانان با پست الکترونیکی ارسال شده، اعتبار مجلات ISI به چالش کشیده شده است. باید دقت نمود که ایراد اساسی در این مورد به داور مقاله مربوط است نه به خود مجله؛ گرچه ممکن است استدلال شود که انتخاب چنین داوری توسط هیأت ویراستاران مجله نشان از بی‌دراستی ایشان دارد. با این حال نمی‌توان با یک نمونه چیزی را اثبات کرد.

حذف ضرورت ارائه مقاله برای دفاع از رساله دکتری

در چند سال اخیر، زمزمه‌های حذف ضرورت ارائه مقاله ISI برای ارتقا یا حذف ارائه مقاله پژوهشی برای دفاع از رساله دکتری مطرح بوده است. اینجانب با حذف مطلق اولی مخالفم. اگر پژوهشگرانمان

چرا متوقع هستیم که هر طرح پژوهشی لزوماً به مقاله منجر شود؟

همان‌طور که وجود یک مقاله عالی در یک مجله سطح پایین دلیل بر اعتبار آن مجله نیست، یک مقاله ضعیف در یک مجله سطح بالا

الف) بعضی از دانشجویان دکتری که برای رفع مشکل ارائه مقاله و تسریع فارغ‌التحصیلی، مقاله خود را (که گاه واقعاً مقاله خوب و اصیلی است) به آنجا ارسال می‌کنند.

ب) عده‌ای از همکاران متقاضی ارتقا به چاپ مقالاتشان (هرچند خوب) (و گاهی فقط) در این مجلات می‌پردازند.

ج) عده‌ای از همکاران که برای استخراج مقاله از طرح پژوهشی خود از این مجلات باری می‌جویند.

(چرا متوقع هستیم که هر طرح پژوهشی لزوماً به مقاله منجر شود؟ این توقع از یک سو پژوهشگران را به سمت ارائه طرحهایی هدایت می‌کند که یا جدی نیستند و یا بخش‌هایی از آن قبلاً آزموده شده‌اند (و گاهی حتی قبل از ارائه پیشنهادیه، مقاله‌ای از آن مستخرج شده است!)، و از سوی دیگر وقتی تلاش پژوهشگر با موفقیت همراه نیست این توقع، پژوهشگر را به "مقاله‌سازی" سوق می‌دهد. ممکن است پژوهشگری روی یک مسأله باز جدی چندین ماه فکر کند و به جواب نرسد. این نباید عیب یا نقص وی تلقی گردد. وی باید گزارشی از راه‌های پیموده شده و دلایل عدم موفقیت را ارائه دهد. معتمد اگر داور این تلاش صادقانه ولی ناموفق را تأیید کند، باید حق‌التحقیق پژوهشگر پرداخت گردد!)

البته بعضی از ناشران مجلات تجاری گاهی به تغییر نام مجلات خود یا تأسیس مجلات تجاری دیگر برای یافتن "مشتریان" جدید می‌پردازند که باید مورد توجه پژوهشگرانمان قرار گیرد. البته مجلات غیر تجاری نیز وجود دارند که تقریباً هر مقاله‌ای که برای آن‌ها ارسال شود چاپ می‌کنند. اعتبار این مجلات چندان بیشتر از مجلات تجاری نیست.

چاپ یک مقاله در نخستین مجلات سطح بالا (از میان بیش از ۱۸۰۰ مجله ریاضی) اعتباری است برای پژوهشگر و افتخاری است برای ایران، ولی در ارزیابی‌های دانشگاهی ما ارزش نازلی دارد

ارزیابی پژوهشی

مسأله‌ای جدی که باید به آن اشاره کرد این است که در ارزشدهی فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی برای ارتقا، انتخاب پژوهشگر نمونه یا ۱۰۰، با توجه به قوانین موجود، چاپ ۲ یا ۳ مقاله در نشریات تجاری (که عموماً به سادگی و به سرعت انجام‌پذیر است) معادل چاپ یک مقاله در مجلات ISI (که عموماً به سختی و به کندی قابل حصول است) قرار می‌گیرد. این مسأله نه تنها پاداش بی‌مورد برای افرادی است که کارهای ضعیف انجام می‌دهند بلکه به انگیزه‌های پژوهشگران خوب آسیب جدی می‌رساند. البته در بعضی دانشگاه‌ها حرکت‌های مثبتی صورت گرفته است. مثلاً گروه‌های ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه تربیت معلم تهران مقالات در بعضی از این نوع مجلات تجاری شناخته شده

از خود یک سطح بالای تحقیق را (مثلاً در قالب ارائه مقاله ISI) انتظار نداشته باشند ممکن است به ارائه کارهای سطحی و مقالات ضعیف روی آورند که خود موجب تقلیل ارزش کار آن‌ها در جامعه ریاضی دانان خواهد شد. از طرف دیگر، جایگاه ایران در تولید علم به‌طور اخص به مقالات سطح بالا (در مجلات ISI و چند مجله دیگر) مربوط است. آثار سطح پایین که به آن‌ها ارجاع داده نمی‌شود، در ارتقا جایگاه علمی ایران تأثیر کمی دارند. واقعیت این است که ارتقا از یک مرتبه به مرتبه‌ای دیگر باید به تلاشی بانگیزه علمی (و نه صرفاً مادی) تبدیل شود و در این راستا فقط کسانی ارتقا یابند که از سطح علمی با معیارهای بین‌المللی برخوردار باشند.

مسأله مهم دیگر این است که همه مجلات ISI ارزش یکسان ندارند!

حذف شرط مقاله از دوره دکتری هرگونه سنجش کیفی کار دانشجویان دکتری را دچار اختلال می‌کند زیرا با توجه به گسترش شاخه‌های متنوع ریاضی یافتن متخصصین داخلی در یک حوزه پژوهشی خاص دشوار به نظر می‌آید. از طرف دیگر چاپ مقالات در مجلات تجاری (یعنی مجلاتی که با اخذ هزینه و بدون داوری به انتشار مقالات می‌پردازند)، معیار کنونی ارائه "پذیرش حداقل یک مقاله پژوهشی" را نیز دچار آسیب و شک نموده است. علی‌رغم درک مشکلات شغلی و معیشتی دانشجویان دکتری، حذف شرط مقاله ممکن است باعث شود دانشجویی قبل از آن که کار علمی مطلوبی ارائه داده باشد خواهان فارغ‌التحصیل شدن گردد و استاد راهنما را تحت فشار قرار دهد، اگر فارغ‌التحصیل شدن دانشجوی فقط وابسته به تصمیم استاد راهنما (و نه انجام یک کار علمی مطلوب) باشد. توجه نمایید که در بسیاری از دانشگاه‌های کشورهای پیشرفته نظیر آمریکا، کانادا و انگلستان ارائه مقاله برای فارغ‌التحصیلی ضروری نیست زیرا آن‌ها عموماً از داورانی استفاده می‌کنند که با در موضوع رساله سرآمد هستند و با خود عضو تحریریه مجله‌ای معتبر ریاضی هستند. بنابراین قضاوت آن‌ها از رساله به مثابه داوری مقاله مستخرج از رساله خواهد بود.

مجلات تجاری

ناشرانی در بعضی از کشورها وجود دارند که به انتشار مجلات ریاضی از نوعی خاص می‌پردازند. این ناشران از طریق پست الکترونیکی با دعوت از ریاضی‌دانان سراسر دنیا و بدون داوری و بعد از اخذ هزینه چاپ (Page Charge) به انتشار سریع مقالات می‌پردازند (در مواردی فایل نسخه آماده چاپ مقاله به همراه صورت‌حساب، دو تا سه هفته بعد از ارسال مقاله و در یکی از روزهای آخر هفته در پست الکترونیکی مؤلف ظاهر می‌شود!). این مجلات که آن‌ها را مجلات تجاری می‌نامیم، در ایران مورد اقبال بعضی افراد به شرح ذیل قرار گرفته است:

یا با اشخاصی روبرو شده‌ایم که مجله‌ای را که خود در آن مقاله چاپ کرده‌اند خوب و سطح بالا می‌نامند، هرچند مجله‌ای تجاری باشد! یا با افرادی برخورد کرده‌ایم که با تعداد انگشت‌شماری مقاله معمولی خود را صاحب‌نظر می‌پندارند و ... با این حال، افراد فعال و کارهای خوب در هر حوزه‌ای قابل شناسایی‌اند. نکته مهم این است: ما نمی‌توانیم افراد را از ارائه کارهای سطحی بازداریم، اما می‌توانیم با بازنگری معیارهای ارزیابی و به‌ویژه با ارزش قائل شدن برای کارهای سطح بالا از پژوهشگران خوب حمایت کنیم و آن‌ها را به سوی ارائه کارهای عمیق‌تر تشویق نماییم. سپاسگزاری: از همکاران عزیزی که با پیشنهادهای سازنده خود باعث بهبود این نوشتار شدند صمیمانه متشکرم.

*دانشگاه فردوسی مشهد



آگهی تشکیل مجمع عمومی انجمن ریاضی ایران

مجمع عمومی سالانه انجمن ریاضی ایران از ساعت ۱۸ الی ۲۰ روز سه‌شنبه سیزدهم شهریور ۱۳۸۶ در محل برگزاری سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران در دانشگاه زنجان تشکیل خواهد شد. از کلیه اعضای محترم انجمن دعوت می‌شود در این مجمع شرکت فرمایند.

دستور جلسه:

- گزارش امور مالی توسط خزانه‌دار انجمن و تصویب ترازنامه.
- گزارش بازرس انجمن از پیشرفت امور.
- گزارش رییس انجمن از فعالیت‌های گذشته و برنامه آینده.
- رسیدگی به پیشنهادهای اعضای حاضر در جلسه.

را نمی‌پذیرند و این را مدت‌ها است به همکاران هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی خود اعلام نموده‌اند. نکته‌ای که ارزیابان کارهای پژوهشی باید به آن توجه نمایند این است که دشواری چاپ مقاله در مجلات ISI به نوع رشته علمی وابسته است مثلاً در رشته شیمی می‌توانید پژوهشگری بیابید که حدود ۳۰۰ مقاله ISI دارد در حالی که این عدد برای بهترین پژوهشگران ما در تعدادی از شاخه‌های ریاضی کمتر از ۳۰ است.

ما نمی‌توانیم افراد را از ارائه کارهای سطحی بازداریم، اما می‌توانیم با بازنگری معیارهای ارزیابی و به‌ویژه با ارزش قائل شدن برای کارهای سطح بالا از پژوهشگران خوب حمایت کنیم و آن‌ها را به سوی ارائه کارهای عمیق‌تر تشویق نماییم.

این مطلب حتی در یک رشته، از شاخه‌ای به شاخه دیگر متفاوت است. مسأله مهم دیگر این است که همه مجلات ISI ارزش یکسان ندارند! چاپ مقاله در اولین مجلات برتر ریاضی قابل مقایسه با چاپ مقاله در مجلات سطح پایین ISI نیست. در کشورهای پیشرفته این مسأله در ارزیابی‌ها به قوت تأثیر داده می‌شود. آن‌ها به تعداد مقالات به اندازه‌ای که ما اهمیت می‌دهیم بها نمی‌دهند بلکه در عوض به کیفیت آن‌ها توجه دارند. چاپ یک مقاله در نخستین مجلات سطح بالا (از میان بیش از ۱۸۰۰ مجله ریاضی) اعتباری است برای پژوهشگر و افتخاری است برای ایران، ولی در ارزیابی‌های دانشگاهی ما ارزش نازلی دارد، مثلاً در ارتقا این مقاله حداکثر ۷ امتیاز می‌گیرد که با حداکثر ۱۲ امتیاز حاصل از فارغ‌التحصیل نمودن (و گاه شدن!) یک دانشجوی دکتری و با حداکثر ۲۰ امتیاز یک کتاب تألیفی غیر قابل قیاس است.

سؤال این است که کدامیک ارزشمندتر و شایسته‌تر است: کیفیت ارجاعات یا کمیت آن‌ها؟

مسأله ارجاعات نیز باید دقت شود. فرض کنید، طبق آمار ISI، به مقاله فردی ۶ ارجاع داده شده است که ۱ مورد آن توسط خود شخص و ۵ مورد توسط ریاضیدانان دیگر صورت گرفته است، در مقابل به مقاله فردی دیگر ۱۲ ارجاع داده شده است ولی همه آن‌ها ارجاع به خود است یعنی خود شخص در مقالات دیگرش به آن‌ها ارجاع داده است. سؤال این است که کدامیک ارزشمندتر و شایسته‌تر است: کیفیت ارجاعات یا کمیت آن‌ها؟

نتیجه‌گیری.

قضاوت تقریباً همیشه دشوار و حساس است. تعیین مقاله یا مجله خوب نیز سخت است. افرادی را دیده‌ایم که هیچ مقاله‌ای در مجلات ISI ندارند و کل اعتبار مجلات ISI را زیر سؤال می‌برند،

رتبه بندی مجلات ISI بر حسب ضریب تأثیر (۲۰۰۵)
(Pure Mathematics)

Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor	Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor
1	J AM MATH SOC	0894-0347	2.323	47	MATH Z	0025-5874	0.667
2	ANN MATH	0003-486X	2.009	48	J ALGEBRAIC GEOM	1056-3911	0.661
3	COMPUT COMPLEX	1016-3328	2.000	49	J COMB THEORY B	0095-8956	0.659
4	COMMUN PUR APPL MATH	0010-3640	1.841	49	PUBL MAT	0214-1493	0.659
5	B AM MATH SOC	0273-0979	1.800	51	IZV MATH+	1064-5632	0.649
6	ACTA MATH-DJURSHOLM	0001-5962	1.778	52	EXPO MATH	0723-0869	0.639
7	INVENT MATH	0020-9910	1.652	53	MATH RES LETT	1073-2780	0.632
8	J EUR MATH SOC	1435-9855	1.414	54	COMP GEOM-THEOR APPL	0925-7721	0.629
9	MEM AM MATH SOC	0065-9266	1.315	55	ARK MAT	0004-2080	0.628
10	DUKE MATH J	0012-7094	1.304	56	CALCOLO	0008-0624	0.621
11	GEOM TOPOL	1364-0380	1.275	57	FORUM MATH	0933-7741	0.614
12	J MATH PURE APPL	0021-7824	1.195	58	ELECTRON J COMB	1077-8926	0.605
13	PUBL MATH-PARIS	0073-8301	1.182	59	J MATH ANAL APPL	0022-247X	0.579
14	DISCRET MATH THEOR C	1365-8050	1.061	60	J COMB THEORY A	0097-3165	0.576
15	DISCRETE CONT DYN S	1078-0947	1.025	61	J PURE APPL ALGEBRA	0022-4049	0.551
16	INTERFACE FREE BOUND	1463-9971	1.024	62	STUD MATH	0039-3223	0.538
16	RANDOM STRUCT ALGOR	1042-9832	1.024	63	B SOC MATH FR	0037-9484	0.535
18	ANN SCI ECOLE NORM S	0012-9593	1.000	64	P ROY SOC EDINB A	0308-2105	0.531
19	ADV MATH	0001-8708	0.991	65	POTENTIAL ANAL	0926-2601	0.521
20	AM J MATH	0002-9327	0.978	66	MATH PROC CAMBRIDGE	0305-0041	0.520
21	GEOM FUNCT ANAL	1016-443X	0.966	67	NONLINEAR ANAL-THEOR	0362-546X	0.519
22	J DIFFER EQUATIONS	0022-0396	0.937	68	ANN GLOB ANAL GEOM	0232-704X	0.514
23	CONSTR APPROX	0176-4276	0.909	68	TRANSFORM GROUPS	1083-4362	0.514
24	J REINE ANGEW MATH	0075-4102	0.902	70	LINEAR MULTILINEAR A	0308-1087	0.508
25	FOUND COMPUT MATH	1615-3375	0.880	71	COMMUN ANAL GEOM	1019-8385	0.507
26	Q J MATH	0033-5606	0.868	72	J ANAL MATH	0021-7670	0.506
27	CALC VAR PARTIAL DIF	0944-2669	0.861	73	ANN I FOURIER	0373-0956	0.497
27	COMMENT MATH HELV	0010-2571	0.861	74	J COMB DES	1063-8539	0.493
29	REV MAT IBEROAM	0213-2230	0.855	75	ARCH MATH LOGIC	1432-0665	0.490
30	COMBINATORICA	0209-9683	0.842	75	INTEGR EQUAT OPER TH	0378-620X	0.490
31	MATH ANN	0025-5831	0.828	77	COMB PROBAB COMPUT	0963-5483	0.489
32	T AM MATH SOC	0002-9947	0.827	78	EXP MATH	1058-6458	0.488
33	THEOR COMPUT SYST	1432-4350	0.818	79	J ALGEBR COMB	0925-9899	0.485
34	P LOND MATH SOC	0024-6115	0.817	80	MATH INEQUAL APPL	1331-4343	0.484
35	J FUNCT ANAL	0022-1236	0.806	81	ALGEBRA UNIV	0002-5240	0.480
36	NUMER LINEAR ALGEBR	1070-5325	0.791	82	B LOND MATH SOC	0024-6093	0.477
37	TOPOLOGY	0040-9383	0.770	83	ANN PURE APPL LOGIC	0168-0072	0.476
38	INDIANA U MATH J	0022-2518	0.769	84	K-THEORY	0920-3036	0.474
39	COMPOS MATH	0010-437X	0.758	85	J GROUP THEORY	1433-5883	0.472
40	J EVOL EQU	1424-3199	0.738	86	J APPROX THEORY	0021-9045	0.471
41	DISCRETE COMPUT GEOM	0179-5376	0.735	87	J SYMBOLIC LOGIC	0022-4812	0.470
42	INT MATH RES NOTICES	1073-7928	0.723	88	CR MATH	1631-073X	0.469
43	COMMUN PART DIFF EQ	0360-5302	0.721	89	INT J MATH	0129-167X	0.467
44	COMMUN CONTEMP MATH	0219-1997	0.708	90	ANN ACAD SCI FENN-M	1239-629X	0.466
45	J LOND MATH SOC	0024-6107	0.696	91	MATH NACHR	0025-584X	0.465
46	J DIFFER GEOM	0022-040X	0.676	92	J ALGEBRA	0021-8693	0.459

Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor	Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor
93	<u>MICH MATH J</u>	0026-2285	0.457	139	<u>J AUST MATH SOC</u>	1446-7887	0.317
94	<u>INT J ALGEBR COMPUT</u>	0218-1967	0.449	141	<u>CAN MATH BULL</u>	0008-4395	0.316
95	<u>ISRAEL J MATH</u>	0021-2172	0.448	142	<u>FUND MATH</u>	0016-2736	0.312
96	<u>ADV GEOM</u>	1615-715X	0.447	142	<u>TAIWAN J MATH</u>	1027-5487	0.312
96	<u>MONATSH MATH</u>	0026-9255	0.447	144	<u>ILLINOIS J MATH</u>	0019-2082	0.309
98	<u>J MATH SOC JPN</u>	0025-5645	0.439	145	<u>ACTA MATH SIN</u>	1439-8516	0.308
99	<u>COMMUN PUR APPL ANAL</u>	1534-0392	0.433	146	<u>ARCH MATH</u>	0003-889X	0.307
100	<u>ADV NONLINEAR STUD</u>	1536-1365	0.431	147	<u>COMMUN ALGEBRA</u>	0092-7872	0.303
101	<u>P AM MATH SOC</u>	0002-9939	0.429	148	<u>GRAPH COMBINATOR</u>	0911-0119	0.299
102	<u>HOUSTON J MATH</u>	0362-1588	0.419	149	<u>TOPOL APPL</u>	0166-8641	0.297
103	<u>CAN J MATH</u>	0008-414X	0.415	150	<u>INTEGR TRANSF SPEC F</u>	1065-2469	0.291
104	<u>B SYMB LOG</u>	1079-8986	0.410	151	<u>ALGEBR COLLOQ</u>	1005-3867	0.271
105	<u>P EDINBURGH MATH SOC</u>	0013-0915	0.406	152	<u>RUSS MATH SURV+</u>	0036-0279	0.270
105	<u>PAC J MATH</u>	0030-8730	0.406	153	<u>ALGEBR REPRESENT TH</u>	1386-923X	0.265
107	<u>J COMPUT MATH</u>	0254-9409	0.405	154	<u>STUD SCI MATH HUNG</u>	0081-6906	0.254
108	<u>INDAGAT MATH NEW SER</u>	0019-3577	0.402	155	<u>B AUST MATH SOC</u>	0004-9727	0.245
109	<u>PUBL RES I MATH SCI</u>	0034-5318	0.400	156	<u>MATH INTELL</u>	0343-6993	0.243
110	<u>ASTERISQUE</u>	0303-1179	0.391	157	<u>GLASGOW MATH J</u>	0017-0895	0.241
110	<u>DIFFER GEOM APPL</u>	0926-2245	0.391	158	<u>ACTA MATH HUNG</u>	0236-5294	0.240
112	<u>BOL SOC MAT MEX</u>	1405-213X	0.386	159	<u>ORDER</u>	0167-8094	0.239
112	<u>MATH LOGIC QUART</u>	0942-5616	0.386	160	<u>PUBL MATH-DEBRECEN</u>	0033-3883	0.238
114	<u>MANUSCRIPTA MATH</u>	0025-2611	0.384	161	<u>HIST MATH</u>	0315-0860	0.235
115	<u>SEMIGROUP FORUM</u>	0037-1912	0.383	162	<u>DIFF EQUAT+</u>	0012-2661	0.231
116	<u>LOGIC J IGPL</u>	1367-0751	0.382	163	<u>J MATH KYOTO U</u>	0023-608X	0.198
117	<u>J CONVEX ANAL</u>	0944-6532	0.377	164	<u>B BELG MATH SOC-SIM</u>	1370-1444	0.196
118	<u>MATH SCAND</u>	0025-5521	0.371	164	<u>ROCKY MT J MATH</u>	0035-7596	0.196
119	<u>SB MATH+</u>	1064-5616	0.370	166	<u>AM MATH MON</u>	0002-9890	0.189
120	<u>ELECTRON RES ANNOUNC</u>	1079-6762	0.361	167	<u>POSITIVITY</u>	1385-1292	0.188
121	<u>RAMANUJAN J</u>	1382-4090	0.358	168	<u>DOKL MATH</u>	1064-5624	0.185
122	<u>OSAKA J MATH</u>	0030-6126	0.356	169	<u>J KOREAN MATH SOC</u>	0304-9914	0.180
123	<u>J NUMBER THEORY</u>	0022-314X	0.354	170	<u>DYNAM SYST APPL</u>	1056-2176	0.176
124	<u>DISCRETE MATH</u>	0012-365X	0.346	170	<u>REND SEMIN MAT U PAD</u>	0041-8994	0.176
125	<u>ACTA ARITH</u>	0065-1036	0.345	172	<u>P JPN ACAD A-MATH</u>	0386-2194	0.170
126	<u>SCI CHINA SER A</u>	1006-9283	0.344	172	<u>SIBERIAN MATH J+</u>	0037-4466	0.170
127	<u>B BRAZ MATH SOC</u>	1678-7544	0.340	174	<u>MATH NOTES+</u>	0001-4346	0.156
127	<u>Z ANAL ANWEND</u>	0232-2064	0.340	175	<u>P INDIAN AS-MATH SCI</u>	0253-4142	0.154
129	<u>NAGOYA MATH J</u>	0027-7630	0.339	176	<u>ABH MATH SEM HAMBURG</u>	0025-5858	0.150
130	<u>FINITE FIELDS TH APP</u>	1071-5797	0.338	177	<u>FIBONACCI QUART</u>	0015-0517	0.140
131	<u>GEOMETRIAE DEDICATA</u>	0046-5755	0.330	178	<u>ACTA MATH SCI</u>	0252-9602	0.139
132	<u>FUNCT ANAL APPL+</u>	0016-2663	0.325	179	<u>ARS COMBINATORIA</u>	0381-7032	0.136
133	<u>J KNOT THEOR RAMIF</u>	0218-2165	0.323	180	<u>CZECH MATH J</u>	0011-4642	0.112
133	<u>J OPERAT THEOR</u>	0379-4024	0.323	181	<u>INDIAN J PURE AP MAT</u>	0019-5588	0,073
133	<u>TOHOKU MATH J</u>	0040-8735	0.323				
136	<u>EUR J COMBIN</u>	0195-6698	0.320				
137	<u>J GRAPH THEOR</u>	0364-9024	0.319				
137	<u>J LIE THEORY</u>	0949-5932	0.319				
139	<u>CHINESE ANN MATH B</u>	0252-9599	0.317				

رتبه بندی مجلات ISI بر حسب ضریب تأثیر (۲۰۰۵)
(Applied Mathematics)

Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor	Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor
1	<u>SIAM REV</u>	0036-1445	7.213	47	<u>SIAM J DISCRETE MATH</u>	0895-4801	0.885
2	<u>INT J NONLINEAR SCI</u>	1565-1339	2.345	48	<u>FOUND COMPUT MATH</u>	1615-3375	0.880
3	<u>J CRYPTOL</u>	0933-2790	2.280	49	<u>CALC VAR PARTIAL DIF</u>	0944-2669	0.861
4	<u>J MATH IMAGING VIS</u>	0924-9907	2.197	50	<u>J FOURIER ANAL APPL</u>	1069-5869	0.859
5	<u>SIAM J APPL DYN SYST</u>	1536-0040	2.159	51	<u>ESAIM-MATH MODEL NUM</u>	0764-583X	0.857
6	<u>PHYSICA D</u>	0167-2789	1.863	52	<u>MATH COMPUT</u>	0025-5718	0.853
7	<u>COMMUN PUR APPL MATH</u>	0010-3640	1.841	53	<u>ADV APPL MATH</u>	0196-8858	0.826
8	<u>CHAOS</u>	1054-1500	1.760	54	<u>INFIN DIMENS ANAL QU</u>	0219-0257	0.812
9	<u>J SCI COMPUT</u>	0885-7474	1.653	55	<u>OPEN SYST INF DYN</u>	1230-1612	0.804
10	<u>J NONLINEAR SCI</u>	0938-8974	1.556	56	<u>SET-VALUED ANAL</u>	0927-6947	0.800
11	<u>INVERSE PROBL</u>	0266-5611	1.541	57	<u>NUMER LINEAR ALGEBR</u>	1070-5325	0.791
12	<u>SIAM J SCI COMPUT</u>	1064-8275	1.509	58	<u>J EVOL EQU</u>	1424-3199	0.738
13	<u>MATH PROGRAM</u>	0025-5610	1.497	59	<u>ERGOD THEOR DYN SYST</u>	0143-3857	0.730
14	<u>ACM T MATH SOFTWARE</u>	0098-3500	1.463	60	<u>COMMUN PART DIFF EQ</u>	0360-5302	0.721
15	<u>J EUR MATH SOC</u>	1435-9855	1.414	61	<u>FINITE ELEM ANAL DES</u>	0168-874X	0.715
16	<u>SIAM J NUMER ANAL</u>	0036-1429	1.392	62	<u>MATH PHYS ANAL GEOM</u>	1385-0172	0.710
17	<u>APPL COMPUT HARMON A</u>	1063-5203	1.380	63	<u>COMMUN CONTEMP MATH</u>	0219-1997	0.708
18	<u>IMA J NUMER ANAL</u>	0272-4979	1.258	64	<u>Q J MECH APPL MATH</u>	0033-5614	0.704
19	<u>MATH MOD METH APPL S</u>	0218-2025	1.248	65	<u>STUD APPL MATH</u>	0022-2526	0.701
20	<u>SIAM J OPTIMIZ</u>	1052-6234	1.238	61	<u>FINITE ELEM ANAL DES</u>	0168-874X	0.715
21	<u>NUMER MATH</u>	0029-599X	1.222	66	<u>APPL MATH COMPUT</u>	0096-3003	0.688
22	<u>J MATH PURE APPL</u>	0021-7824	1.195	67	<u>NUMER METH PART D E</u>	0749-159X	0.674
22	<u>SIAM J COMPUT</u>	0097-5397	1.195	68	<u>INVERSE PROBL ENG</u>	1068-2767	0.667
24	<u>J COMPLEXITY</u>	0885-064X	1.186	69	<u>J GLOBAL OPTIM</u>	0925-5001	0.662
25	<u>SIAM J CONTROL OPTIM</u>	0363-0129	1.154	70	<u>DESIGN CODE CRYPTOGR</u>	0925-1022	0.661
26	<u>SIAM J MATRIX ANAL A</u>	0895-4798	1.148	71	<u>NONLINEAR ANAL-REAL</u>	1468-1218	0.659
27	<u>ADV COMPUT MATH</u>	1019-7168	1.143	72	<u>FUND INFORM</u>	0169-2968	0.650
28	<u>J ALGORITHM</u>	0196-6774	1.138	73	<u>APPL MATH OPT</u>	0095-4616	0.630
29	<u>SIAM J APPL MATH</u>	0036-1399	1.120	74	<u>COMP GEOM-THEOR APPL</u>	0925-7721	0.629
30	<u>DISCRET MATH THEOR C</u>	1365-8050	1.061	75	<u>J DIFFER EQU APPL</u>	1023-6198	0.615
31	<u>SIAM J MATH ANAL</u>	0036-1410	1.059	76	<u>FORUM MATH</u>	0933-7741	0.614
32	<u>INFORM COMPUT</u>	0890-5401	1.053	77	<u>J OPTIMIZ THEORY APP</u>	0022-3239	0.612
33	<u>DISCRETE CONT DYN-B</u>	1531-3492	1.048	78	<u>ELECTRON T NUMER ANA</u>	1068-9613	0.608
33	<u>INT J ROBUST NONLIN</u>	1049-8923	1.048	79	<u>J GEOM PHYS</u>	0393-0440	0.607
35	<u>DISCRETE EVENT DYN S</u>	0924-6703	1.040	80	<u>ELECTRON J COMB</u>	1077-8926	0.605
36	<u>FUZZY SET SYST</u>	0165-0114	1.039	81	<u>LINEAR ALGEBRA APPL</u>	0024-3795	0.590
37	<u>COMPUT AIDED GEOM D</u>	0167-8396	1.034	82	<u>APPL NUMER MATH</u>	0168-9274	0.589
38	<u>ANN I H POINCARÉ-AN</u>	0294-1449	1.027	83	<u>DISCRETE APPL MATH</u>	0166-218X	0.585
39	<u>DISCRETE CONT DYN S</u>	1078-0947	1.025	84	<u>J MATH ANAL APPL</u>	0022-247X	0.579
40	<u>INTERFACE FREE BOUND</u>	1463-9971	1.024	85	<u>IMA J APPL MATH</u>	0272-4960	0.569
40	<u>RANDOM STRUCT ALGOR</u>	1042-9832	1.024	85	<u>J COMPUT APPL MATH</u>	0377-0427	0.569
42	<u>ALGORITHMICA</u>	0178-4617	1.017	87	<u>DYNAM SYST</u>	1468-9367	0.561
43	<u>NONLINEARITY</u>	0951-7715	1.008	88	<u>MATH COMPUT SIMULAT</u>	0378-4754	0.554
44	<u>MATH OPER RES</u>	0364-765X	0.906	89	<u>J PURE APPL ALGEBRA</u>	0022-4049	0.551
45	<u>ESAIM CONTR OPTIM CA</u>	1262-3377	0.901	90	<u>EUR J APPL MATH</u>	0956-7925	0.548
46	<u>COMPUT OPTIM APPL</u>	0926-6003	0.886	91	<u>ANN MATH ARTIF INTEL</u>	1012-2443	0.541

Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor	Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor
92	<u>P ROY SOC EDINB A</u>	0308-2105	0.531	137	<u>NODEA-NONLINEAR DIFF</u>	1021-9722	0.255
93	<u>MATH METHOD APPL SCI</u>	0170-4214	0.526	138	<u>INT J COMPUT MATH</u>	0020-7160	0.254
94	<u>NONLINEAR ANAL-THEOR</u>	0362-546X	0.519	139	<u>APPL CATEGOR STRUCT</u>	0927-2852	0.238
95	<u>J SYMB COMPUT</u>	0747-7171	0.517	140	<u>STOCH ANAL APPL</u>	0736-2994	0.236
96	<u>BIT</u>	0006-3835	0.509	141	<u>DYNAM CONT DIS SER A</u>	1201-3390	0.235
97	<u>OPTIM METHOD SOFTW</u>	1055-6788	0.477	142	<u>ANZIAM J</u>	1446-1811	0.198
98	<u>ANN PURE APPL LOGIC</u>	0168-0072	0.476	143	<u>COMPEL</u>	0332-1649	0.188
99	<u>REGUL CHAOTIC DYN</u>	1560-3547	0.465	144	<u>APPL MATH MECH-ENGL</u>	0253-4827	0.181
100	<u>ACTA APPL MATH</u>	0167-8019	0.456	145	<u>J KOREAN MATH SOC</u>	0304-9914	0.180
100	<u>INFORMATICA-LITHUAN</u>	0868-4952	0.456	147	<u>DYNAM SYST APPL</u>	1056-2176	0.176
100	<u>NUMER ALGORITHMS</u>	1017-1398	0.456	147	<u>REND SEMIN MAT U PAD</u>	0041-8994	0.176
103	<u>OPTIM CONTR APPL MET</u>	0143-2087	0.455	149	<u>UTILITAS MATHEMATICA</u>	0315-3681	0.158
103	<u>Z ANGEW MATH PHYS</u>	0044-2275	0.455	150	<u>DYNAM CONT DIS SER B</u>	1492-8760	0.136
105	<u>INT J COMPUT GEOM AP</u>	0218-1959	0.435	151	<u>MATH COMP MODEL DYN</u>	1387-3954	0.098
106	<u>COMMUN PUR APPL ANAL</u>	1534-0392	0.433				
107	<u>ADV NONLINEAR STUD</u>	1536-1365	0.431				
108	<u>COMPUT MATH APPL</u>	0898-1221	0.430				
109	<u>P AM MATH SOC</u>	0002-9939	0.429				
110	<u>ASYMPTOTIC ANAL</u>	0921-7134	0.426				
110	<u>TRANSPORT THEOR STAT</u>	0041-1450	0.426				
112	<u>MATH COMPUT MODEL</u>	0895-7177	0.422				
113	<u>B SCI MATH</u>	0007-4497	0.415				
114	<u>J COMPUT MATH</u>	0254-9409	0.405				
115	<u>DIFFER GEOM APPL</u>	0926-2245	0.391				
116	<u>APPL ALGEBR ENG COMM</u>	0938-1279	0.389				
117	<u>LOGIC J IGPL</u>	1367-0751	0.382				
118	<u>J DYN CONTROL SYST</u>	1079-2724	0.360				
119	<u>ZAMM-Z ANGEW MATH ME</u>	0044-2267	0.351				
120	<u>APPL MATH LETT</u>	0893-9659	0.345				
121	<u>SCI CHINA SER A</u>	1006-9283	0.344				
122	<u>Z ANAL ANWEND</u>	0232-2064	0.340				
123	<u>FINITE FIELDS TH APP</u>	1071-5797	0.338				
124	<u>JPN J IND APPL MATH</u>	0916-7005	0.333				
125	<u>FUNCT ANAL APPL+</u>	0016-2663	0.325				
125	<u>OPTIMIZATION</u>	0233-1934	0.325				
125	<u>Q APPL MATH</u>	0033-569X	0.325				
128	<u>J HYPERBOL DIFFER EQ</u>	0219-8916	0.323				
129	<u>NUMER FUNC ANAL OPT</u>	0163-0563	0.315				
130	<u>ACTA MATH SIN</u>	1439-8516	0.308				
131	<u>RUSS J NUMER ANAL M</u>	0927-6467	0.306				
132	<u>TOPOL APPL</u>	0166-8641	0.297				
133	<u>INTEGR TRANSF SPEC F</u>	1065-2469	0.291				
133	<u>J COMB OPTIM</u>	1382-6905	0.291				
135	<u>ALGEBR COLLOQ</u>	1005-3867	0.271				
136	<u>MATH METHOD OPER RES</u>	1432-2994	0.259				

رتبه بندی مجلات ISI بر حسب ضریب تأثیر (۲۰۰۵)
(Mathematics, interdisciplinary)

Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor	Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor
1	<u>BIOINFORMATICS</u>	1367-4803	6.019	46	<u>INT J NUMER METH FL</u>	0271-2091	0.767
2	<u>BIostatISTICS</u>	1465-4644	4.529	47	<u>CMC-COMPUT MATER CON</u>	1546-2218	0.750
3	<u>ECONOMETRICA</u>	0012-9682	2.626	48	<u>MATH GEOL</u>	0882-8121	0.747
4	<u>J COMPUT BIOL</u>	1066-5277	2.446	49	<u>J AGR BIOL ENVIR ST</u>	1085-7117	0.717
5	<u>J COMPUT NEUROSCI</u>	0929-5313	2.359	50	<u>MATH BIOSCI ENG</u>	1547-1063	0.682
6	<u>CMES-COMP MODEL ENG</u>	1526-1492	2.178	51	<u>PSYCHOMETRIKA</u>	0033-3123	0.672
7	<u>CHAOS SOLITON FRACT</u>	0960-0779	1.938	52	<u>FLUCT NOISE LETT</u>	0219-4775	0.650
8	<u>J CHEMOMETR</u>	0886-9383	1.875	53	<u>ADV COMPLEX SYST</u>	0219-5259	0.615
9	<u>CHEMOMETR INTELL LAB</u>	0169-7439	1.770	54	<u>J TIME SER ANAL</u>	0143-9782	0.613
10	<u>MULTISCALE MODEL SIM</u>	1540-3459	1.731	55	<u>J MATH SOCIOL</u>	0022-250X	0.609
11	<u>J MATH BIOL</u>	0303-6812	1.613	56	<u>INSUR MATH ECON</u>	0167-6687	0.605
12	<u>BIOMETRICS</u>	0006-341X	1.602	57	<u>FRACTALS</u>	0218-348X	0.586
13	<u>ARCH RATION MECH AN</u>	0003-9527	1.591	58	<u>MATH CONTROL SIGNAL</u>	0932-4194	0.562
14	<u>B MATH BIOL</u>	0092-8240	1.582	59	<u>J COMPUT ACOUST</u>	0218-396X	0.516
15	<u>J ECONOMETRICS</u>	0304-4076	1.579	60	<u>J BIOL SYST</u>	0218-3390	0.481
16	<u>COMPUT METHOD APPL M</u>	0045-7825	1.553	61	<u>ENG COMPUTATION</u>	0264-4401	0.464
17	<u>RISK ANAL</u>	0272-4332	1.510	62	<u>INT J NUMER METHOD H</u>	0961-5539	0.436
18	<u>FINANC STOCH</u>	0949-2984	1.429	63	<u>APPL MATH MODEL</u>	0307-904X	0.433
19	<u>ARCH COMPUT METHOD E</u>	1134-3060	1.400	64	<u>J MATH ECON</u>	0304-4068	0.391
20	<u>MATH BIOSCI</u>	0025-5564	1.358	65	<u>COMMUN NUMER METHEN</u>	1069-8299	0.389
21	<u>MATH FINANC</u>	0960-1627	1.345	66	<u>ARCH HIST EXACT SCI</u>	0003-9519	0.333
22	<u>COMBUST THEOR MODEL</u>	1364-7830	1.291	67	<u>MATH SOC SCI</u>	0165-4896	0.326
23	<u>STRUCT EQU MODELING</u>	1070-5511	1.246	68	<u>J FRANKLIN J</u>	0016-0032	0.321
24	<u>J MATH CHEM</u>	0259-9791	1.245	69	<u>INT J NUMER MODEL EL</u>	0894-3370	0.320
25	<u>ENVIRON ECOL STAT</u>	1352-8505	1.220	70	<u>LIFETIME DATA ANAL</u>	1380-7870	0.312
26	<u>INT J NUMER METH ENG</u>	0029-5981	1.203	71	<u>APPL STOCH MODEL BUS</u>	1524-1904	0.292
27	<u>INT J QUANTUM CHEM</u>	0020-7608	1.192	72	<u>MATH PROBL ENG</u>	1024-123X	0.237
28	<u>MULTIVAR BEHAV RES</u>	0027-3171	1.163	73	<u>INVERSE PROBL SCI EN</u>	1741-5977	0.179
29	<u>COMPLEXITY</u>	1076-2787	1.051	74	<u>INT J GAME THEORY</u>	0020-7276	0.169
30	<u>BIOMETRIKA</u>	0006-3444	1.000	75	<u>DISCRETE DYN NAT SOC</u>	1026-0226	0.136
30	<u>MATH MED BIOL</u>	1477-8599	1.000	76	<u>PLOS COMPUT BIOL</u>	1553-734X	
32	<u>BRIT J MATH STAT PSY</u>	0007-1102	0.951				
33	<u>COMPUT MECH</u>	0178-7675	0.933				
34	<u>ENG ANAL BOUND ELEM</u>	0955-7997	0.894				
35	<u>J ENG MATH</u>	0022-0833	0.885				
36	<u>CELEST MECH DYN ASTR</u>	0923-2958	0.856				
37	<u>INT J BIFURCAT CHAOS</u>	0218-1274	0.845				
38	<u>J MATH PSYCHOL</u>	0022-2496	0.838				
39	<u>MATCH-COMMUN MATH CO</u>	0340-6253	0.828				
40	<u>J CLASSIF</u>	0176-4268	0.818				
35	<u>J ENG MATH</u>	0022-0833	0.885				
40	<u>QUANT FINANC</u>	1469-7688	0.818				
42	<u>EDUC PSYCHOL MEAS</u>	0013-1644	0.773				
42	<u>MATH MECH SOLIDS</u>	1081-2865	0.773				
44	<u>ENVIRONMETRICS</u>	1180-4009	0.772				
45	<u>BIOMETRICAL J</u>	0323-3847	0.768				

رتبه بندی مجلات ISI بر حسب ضریب تأثیر (۲۰۰۵)
(Statistics and Probability)

Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor	Rank	Abbreviated Journal Title	ISSN	Impact Factor
1	BIOINFORMATICS	1367-4803	6.019	47	J AGR BIOL ENVIR ST	1085-7117	0.717
2	BIostatISTICS	1465-4644	4.529	48	METHODOL COMPUT APPL	1387-5841	0.708
3	ECONOMETRICA	0012-9682	2.626	49	STOCH ENV RES RISK A	1436-3240	0.704
4	J COMPUT BIOL	1066-5277	2.446	50	BERNOULLI	1350-7265	0.696
5	J ROY STAT SOC B	1369-7412	1.961	51	OXFORD B ECON STAT	0305-9049	0.654
6	J CHEMOMETR	0886-9383	1.875	52	J ROY STAT SOC C-APP	0035-9254	0.641
7	STAT SCI	0883-4237	1.849	53	STAT NEERL	0039-0402	0.623
8	CHEMOMETR INTELL LAB	0169-7439	1.770	54	ANN I H POINCARÉ-PR	0246-0203	0.620
9	J AM STAT ASSOC	0162-1459	1.710	55	J TIME SER ANAL	0143-9782	0.613
10	ANN STAT	0090-5364	1.675	56	INSUR MATH ECON	0167-6687	0.605
11	BIOMETRICS	0006-341X	1.602	57	STAT MODEL	1471-082X	0.595
12	STAT MED	0277-6715	1.477	58	J APPL PROBAB	0021-9002	0.581
13	FINANC STOCH	0949-2984	1.429	59	AUST NZ J STAT	1369-1473	0.573
14	ANN APPL PROBAB	1050-5164	1.370	60	CAN J STAT	0319-5724	0.508
15	STAT METHODS MED RES	0962-2802	1.327	61	STATISTICS	0233-1888	
16	ENVIRON ECOL STAT	1352-8505	1.220	62	COMB PROBAB COMPUT	0963-5483	0.489
17	MULTIVAR BEHAV RES	0027-3171	1.163	63	J STAT PLAN INFER	0378-3758	0.481
17	TEST	1133-0686	1.163	64	METRIKA	0026-1335	0.451
19	ANN PROBAB	0091-1798	1.132	65	J THEOR PROBAB	0894-9840	0.426
20	J QUAL TECHNOL	0022-4065	1.075	66	ANN I STAT MATH	0020-3157	0.376
20	J ROY STAT SOC A STA	0964-1998	1.075	67	J NONPARAMETR STAT	1048-5252	0.374
22	FUZZY SET SYST	0165-0114	1.039	68	LIFETIME DATA ANAL	1380-7870	0.312
23	BIOMETRIKA	0006-3444	1.000	69	STAT PAP	0932-5026	0.311
24	J BUS ECON STAT	0735-0015	0.974	70	J APPL STAT	0266-4763	0.306
25	BRIT J MATH STAT PSY	0007-1102	0.951	71	APPL STOCH MODEL BUS	1524-1904	0.292
26	STAT SINICA	1017-0405	0.926	72	QUAL QUANT	0033-5177	0.288
27	PROBAB THEORY REL	0178-8051	0.896	72	STAT PROBABIL LETT	0167-7152	0.288
28	STOCH PROC APPL	0304-4149	0.877	74	COMPUTATION STAT	0943-4062	0.286
29	AM STAT	0003-1305	0.872	75	J STAT COMPUT SIM	0094-9655	0.284
30	J ROY STAT SOC D-STA	0039-0526	0.833	76	THEOR PROBAB APPL+	0040-585X	0.279
31	SCAND J STAT	0303-6898	0.822	77	STOCH ANAL APPL	0736-2994	0.236
32	INFIN DIMENS ANAL QU	0219-0257	0.812	78	COMMUN STAT-THEOR M	0361-0926	0.209
33	OPEN SYST INF DYN	1230-1612	0.804	79	COMMUN STAT-SIMUL C	0361-0918	0.179
34	INT STAT REV	0306-7734	0.800	80	INT J GAME THEORY	0020-7276	0.169
35	ENVIRONMETRICS	1180-4009	0.772	81	UTILITAS MATHEMATICA	0315-3681	0.158
36	STOCH MODELS	1532-6349	0.771				
37	BIOMETRICAL J	0323-3847	0.768				
38	PROBABILIST ENG MECH	0266-8920	0.767				
39	J COMPUT GRAPH STAT	1061-8600	0.765				
40	TECHNOMETRICS	0040-1706	0.754				
41	PHARM STAT	1539-1604	0.750				
41	STAT COMPUT	0960-3174	0.750				
43	J MULTIVARIATE ANAL	0047-259X	0.746				
44	ADV APPL PROBAB	0001-8678	0.733				
44	COMPUT STAT DATA AN	0167-9473	0.733				
46	PROBAB ENG INFORM SC	0269-9648	0.731				

تهیه: حمید پزشکی

پژوهشگر نمونه دانشگاه صنعتی شریف ۱۳۸۱، استاد نمونه کشور ۱۳۸۲، و اخذ جایزه بین‌المللی خوارزمی برای پژوهش بنیادی ۱۳۸۲.

مصاحبه سردبیر خبرنامه با دکتر سید عبدالله محمودیان، رئیس پیشین انجمن



سید عبدالله محمودیان

• تجربه گرانمایی در شورای اجرایی قبلی از کار با شما نصیب شد. از جنابعالی دعوت کردم تا در این مصاحبه شرکت نمایید و تجارب خود را با خوانندگان خبرنامه در میان بگذارید. اجازه دهید، برای شروع یادآوری نمایم که شما بالاترین رأی اعضا را در دوره قبلی شورای اجرایی انجمن کسب کردید و مسؤلیت ریاست انجمن را پذیرفتید. ممکن است بفرمایید به نظر شما وظیفه اصلی رئیس انجمن ریاضی ایران چیست؟ شخصاً چه ایده‌ای داشتید که به‌عنوان رئیس انجمن، خود را ملزم به تحقق آن می‌دیدید؟

با تشکر از دعوتی که به عمل آوردید، باید بگویم برای من هم باعث خوشحالی و افتخار بود که شما را به عنوان یار و همراه فعالیت‌های انجمن در جمع هیأت اجرایی داشتم.

خوشبختانه طبق سنتی که در انجمن رایج گردیده است، نامزدهای نهایی برای شورای اجرایی برنامه خود را به‌طور کتبی قبل از انتخابات به اطلاع اعضا می‌رسانند. اجازه دهید برای شروع، بخشهایی از برنامه‌های پیشنهادی‌ام را نقل کنم:

”خود را به عنوان یکی از اعضای تیمی می‌بینم که می‌تواند در زمینه‌های زیر فعالیت‌هایی داشته باشد:

- استفاده از وسایل ارتباطی و فناوری‌های جدید (چه از نظر فنی و چه از نظر علمی) برای ایجاد ارتباط انجمن با داخل و خارج.
- تشکیل سمینارها و کنفرانس‌های ریاضی و «میزگردها» از طریق اینترنت برای ایجاد ارتباط بین ریاضی‌دانان ایرانی در نقاط مختلف کشور و دنیا.
- برگزاری یک کنگره بزرگ با شرکت هر چه گسترده‌تر ایرانیان فارغ‌التحصیل در ریاضی و شاغل در اطراف و اکناف جهان، و اجرای برنامه‌های زیر به‌طور همزمان:

- برنامه «پژوهش در ریاضیات» به سبک کنگره‌های ریاضی‌دانان جهان (ICM) در شاخه‌های ریاضیات.

- برنامه «ریاضیات در صنعت» برای آگاه ساختن ریاضی‌خوانان در دانشگاه‌ها از کاربردهایی که ریاضیات دارد.

- برنامه «ریاضیات در آموزش و پرورش».

- میزگردهایی برای تبادل نظر و مقایسه برنامه‌های آموزش ریاضی در کشورهای دیگر.

- برنامه‌های جلب دانش‌آموزان مستعد به علوم ریاضی در دانشگاه‌ها و حمایت و تشویق آن‌هایی که جلب شده‌اند.

البته برنامه فوق را به‌عنوان کسی که عضوی از شورای اجرایی انجمن خواهد بود ارائه داده بودم و واضح بود که اگر مسؤلیت

دکتر سیدعبدالله محمودیان در سال ۱۳۲۲ در زنجان به دنیا آمد. وی تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در این شهر به پایان برد و سپس برای ادامه تحصیل راهی تهران شد. در سال ۱۳۴۴ با درجه ممتاز از دانشگاه تهران مدرک لیسانس ریاضی را اخذ کرده و سپس برای کسب مدارج بالاتر به دانشگاه شیراز عزیمت و با درجه ممتاز موفق به کسب فوق لیسانس ریاضی شد. علاقه ایشان به ریاضی وی را به کشور آمریکا هدایت کرد. ایشان یک دوره دیگر فوق لیسانس را در ۱۳۵۰ در دانشگاه پنسیلوانیا به پایان برده و بلافاصله دکترای خود را در همان دانشگاه شروع کرده و در ۱۳۵۴ از پایان نامه خود با عنوان «یک روش اثبات در ریاضیات ترکیبیاتی» دفاع نمود. علایق تحقیقاتی ایشان ترکیبیات و گراف است. در سال ۱۳۶۲ در دانشگاه صنعتی شریف استخدام گردید و اکنون استاد آن دانشگاه است. در طول مدت تدریس و تحقیق تاکنون بالغ بر ۶۰ مقاله تحقیقی در مجلات معتبر بین‌المللی داشته است. هم‌چنین ۷ کتاب فارسی (از جمله در زمینه المپیاد ریاضی در ایران و ریاضیات گسسته) و نیز یک کتاب به زبان انگلیسی با عنوان «ترکیبیات در حال پیشرفت» را مشترکاً با ریچارد کولبرن چاپ و بیش از ۸ پروژه تحقیقاتی را به انجام رسانده است. وی تاکنون بیش از ۴۰ سخنرانی به‌عنوان مدعو در کنفرانس‌های داخلی و خارجی ایراد نموده است.

از جمله کارهای اثربخش ایشان راهنمایی ۹ دانشجوی دکترا و بیش از ۴۰ دانشجوی کارشناسی ارشد در ایران و نیز مشاوره ۳ دانشجوی دکترا دیگر در خارج از کشور بوده است. وی در ۵ مجمع بین‌المللی معتبر علمی عضویت داشته و نیز داور ۶ مجله معتبر جهانی در زمینه ترکیبیات و گراف است. ایشان در طول مدت خدمت مسؤلیت‌های زیادی را در دانشگاه صنعتی شریف و مجامع دیگر (از جمله ریاست انجمن ریاضی ایران در سال‌های ۸۲ تا ۸۵ و عضویت در کمیته‌های کشوری المپیاد ریاضی و المپیاد کامپیوتر) بر عهده داشته است. از دیگر موفقیت‌های ایشان می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

استاد نمونه دانشگاه صنعتی شریف ۱۳۶۹ و ۱۳۷۶، عضو فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۸۰ تاکنون،

فرض کنید هم اکنون انجمن ریاضی منحل شود چه اتفاقی می افتد؟

فعالیت‌های انجمن یعنی فعالیت‌های اعضای آن و این چیزی نیست که با منحل کردن انجمن از بین برود. مسلماً این افراد علاقه‌مند دوباره به فکر تشکل ریاضی و فعالیت در آن خواهند بود. ولی اثراتی که این فعالیت‌ها در «زندگی ریاضیات در ایران» داشته و دارد خیلی مهم است. مثلاً این روزها من شاهد درگیری و سازماندهی علمی سی و هشتمین کنفرانس ریاضی کشور هستم. کنفرانسی که برای آن حدود ۵۰۰ تا مقاله (با وجود محدودیت‌های بسیار) ارسال شده است. برگزاری چنین کنفرانسی در غیبت انجمن ریاضی امکان‌پذیر نیست. چندین فعالیت دیگر انجمن نیز به همین ترتیب است. انتشار بولتن، خبرنامه، فرهنگ و اندیشه ریاضی - برگزاری ۳۱ دوره مسابقات، ارتباط با دیگر انجمن‌ها و ...

• دیدگاه شما نسبت به وضعیت (کمی و کیفی) دوره‌های دکتری ریاضی چیست؟

از نظر کمی بسیار موفق بوده است. فارغ‌التحصیلی بیش از ۳۰۰ دانشجوی دکتری ریاضی تا حال حاضر، موفقیت بزرگی است که تا اندازه‌ای نیز کمبود اعضای هیأت علمی مؤسسات آموزش عالی کشور را برطرف کرده است. از نظر کیفی هم تا حدی رضایت‌بخش بوده است. به نظر این جانب متوسط کیفیت فارغ‌التحصیلان دکتری ریاضی ایران از متوسط فارغ‌التحصیلان ریاضی در کشورهای دیگر پایین‌تر نیست. ولی به نظر من گردوغباری بلند شده است که باعث کدر شدن بعضی از معیارها در تشخیص پژوهش و استعداد دانشجویان دکتری شده است. در ایجاد این دوره‌ها، پیش‌بینی معیارهایی برای ارزیابی پژوهش دانشجویان دکتری شده بود که از جمله چاپ یک یا چند مقاله در مجلات معتبر بین‌المللی بود. این معیار خوب می‌توانست باشد ولی عده‌ای با چاپ مقالاتی در مجلات ضعیف و لوث کردن آن، مشکلاتی در تشخیص «مجله معتبر» و غیره ایجاد نموده‌اند.

• شما به هنگام تربیت دانشجویان دکتری ریاضی چه هدفی را دنبال می‌کنید؟ چه باید کرد تا دانشجویان دکتری ما بتوانند هم‌زمان یا بعد از فراغت از تحصیل مقالات تأثیرگذاری بنویسند؟

مایلم به جای لغت «تربیت» از اصطلاح‌های «راهنمایی» و «مشاورت» استفاده کنم. همواره سعی نموده‌ام به گونه‌ای عمل نمایم که از یک طرف دانشجویان دارای کارهای مستقل پژوهشی باشند و از طرف دیگر به کار پژوهشی گروهی نیز بپردازد. در نتیجه این عمل فقط اولین دانشجوی دکتری من مقاله مشترک با من دارد (آن هم ۳ مقاله از ۵ مقاله‌اش) و بقیه فارغ‌التحصیلان دارای مقاله‌های مستقل و مشترک با دیگران بوده‌اند. مطلب مورد تحقیق که برای دانشجویان دکتری انتخاب می‌کنم یک مسأله نسبتاً معروف است که البته دارای «زیر مسأله‌های» فراوان باشد که دانشجویان حین تفکر به مسأله اصلی قادر باشند تا مسائل اطراف آن را نیز حل نمایند.

ریاست انجمن به عهده اینجانب گذاشته می‌شد، اجرای آن برنامه‌ها هم تسریع می‌شد. من سعی کردم از این موقعیت استفاده کنم.

اکنون پس از اتمام مسؤلیت خود به این نتیجه رسیده‌ام که اعضای آن تیمی که به عنوان شورای اجرایی انتخاب می‌شوند باید حتی قبل از انتخابات در انگیزه‌ها و برنامه‌های خود فصل مشترک‌هایی داشته باشند و این را در برنامه‌های کاندیدایی خود اعلام بدارند. بنابراین برای دوره بعد شورای اجرایی، نامزدی به صورت تیمی را پیشنهاد می‌نمایم. در این صورت هر عضو انجمن به انتخاب تیم مورد نظر خود از میان تیم‌هایی که نامزد شده‌اند خواهد پرداخت. اگر این کار صورت بگیرد وظیفه اصلی رئیس انجمن هماهنگی اجرای برنامه‌های مشترکی می‌شود که اعلام کرده‌اند و یا در شورای اجرایی تصمیم می‌گیرند.

• اعضای انجمن ریاضی (حقیقی و حقوقی) حامیان واقعی آن هستند. به نظر شما وظیفه انجمن در قبال آن‌ها چیست.

احتمالاً منظور شما از این سؤال این است که وظیفه شورای اجرایی نسبت به اعضا چیست.

• دقیقاً!

به نظر من شورای اجرایی و مخصوصاً رئیس انجمن، باید محیط را چنان آزاد و دمکراتیک نگه دارند که هر عضو انجمن با احساس راحتی در فعالیت‌های انجمن درگیر شده و نظرات خود را نیز ابراز دارد. ایجاد این محیط وظیفه اصلی شورا است. ولی با این سؤال، اکنون که مسؤلیت اجرایی در انجمن ندارم ناخودآگاه باید بگویم: «نگوییم انجمن برای من چه می‌تواند بکند، بگوییم من برای انجمن چه می‌توانم بکنم!»

• بعضی از اعضای هیأت علمی رغبتی به عضویت در انجمن ریاضی ندارند. چه باید کرد تا آن‌ها به انجمن بپیوندند؟

این «عدم رغبت» در زمینه فعالیت‌های اجتماعی دیگر نیز در جامعه رواج دارد. مسلماً مسأله در انجمن فقط عضو شدن نیست، مسأله اصلی داشتن رغبت برای شرکت در فعالیت‌های انجمن است. البته تجربه من در این جهت خیلی مثبت است. مثلاً در همان دوران سه ساله فعالیت من و شما (۸۵ - ۸۲) انجمن به عنوان فعال‌ترین انجمن علمی در بین همه این قبیل انجمن‌ها (بیش از ۱۸۰ انجمن) شناخته شد و این حاصل نمی‌شد مگر با «رغبت» و فعالیت دوستداران آن. اما چون فعالیت‌های انجمن برای اعضای آن کاملاً داوطلبانه و بدون هیچ اجر مادی می‌باشد طبیعی است که اشخاصی باشند که به دلایل مختلف رغبت به این کار نداشته باشند. به نظر من استادان راهنمای دانشجویان باید در دوران دانشجویی با تشویق دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای فعالیت در برگزاری، شرکت و راه‌اندازی همایشها و یا با دایر کردن مجلات ریاضی و غیره این فرهنگ را در ایشان تقویت کنند. بعضی از انجمن‌های ریاضی کشورهای دیگر دنیا دانشجویان تحصیلات تکمیلی را مجاناً و یا با حق عضویت بسیار نازل عضو انجمن می‌کنند تا برای ایشان مفهوم فعالیت «فوق برنامه» فرهنگ سازی شود.

• انجمن چه تأثیر معین و عمیقی بر ریاضیات کشور دارد؟

مجله به چاپ می‌رسانند. همین افراد چه بسا با همین مقاله‌ها به دانشیاری یا استادی ارتقا یابند و یا حتی پژوهشگر نمونه یا استاد نمونه کشور شوند.



سیدعبداله محمودیان

یا حتی نام فارغ‌التحصیلان دکتری را می‌بینیم که فقط با صرف داشتن یک یا دو مقاله در این مجله دکترا گرفته‌اند. خوب باید به این مجله مشکوک شد. سؤالاتی که برای اثبات ضعیف بودن این‌گونه مجلات پیش می‌آید باعث رهنمودهایی خواهد شد که مجلات مشکوک دیگری را نیز کشف نماییم. مهم‌تر از همه دقت در محتوای علمی مقالاتی است که در این مجلات ظاهر می‌شوند و آن را فقط اهل فن یعنی متخصصان همان زمینه‌ها می‌توانند تشخیص بدهند، که باید حتماً انجام بگیرد. خلاصه حرف من این است که این‌گونه مجلات باید شناسایی و از طرق مختلف (مثلاً در صفحات همین خبرنامه انجمن) معرفی شوند. چه بسا افرادی که ناآگاهانه مقاله خود را در مجله‌ای که ضعیف بودن آن مشخص شده است چاپ کرده‌اند، دچار پشیمانی شوند! بالاخره این گردوغبار فرو خواهد نشست و اشخاص را با مقالاتی که از ایشان باقی می‌ماند شناسایی خواهند کرد. برای اهل فن تشخیص پژوهش هرکس در رشته خود کار مشکلی نخواهد بود. نکته‌ای که باید تأکید کرد این است که گیرم مثلاً یک یا چند مجله از فهرست مجلات ISI دارای مقالات ضعیف باشند، نمی‌توان به آن دلیل معیار ISI را بی ارزش دانست و یا تیشه به ریشه معیارهای ارزیابی مقالات زد. یا حتی رشته‌های دیگر وجود چنین مجله (یا مجلات) را در رشته ریاضی دال بر کم ارزش بودن مقالات ریاضی بدانند. این‌گونه نتیجه گرفتن‌ها اگر از روی غرض نباشد از جهالت خواهد بود. در هر صورت با کشف مجلات ضعیف باید آن‌ها را معرفی کرده و بحث را برای نظرات مختلف باز کرد. یک ریاضی‌دان هم جدا از منافع مالی و آئی خود باید به فکر آبروی خود نیز باشد!

• اخیراً جمعی از دانشکده‌های ریاضی دانشگاه‌ها شروع به تأسیس مجلات علمی - پژوهشی کرده‌اند. نظر شما در این خصوص چیست؟ این کار چه پیامدهای مثبت یا منفی دارد؟

به نظر اینجانب این به خودی خود کار بدی نیست و می‌تواند باعث رشد و شکوفایی استعدادها شود. ولی باید کیفیت آن مجلات را بالا نگه داشت و نباید به دام امتیازدهی‌های مکانیکی و بوروکراتیک

• عمل شما جالب است، به خصوص در مقایسه با افراد نادری که بدون هرگونه راهنمایی یا کمک به دانشجویان دکتریشان متوقع هستند که دانشجو نام آن‌ها را (حتی گاه به عنوان نویسنده اول) بیاورد!

خواهش می‌کنم!

• به نظر شما برای بهبود وضعیت پژوهش در ایران چه باید کرد و چه نقشی انجمن می‌تواند در این خصوص ایفا نماید؟

در ایران پژوهش در ریاضی فعالیت نسبتاً جدیدی است. مثلاً پنجاه سال قبل کسی در ایران در ریاضیات تحقیق نمی‌کرد! البته در زمان‌های بسیار دور، دانشمندان محقق در ریاضیات داشته‌ایم. انجمن می‌تواند برای فرهنگ‌سازی در مورد پژوهش در ریاضیات از طریق نوشتار و بحث، سنت‌ها و تجربیات کشورهای دیگر را که در چند صد سال اخیر در این رشته تحقیق می‌نمایند، بشناساند. مثلاً بحث این که یک مقاله پژوهشی چیست و چه چیزهایی را می‌توان به چاپ رساند و به چه دلیل؟ از این قبیل سؤالات فراوان است. البته تشویق جامعه ریاضی ایران برای تحقیق در سنت‌ها و تجربیات ریاضی‌دانان تاریخی خود نیز خیلی مهم است. همین سؤال شما می‌تواند برای ایجاد بحث بین ریاضی‌دانان کشور در صفحات همین خبرنامه موضوع جالبی باشد.

• همه می‌دانیم که شما پژوهشگری شاخص هستید. چه طور می‌توان به این مقام دست یافت؟

البته این کمال لطف شما است. به نظرم اگر کسی «حلاوت» ریاضی را چشیده باشد، نه تنها دنبال چشیدن جنبه‌های شیرین دیگر خواهد بود بلکه همیشه دلش می‌خواهد که تولیدکننده چیزی باشد که برای دیگران حلاوت دارد.

• بعضی از مجلات ریاضی در خارج از کشور تقریباً بدون داوری (و با اخذ هزینه‌های چاپ) به انتشار مقالات (قوی و ضعیف) می‌پردازند. دیدگاه شما نسبت به این پدیده چیست؟ چه راه کاری را برای کنترل این وضعیت پیشنهاد می‌کنید؟

البته این موضوع در این روزها ذهن بسیاری را مشغول داشته است. به نظر من در این موضوع باید تعارف را کنار گذاشت و فهرست این مجلات را با ذکر دلیل و اشاره به مقالات ضعیف منتشر نمود. مثلاً اخیراً چند نفر از دانشجویان دانشگاه صنعتی شریف یک مقاله ساختگی و با نام جعلی به مجله‌ای به نام Applied Mathematics and Computation فرستاده بودند که در عرض کمتر از ۲۰ روز پذیرش گرفته بود. این مجله در لیست ISI، با Impact Factor نسبتاً خوب و از انتشارات Elsevier است. البته برای چاپ مقالات هزینه نمی‌گیرد. پذیرش این مقاله به خودی خود حاکی از بی‌ارزشی این مجله نیست ولی وقتی می‌بینیم که در عرض کمتر از ۲ سال بیش از ۲۰۰ مقاله از ایران در این مجله چاپ شده است کمی شک می‌کنیم. شک ما آن وقت بیشتر می‌شود که مثلاً نام یک نفر به تنهایی در عرض ۲ سال در بیش از ۶۰ مقاله ظاهر می‌شود! نام کسانی را می‌بینیم که مثلاً پس از ۲۵ سال از اخذ دکترای خود هیچ مقاله پژوهشی ندارند و یک دفعه چندین مقاله فقط در این

• همه می‌دانیم که ریاضیات درس سختی برای دانش آموزان ما قلمداد می‌شود، چرا؟ چطور می‌توان این وضعیت را بهبود داد؟

مختصراً عرض کنم که باید آن حلاوت ریاضی را که در جواب یکی از سؤال‌های فوق به آن اشاره کردم به دانش آموز یا دانشجو چشاند. من اعتقاد دارم که در هر مقطعی این عمل ممکن است. چه با بازی و سرگرمی و چه از طریق قضایای خیلی جدی و «سخت». ولی لازمه این کار این است که معلم خود این حلاوت‌ها را چشیده باشد، انگیزه داشته باشد و البته حمایت لازم نیز از وی به عمل آید.

• می‌دانیم که برنامه‌ها و محتوای دروس ریاضی دانشگاهی و مدرسه‌ای در وزارتخانه‌های مربوطه تدوین می‌شود. آیا انجمن ریاضی نماینده‌ای در کمیته‌های برنامه‌ریزی درسی دارد؟

مسلماً باید نماینده داشته باشد. ولی دو نکته در این مورد قابل اشاره است. یکی این که اکثر اعضای این کمیته‌ها در وزارتخانه‌های مربوطه، خود از اعضای انجمن هستند. دیگر این که اعضای شورای اجرایی انجمن به وضوح نظر متحدی در چگونگی برنامه‌ها و محتوای دروس ندارند. شاید بشود از طریق انتخاب این نماینده‌ها در مجمع‌های عمومی سالیانه انجمن تا حدی این مسأله را حل کرد به طوری که این نماینده‌ها با گرفتن فصل مشترک نظرات صاحب‌نظران در انجمن، یک نظر کارشناسانه را در کمیته‌ها ارائه دهند.

• چرا انجمن بعد از ۳۵ سال هنوز یک محل دائمی ندارد؟

اولاً محل فعلی انجمن در پارک ورشو که با مساعدت و پیگیری‌های مستمر چندین نفر از دستداران انجمن و با حمایت بعضی از اعضای شورای شهر تهران (دوره دوم) در دوره مسؤلیت اینجانب از طرف شهرداری منطقه ۶ به انجمن واگذار شد، در واقع محل دائمی انجمن می‌باشد. این محل با امضای شهردار وقت تهران (آقای دکتر احمدی‌نژاد) و بر طبق قراردادی با شهردار منطقه ۶ به انجمن واگذار شده است و تفاهم همه افراد درگیر با این موضوع این بود که این واگذاری دائمی است. به نظر من اگر انجمن فعال باشد به خاطر فعالیت‌ها می‌تواند و باید حضور خود را در این محل لازم و مسجل سازد! البته رئیس فعلی انجمن (آقای دکتر مدقالچی) با کمک رئیس‌ان سابق انجمن در حال انجام اقدامات چشمگیری در این راستا می‌باشند. ثانیاً اگر منظور از این سؤال، داشتن «مالکیت» یک محل دائمی برای انجمن است باید عرض شود که این مالکیت فقط از دو طریق عملی می‌شود اول این که انجمن از بودجه خود محلی را خریداری نماید که این امکان پذیر نیست زیرا انجمن از بودجه خود فقط قادر به هزینه فعالیت‌های روزمره خود می‌باشد که هزینه انتشارات و دبیرخانه شامل ۶ کارمند تمام وقت است. دوم این که اشخاص خیر و دستداران انجمن که دارای امکانات کافی باشند محلی را به نام انجمن هدیه یا وقف نمایند. شوراها اجرایی انجمن هم تا آن جایی که من می‌دانم هیچ‌وقت در برابر قبول چنین هدیه‌ای مخالفت نکرده‌اند!

افتاد. انجمن می‌تواند در صفحات خبرنامه این‌گونه مجلات را نقد نماید.

• چه مشکلاتی را در راه تأسیس یک نشریه علمی - پژوهشی جدید توسط انجمن می‌بینید؟

باید عرض کنم که تأسیس یک مجله علمی - پژوهشی نیاز به پژوهشگر دارد و به مقدار تولید علم در جامعه بستگی دارد. این‌ها از مشکلات سر و پا نگه داشتن یک نشریه است.

• مجله الکترونیکی چیست؟ آیا طرفدار انتشارات (کتب و مجلات) الکترونیکی هستید؟

مجله الکترونیکی همان مجله چاپی است با استفاده از فناوری بسیار مفید «اینترنت». البته باید همان معیارهایی که برای بالا نگه داشتن کیفیت یک مجله چاپی وجود دارد رعایت شود. هم‌اکنون چندین مجله الکترونیکی بسیار معتبر در ریاضی وجود دارد. من یکی از آن‌ها را که بیشتر با آن سروکار دارم مثال می‌زنم. این مجله از اولین مجلات علمی الکترونیکی است به نام Electronic (ejc) Journal of Combinatorics که فقط به صورت الکترونیکی چاپ می‌شود ولی شکل و شمایل یک مجله معمولی را دارد. اعضای هیأت تحریریه معروف و شناخته شده دارد و هر مقاله به صورت الکترونیکی به مجله ارسال می‌شود، الکترونیکی به داورها می‌رسد و جواب ایشان هم الکترونیکی است و مقاله به سرعت «چاپ» می‌شود. این‌ها همه نتیجه استفاده از امکانات ویژه الکترونیکی است. یک مورد جالب که در این مجله دیدم این بود که یک مقاله بسیار مفید مروری (۱۵۰ صفحه‌ای) از ریاضی دانی به نام جوزف گالیان در سال ۱۹۹۸ در این مجله به چاپ رسیده بود. دانشجویی را برای دریافت دوباره این مقاله (که البته برای همه مجانی است) ارجاع دادم. با کمال تعجب دیدم که با همان لینک ۱۹۹۸، جستجوگر را به مقاله به‌روز شده آن مقاله در سال ۲۰۰۶ رهنمون ساخت!

• دیدگاه کلی شما نسبت به تأثیر مسابقات ریاضی دانشجویی چیست؟ آیا با شیوه برگزاری مسابقات ریاضی دانشجویی به شکل کنونی موافقت می‌کنید؟

به نظر من مسابقات ریاضی دانشجویی انجمن (۳۱ سال به طور مداوم!) بسیار مهم بوده و تأثیر زیادی در ریاضیات کشور داشته است. با یک نگاه به فهرست برندگان این مسابقات در طی این سال‌ها که البته خود شما نیز جزء آن‌ها هستید [و در خبرنامه شماره ۱۰۶ فهرست آن آمده است] می‌بینیم که اکثرشان از ریاضی‌دانان معتبر و از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های داخل و خارج از کشور هستند. علاوه بر این در چند سال اخیر نیز که برندگان این مسابقات به مسابقه جهانی ریاضی دانشجویی اعزام می‌شوند باعث افتخار آفرینی‌هایی شده‌اند. شیوه کنونی برگزاری مسابقات حاصل مطالعه و اعمال نظرات حاصل از تجربیات ۳۰ دوره مسابقه می‌باشد که به نظرم خیلی مناسب و کارا است. شیوه کنونی به‌طور خلاصه از ایده «سپردن کار به‌طور دموکراتیک به دست متخصصین آن کار» سرچشمه گرفته است.

ایران شروع شدند و تعدادی از فارغ‌التحصیلان این دوره‌ها، به تدریس در مدارس و تشویق جوانان به ریاضی پرداختند و تعدادی دیگر برای ادامه تحصیل به خارج از کشور رفتند و در واقع، هر دو گروه، در دو جبهه بسیار حساس، به توسعه ریاضی در کشور پرداختند (زنگنه، سخن سردبیر فرهنگ و اندیشه ریاضی، شماره پیاپی ۳۴، بهار ۱۳۸۶). معلمان با تربیت نیرو و ایجاد علاقه‌مندی ریاضی در نوجوانان، جاده سخت و پرفراز و فرود ریاضی خواندن را هموار می‌کردند و کسانی که برای ادامه تحصیل به خارج از کشور رفته بودند، با دستانی پر و دل‌هایی مالا مال از امید به آینده و شوق تأسیس و ایجاد و حرکت، به وطن بازگشتند تا این جوانان علاقه‌مند را آموزش دهند و به مدد آن‌ها، ریاضی ایران را در دوران معاصر توسعه دهند و بنیه آن را تقویت کنند.

مشکل از آنجایی شروع می‌شود که بخواهیم اعتبار نه تنها یک مجله علمی بلکه اعتبار خود علم را نیز با ISI بسنجیم!

به همین دلیل، این دوره را می‌توان مهم‌ترین دوره در تاریخ معاصر حرکت‌های ریاضی ایران دانست زیرا که برای ریاضی و آموزش آن، ساختار و نهاد ایجاد کرد. اما تمرکز این دوره بر آموزش بود و پژوهش در آن، نقش و جایگاهی نداشت. به همین دلیل، شکافی بین فرهنگ ریاضی در دانشگاه‌های ایران و جهان به وجود آمد. در نتیجه، برای کاهش فاصله ایجاد شده، تلاش‌های جدی انجام شد و در این راستا، دانشگاه شیراز تأسیس شد و با استخدام اعضای هیات علمی تازه نفس که عمدتاً فارغ‌التحصیل دانشگاه‌های معتبر خارجی بودند، جنبش اصلاح آموزشی با هدف نوآوری محتوای آموزشی، ترویج، تولید و چاپ مقاله‌های ریاضی آغاز شد و با تأسیس دانشگاه صنعتی شریف، این روند تقویت گردید و همه این‌ها باعث شدند تا برای پرکردن این شکاف، قدم‌های اساسی برداشته شود. این جنبش، فرهنگ ریاضی را از خمودگی و کهنگی بیرون آورد و باعث ایجاد تحرک در جامعه ریاضی ایران شد. بنابراین، دوره دوم یا دوره اصلاحات آموزشی و اتفاقاتی که در آن برهه رخ داد، بنیه ریاضی ایران را تقویت بیشتری نمود و باعث جذب نخبگان زیادی به سمت ریاضی شد. اما با تمام این احوال، هنوز پژوهش و چاپ مقالات پژوهشی، جزو وظایف اصلی اعضای هیات علمی ریاضی در دانشگاه‌ها نبود.

در دوره سوم که با ایجاد دوره‌های دکتری ریاضی شروع شد، پژوهش نیز به عنوان جزئی از وظایف اصلی اعضای هیات علمی ریاضی دانشگاه‌ها به حساب آمد و در حقیقت، تأسیس این دوره در نهادینه شدن مقاله‌نویسی در دانشگاه‌ها بسیار مؤثر بود.

تجزیه و تحلیل آن‌چه که در دوره سوم اتفاق افتاده است، یک ضرورت برای جامعه ریاضی ایران است که در جای خود، به آن پرداخته خواهد شد. اما آن‌چه که بهانه تأمل بر روند تحقیقات ریاضی در ایران شد این است که با وجود تمام دستاوردهای غنی دوره اول، اصلاحات ارزشمند دوره دوم و نهادینه شدن مقاله‌نویسی در دوره سوم، در حال حاضر، «فرهنگ ریاضی ایران از فرهنگ

قدرشناس گذشته باشیم ولی به آن بسنده نکنیم! بیژن ظهوری‌زنگنه *



در سال‌های اخیر، یکی از جدی‌ترین بحث‌ها در مجامع تحقیقاتی، مربوط به «نمایه‌سازی بین‌المللی علوم» یا همان ISI است و افراد کنجکاوند بدانند که چرا و چگونه یک مؤسسه تجاری، قادر شده است چنین دامنه اثری در دنیا به وجود آورد. البته هدف این نوشته، بررسی پیشینه ISI و چگونگی شکل‌گیری آن و این که در ابتدا، برای سامان‌دهی نشر مقالات در حوزه شیمی به وجود آمد و سپس به تدریج، دامنه آن گسترده شده نیست. هم‌چنین، علت این که چرا مجلات مختلفی وجود دارند که با پرداخت حق عضویت بالا به ISI، مهر و استناد دارد آن را زینت بخش مجلات خود می‌کنند، موضوع این یادداشت نیست که البته، هر یک در جای مناسب خود قابل پیگیری هستند. اما همین قدر ضروری است بدانیم که ISI، آمار و ارقام و اطلاعات مجله‌های مختلف را که به عضویت آن در آمده‌اند، بررسی می‌کند و با توجه به شاخص‌های عمدتاً کمی، مجلات را رتبه‌بندی می‌کند. در واقع، ISI در حد ارزیابی کمتی و بیرونی یک مجله علمی - پژوهشی عمل می‌کند و تا اینجای کار، مشکلی وجود ندارد. مشکل از آنجایی شروع می‌شود که بخواهیم اعتبار نه تنها یک مجله علمی بلکه اعتبار خود علم را نیز با ISI بسنجیم! یعنی بخواهیم کیفیت و اصالت و ماهیت علم را با چند شاخص کمی اندازه بگیریم و به جای داوری دقیق و منصفانه مقالات علمی، به آن اندازه‌ها بسنده کنیم که این امر، می‌تواند بالقوه، بحران‌زا باشد. برای بررسی این موضوع، نگاهی به روند شکل‌گیری تحقیقات ریاضی در ایران می‌تواند شروع مناسبی باشد.

روند شکل‌گیری تحقیقات ریاضی در ایران

تحقیقات ریاضی در ایران راه درازی پیموده است و دستاوردهای قابل قبول و قابل دفاعی کسب کرده است که این همه را، مدیون و مرهون ریاضی‌دان‌های باسواد و پر تلاش بوده است. از زمان تأسیس دانشگاه تهران و دانشسرای عالی، دوره‌های لیسانس ریاضی در

نشد، ولی در ۲۰ سال اخیر، به شدت مورد توجه قرار گرفته تا جایی که در سال ۲۰۰۶، اولین جایزه گوس به ایتو تعلق گرفت. البته در همان زمان هم دوب به اهمیت کار ایتو واقف شد و با اصرار او، کار ایتو در Memoirs انجمن ریاضی آمریکا چاپ شد. اما برای جامعه ریاضی در کل، زمان بیشتری لازم بود تا به اهمیت واقعی کارهای ایتو پی ببرد. هم‌چنین، پایان‌نامه بشیله، تنها شاگرد هانری پوانکاره، در زمان خود (۱۹۰۰ میلادی) مورد توجه واقع نشد تا اینکه بالاخره در سال ۱۹۶۴، مورد توجه جدی قرار گرفت. ولی هر زمان که این اتفاق بیفتد، ارجاعات زیادی به کارهای اصیل می‌شود و بنابراین، میزان ارجاعات به یک اثر، می‌تواند شاخص مناسبی برای قضاوت در مورد آن اثر باشد. خوشبختانه فناوری جدید، امکان استفاده خلاقانه و مبتکرانه را از ارجاعات کمی به دست می‌دهد مثلاً در MathSciNet، تعداد ارجاعات به هر مقاله‌ای که توسط آن مرور شده باشد، با دو فاکتور تعداد ارجاعات به هر فرد و تعداد افراد ارجاع‌دهنده مشخص می‌شود. مثلاً نوشته شده است که به این مقاله ۲۰ بار توسط ۱۵ نفر ارجاع داده شده است و می‌توان این کار را برای تمام مقالات انجام داد و فهرست ارجاعات به مقاله را پیدا کرد. ارجاعات چند نوع‌اند:

- الف) پژوهشگر، دانشجویان و استاد راهنما و همکاران ایرانی آن پژوهشگر که این نوع ارجاعات را حلقه (۱) می‌نامیم.
- ب) همکاران بین‌المللی پژوهشگر یعنی افرادی که در سطح بین‌المللی با پژوهشگر کار تحقیقاتی و مقاله مشترک دارند که این نوع را حلقه (۲) می‌نامیم.
- ج) افراد خارج از حلقه (۱) و حلقه (۲)، ولی افرادی که در زمینه تخصصی پژوهشگر کار تحقیقاتی می‌کنند که این را حلقه (۳) می‌نامیم.
- د) ریاضی‌دانان برجسته که کار تحقیقاتی آن‌ها بسیار وسیع‌تر است و تنها در زمینه تخصصی محقق کار تحقیقاتی نمی‌کنند که این دسته را، خارج از حلقه می‌نامیم.

غناى ادبیات استفاده شده در مقاله‌های پژوهشی نیز شاخص معتبری برای دآوری یک مقاله پژوهشی می‌تواند باشد.

در حقیقت برای استفاده از شاخص ارجاعات مقاله، بایستی ارجاعات هر محقق را مشخص و آن را دسته‌بندی کرد. نکته‌ای که باعث اعتبار مقاله می‌شود اعتبار ارجاع‌دهنده است. یعنی می‌توان به بررسی ارجاع‌دهنده‌هایی که بیشتر از حلقه (۳) یا خارج حلقه هستند پرداخت.

حال با توجه به دو شاخص میزان نزدیک بودن مقاله به ریاضیات مطرح جهان و ارجاعات مقاله، می‌توان معیارهای زیر را برای ارزشیابی کیفیت مقالات پژوهشی ریاضی در نظر گرفت.

- (۱) میزان نزدیکی موضوعات پژوهشی با پژوهش‌های رایج شده توسط برندگان جوایز و سخنران‌های عمومی و مدعوین کنگره‌های بین‌المللی ریاضی‌دانان؛

ریاضی جهان در حال دور شدن است و خطر عمیق‌تر شدن این شکاف، باعث نگرانی است» که یکی از علت‌های مهم این است که در «اوضاع فعلی، آموزش و فرهنگ جامع و غنی ریاضی کشور در حاشیه قرار گرفته است. یعنی، به جای آن که مقاله‌نویسی بازتاب فرهنگ ریاضی و تحقیقات ریاضی کشور باشد، مقاله‌نویسی به یک آئین تبدیل گشته است که گاهی، قالب آن، بر محتوایش غلبه یافته است و بعضی اوقات، شور و هیجان یادگیری ریاضی و نوآوری به‌دست آوردن نتیجه‌های جدید، جای خود را به دریافت پذیرش مقاله داده است!» (صص ۳ و ۴ منبع قبلی)

در چنین شرایطی - و به خصوص پس از آن که دو دانشجوی دکتری ریاضی شریف اقدام به ساخت مقاله‌ای توسط یکی از تولیدکننده‌های رایج‌های مقاله کردند و برای آن، پذیرش دریافت نمودند - لزوم بحث در مورد کیفیت - و نه تنها کمیت - فعالیت‌های پژوهشی ریاضی بیشتر احساس می‌شود و امید است که این بحث، به آرایه ساز و کارهای عملی برای پر کردن شکاف بین فرهنگ ریاضی ایران و جهان بیانجامد.

ماهیت ریاضیات مطرح در جهان

یکی از شاخص‌های مناسب برای تشخیص ماهیت ریاضیات مطرح در جهان، آشنایی با سخنرانی‌های عمومی در کنگره بین‌المللی ریاضی‌دانان است که هر ۴ سال یک‌بار برگزار می‌گردد. به‌طور مثال، کنگره سال ۲۰۰۶، تجلی ریاضیاتی بود که به شدت تلفیقی و بین‌رشته‌ای بود. هم‌چنین، جوایز سال ۲۰۰۶ به ریاضی‌دانانی تعلق گرفت که تحقیقات آن‌ها، باعث ایجاد حرکت در بخش‌های مختلف جامعه جهانی ریاضی شده بود. و هر یک از این پژوهش‌ها، به دلیل ماهیت بین‌رشته‌ای و تلفیقی که داشتند، متکی بر پیشینه وسیع و عمیقی بودند که نشان‌دهنده تبحر و تسلط پژوهشگران بر حوزه‌های مختلف ریاضی - و نه تنها تبحر و تسلط بر یک حوزه باریک - بود. بنابراین، طبیعی است که برای ارزشیابی مقاله‌های پژوهشی و قضاوت در مورد همسو بودن آن‌ها با ریاضیات مطرح در جهان، می‌توان از سخنرانی‌های مدعوین و سخنرانی‌های عمومی و آثار برندگان جوایز مختلف ریاضی در کنگره‌های بین‌المللی ریاضی‌دانان، به‌عنوان شاخص‌های مناسب استفاده نمود. علاوه بر این، غناى ادبیات استفاده شده در مقاله‌های پژوهشی نیز شاخص معتبری برای دآوری یک مقاله پژوهشی می‌تواند باشد. در نتیجه هم‌چنین، کمیت و کیفیت ارجاعات به یک مقاله پژوهشی نیز می‌تواند به‌عنوان شاخص، در ارزشیابی آن مقاله مورد توجه قرار گیرند.

به همین دلیل، به‌اجمال در مورد ارجاعات مقاله صحبت می‌کنیم: یکی از راه‌های بررسی کمی مقاله، تعداد ارجاعات به آن است. این مسأله در مورد ریاضی به عامل‌های مختلفی بستگی دارد از جمله این که بسیاری از کارهای ریاضی برای جا افتادن و ارجاع داده شدن مناسب، نیاز به زمان دارند. مثلاً، بعضی از کارهای ماندگار ریاضی‌دانانی مانند کیوشی ایتو برنده اولین جایزه گوس، در زمان خودش (۱۹۴۲) مورد توجه چندانی واقع

ویکی پدیا



ویکی پدیا دانشنامه‌ای آزاد مبتنی بر وب است که هدف آن انتشار جهانی یک دایره‌المعارف به تمامی زبان‌های زنده دنیاست اگرچه میزبانان اصلی این سایت در شهر تامپای فلوریدا مستقر هستند اما با همکاری افراد داوطلب در تمام دنیا اداره می‌شود. دادن آمار و ارقام در مورد تعداد مقالات، میزان بازدیدها، زبان‌های تحت پوشش و اطلاعاتی از این دست چون دائماً در حال تغییر هستند شاید خیلی درست از آب در نیاید اما جهت بیان اهمیت این سایت همین نکته کفایت که این پروژه عظیم به علت ویژگی‌هایی که دارد به سرعت رواج یافته و باعث ایجاد چندین پروژه همانند دیگر نیز گشته است.

مهمترین ویژگی ویکی پدیا قابل ویرایش بودن آن از طرف تمامی داوطلبان است و مقالات ارائه شده در آن تحت مجوز حق تألیف گنو قابل دسترسی می‌باشد. عقیده جیمی ولز بنیانگذار ویکی پدیا بر این است که این دایره‌المعارف آزاد اینترنتی باید به کیفیت دانشنامه بریتانیکا رسیده و حتی چاپ هم شود.

دسترسی آزاد و منبع باز بودن این دایره‌المعارف این امکان را فراهم ساخته که مقالات آن توسط کاربران مختلف ویرایش شود و از آنجایی که ویرایش مقالات نیازی به داشتن و ارائه مدارک رسمی یا تخصصی در زمینه موضوعی از طرف کاربر ندارد و روی مطالب و مقالات موجود نیز هیچ گونه بازنگری رسمی اعمال نمی‌شود و به اصطلاح نوعی تأیید شخصی بر صحت اطلاعات حاکم است و گاهی نیز در برخی موضوعات نوعی جنگ ویرایشی در می‌گیرد. لذا مطالب به طور مداوم تغییر می‌کند که این مسأله اعتبار ویکی پدیا را به عنوان یک مرجع قابل استناد زیر سؤال برده است. اما نظر جیمی ولز در این باره این است "پیشرفت مداوم به کمال می‌انجامد".

قابلیت ویرایش باز مقالات ویکی پدیا باعث شده که نظرات مختلف موافق و مخالف، دیدگاه‌ها و راه‌حل‌های گوناگون در مورد یک مسأله و دیدگاه‌های خاص به سرعت و راحتی رویت شده و مراجعه کننده را با جنبه‌های مختلف یک موضوع آشنا سازد. مقاله‌ای که در ویکی پدیا منتشر می‌شود شاید توسط دانشمندان یک

- (۲) استفاده واقعی از مراجع پژوهش‌های مورد بحث در بند (۱)،
- (۳) تعداد ارجاعات خارج از حلقه و حلقه (۳) به مقاله‌های پژوهشی و بررسی اعتبار پژوهشی آن‌ها بر این اساس؛
- الف) ارجاع برندگان جوایز کنگره یا جایزه آبل به آن‌ها؛
- ب) ارجاع سخنران عمومی و یا مدعو کنگره به آن‌ها؛
- ج) ارجاع سخنرانان عمومی و یا مدعو کنگره و یا برندگان جایزه به مقالات آن افراد ارجاع‌دهنده؛
- (۴) اعتبار مجله‌ای که مقاله در آن چاپ شده است.
- (۵) غنای ادبیات استفاده شده در مقاله پژوهشی.

از این‌ها گذشته، یکی از سنت‌های بارز انجمن ریاضی ایران در معرفی کاندیداهای شورای اجرایی این است که از آن‌ها می‌خواهد تا ۵ مقاله برگزیده خود را در ۵ سال گذشته، بنویسند. این سنت در دانشگاه‌های مطرح جهان نقش مهمی دارد. در این روش، هدف معرفی افراد نه با تعداد مقاله بلکه با بهترین مقاله‌های او انجام می‌گیرد. با مطرح شدن این معیار، پژوهشگران تشویق می‌شوند که به بالا بردن کیفیت مقالات خود و پرهیز از کمیت بپردازند. بالاخره، یکی از معیارهای ارزشیابی کارهای تحقیقاتی برای یک فارغ‌التحصیل دکتری، گرفتن بورس پسادکتری از دانشگاه‌های مطرح جهان می‌باشد، هم‌چنان که برای یک محقق و استاد دانشگاه نیز گرفتن اعتبار ویژه تحقیقاتی (Grant) در زمان فرصت مطالعاتی یک معیار ارزشیابی مناسب است و نشان می‌دهد که کار محقق و یا فارغ‌التحصیل دکتری، در سطح بین‌المللی مورد توجه و مورد مطالعه است.

نکته‌ای که باعث اعتبار مقاله می‌شود اعتبار ارجاع‌دهنده است.

سخن پایانی

واضح است که معیارهای ارائه شده برای ارزشیابی مقاله و کارهای تحقیقاتی تنها یک پیشنهاد و نظر نگارنده است و نیازمند کار کارشناسی جدی است. اما هدف اصلی این نوشتار، باز کردن باب مفاهمه و شروع یک گفت‌وگو بین ریاضی دانان ایرانی، برای ارتقای کیفیت تحقیقات و مقاله‌های ریاضی در ایران است. بدیهی است که تمام ریاضی دانان توانا و علاقه‌مند ایرانی، قصدشان حرکت به سمت آینده‌ای درخشان‌تر است و همگی، قدرشناس دستاوردهای دوره‌های اول تا سوم هستند. امید آن‌ها این است که دستاوردهای ارزنده این سه دوره حفظ شده و با نقد این راه طی شده، بتوان از آن‌ها به عنوان سکوی پرتابی به سوی دوره چهارم فعالیت‌های جامعه ریاضی ایران که همانا انجام تحقیقات اصیل و اثرگذار در سطح جهانی است، برسیم.

* دانشگاه صنعتی شریف

کالبد شکافی حل یک مسأله

اردیبهشت ماه امسال، سی و یکمین مسابقه ریاضی دانشجویی در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. در جریان تصحیح اوراق دانشجویان شرکت‌کننده در این مسابقه، موارد جالب توجهی مشاهده شد که ذکر آن‌ها می‌تواند جالب و آموزنده باشد. به خصوص با توجه به این که دانشجویان شرکت‌کننده در این مسابقات از برترین افراد در سطح هر دانشگاه می‌باشند، چنین اشکالاتی قابل تأمل است. در این جا به برخی از اشتباهات دانشجویان در حل یکی از مسائلی آنالیز (مسأله پنجم روز اول) که نگارنده و آقای دکتر مصلحیان تصحیح‌کنندگان آن بودیم پرداخته شده است. سؤال این بود:

نشان دهید \mathbb{R}^2 زیرمجموعه‌ای چگال دارد که هیچ سه نقطه‌اش هم خط نیستند.

پاسخ: مجموعه‌ای گوی‌هایی که هم شعاع و هم مرکزشان گویاست، شماراست. آن‌ها را به صورت $\{B_1, B_2, B_3, \dots\}$ اندیس‌گذاری می‌کنیم. اگر $\{x_n\}$ دنباله‌ای از نقاط صفحه باشد که برای هر n داشته باشیم $x_n \in B_n$ ، آنگاه مجموعه نقاط این دنباله در صفحه چگال است. برای این که شرط دیگر نیز برقرار شود، کافی است به شکل استقرایی x_n را طوری انتخاب کنیم که برای هر $i < j < n$ ، در راستای خط گذرنده از دو نقطه x_i و x_j نباشد. این کار ممکن است، زیرا تعداد متناهی خط نمی‌توانند یک گوی را بپوشانند.

(البته روش‌های دیگری با ایده مشابه برای حل این مسأله وجود دارد که برخی از دانشجویان به آن اشاره نموده بودند.)

- اولین و رایج‌ترین اشکال در استفاده از عباراتی نظیر "به سادگی دیده می‌شود"، "مسئله"، "واضح است که" و ... است که استفاده بدون دقت از این عبارات گاهی واقعاً خطرناک است!
- نمونه دیگر در بیان نادرست فرض خلیف و استفاده غلط از سوره‌هاست، که توسط برخی از شرکت‌کنندگان به صورت‌های زیر بیان شده بود:

(الف) فرض کنیم $A \subseteq \mathbb{R}^2$ و A دارای سه نقطه هم خط باشد. ثابت می‌کنیم این مجموعه نمی‌تواند در \mathbb{R}^2 چگال باشد.

(ب) فرض کنیم A زیرمجموعه چگالی از \mathbb{R}^2 باشد. می‌خواهیم نشان دهیم هیچ سه نقطه A همخط نیستند.

(ج) فرض کنیم هر سه نقطه هر زیرمجموعه چگال \mathbb{R}^2 همخط باشند.

(د) فرض کنیم به ازای هر $A \subseteq \mathbb{R}^2$ ، مجموعه A چگال است و هر سه نقطه آن روی یک خط قرار داشته باشند.

- یکی دیگر از مشکلات دانشجویان ناشی از آن بود که در مواجهه با مسائل ریاضی رسم شکل و شهود را به طور کلی نادیده می‌گرفتند، درحالی که یکی از استراتژی‌ها در حل مسائل ریاضی رسم شکل

رشته نوشته نشده باشد ولی میلیون‌ها کاربر که همگی قادر به تغییر بوده‌اند بر آن نظارت داشته‌اند تا این که به صورت کنونی درآمده و در آینده نیز این تغییرات ادامه خواهد داشت. بنابراین گرایش‌های خاص فکری تأثیر کمی بر آن داشته‌اند.

یکی از مهمترین انتقاداتی که بر ویکی‌پدیا وارد کرده‌اند این است که آیا می‌توان به مطالبی استناد کرد که هیچ‌کس مسؤلیت صحت آن را به عهده نمی‌گیرد؟ آیا مقالاتی که هر کاربری با هر میزان اطلاعات در مورد آن موضوع می‌تواند آن را تغییر دهد قابل اعتماد است؟ در پاسخ به این انتقاد، ویکی‌پدیا بخش‌های ویژه‌ای را در دسترس کاربران قرار داد تا بتوانند تشخیص دهند که کاربران گذشته چه کسانی (با IP) بودند و چه تغییراتی در مقاله ایجاد کرده‌اند. بعلاوه این دایره‌المعارف شاید به عنوان تنها مرجع اصلی مورد استناد قطعی قرار نگیرد اما به عنوان منبعی برای شروع یک جستجوی بهتر قطعاً مفید خواهد بود.

تأسیس ویکی‌پدیا برای این نظریه استوار بوده است که همکاری کاربران در تکمیل مقالات می‌تواند به مرور زمان مجموعه کامل‌تری را فراهم آورد این روش همکاری در تألیف و ویرایش مقالات، موجب می‌شود هم به سرعت مداخله جدیدی ایجاد شود و هم مداخله موجود همواره به روز باقی بماند.

ویکی‌پدیا پروژه‌ای فرهنگی است که توسط بنگاه غیرانتفاعی ویکی‌مدیا در حال اجرا می‌باشد. این بنگاه چندین پروژه چند زبانه با محتویات آزاد با عناوین زیر را نیز ایجاد کرده یا در دست اقدام دارد:

- ویکی واژه: فرهنگ واژه‌ها و اصطلاح‌نامه www.wiktionary.org
- ویکی‌سک: متون و کتابچه راهنماهای آزاد www.wikibooks.org
- ویکی‌گفتاورد: مجموعه‌ای از نقل قول‌ها www.wikiquote.org
- ویکی‌نبشته: متون پایه و مرجع آزاد www.wikisource.org
- ویکی‌گونه: راهنمای گونه‌های زیستی www.wikispecies.org
- ویکی‌گزارش: مرجع خبری با محتوای آزاد www.wikinews.org
- ویکی‌انبار: انبار پرونده‌های چند رسانه‌ای عمومی www.wikimedia.org

فراویکی: هماهنگ‌کننده پروژه‌های ویکی‌مدیا

www.meta.wikimedia.org

زبان فارسی نیز در ویکی‌پدیا در میان زبان‌های دیگر وجود دارد اما تعداد مقالات موجود نسبت به بسیاری از زبان‌های دیگر بسیار کم می‌باشد بنابراین همت فارسی‌زبانان علاقه‌مند را می‌طلبد که با نگارش و ترجمه مقالات ارزشمند فارسی، نام فارسی را در میان زبان‌های علمی دنیا زنده نگهدارند.

منابع:

۱. سمیعی، محمد. سیمرخ دانایی معرفی و بررسی دانشنامه ویکی‌پدیا. کتاب ماه (کلیات)، اسفند و فروردین ۸۴ ص. ۶۳-۵۶ www.wikipedia.org
- ۲.

شهربانو صادقی گورچی

کارشناس اطلاع‌رسانی دانشگاه فردوسی مشهد

اخبار انجمن

زیرنظر رشید زارع‌نهدی

گزارش مسوول علمی سی و یکمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور



از راست: اسداله نیکام، کسری علیشاهی، فربرز آذربناه، محمد صالح مصلحیان، حسین مومنائی، شبرین حجازیان
امید نقشینه، حسن شیردره‌حقیقی، میرامید حاجی میرصادقی

سی و یکمین مسابقات ریاضی دانشجویی کشور صبح روز ۸۶/۲/۲۰ با شرکت ۴۱ تیم ۵ نفره از دانشگاه‌های مختلف کشور در دانشگاه فردوسی مشهد آغاز شد. پیش از آن، کمیته علمی مسابقه ریاضی متشکل از آقایان دکتر حسن شیردره‌حقیقی، مجتبی قیراطی، امید نقشینه‌ارجمند و اینجانب در چهار جلسه طولانی (دو جلسه در تهران و دو جلسه در مشهد) با بررسی سؤالات رسیده از دانشگاه‌های مختلف و هم‌چنین سؤال‌های طراحی شده توسط کمیته علمی، ۲۴ سؤال را در دو دسته ۱۲ تایی در شاخه‌های مختلف آماده کرده و ساعت ۶/۳۰ صبح روز ۸۶/۲/۲۰ توسط کمیته علمی و سرپرستان تیم‌های ریاضی، شش سؤال از یک دسته برای آزمون اول انتخاب شد.

آزمون روز اول به مدت ۴ ساعت و در ساعت ۱ بعدازظهر روز ۸۶/۲/۲۰ به پایان رسید و ساعت ۳ بعدازظهر همان روز کمیته تصحیح اوراق متشکل از آقایان حسن شیردره‌حقیقی، مجتبی قیراطی، امید نقشینه‌ارجمند، حسین مومنائی، علی رضایی‌علی‌آباد، بهروز مشایخی‌فر، مجید میرزاوزیری، علیرضا سالمکار، کسری علیشاهی، میرامید میرصادقی، محمد صالح مصلحیان و خانم مریم خسروی کار طاقت‌فرسای تصحیح اوراق را آغاز و تا ساعت ۲۴ ادامه دادند. این جریان برای آزمون روز دوم نیز تکرار شد و نتایج هر دو آزمون تا ساعت ۲۴ روز ۸۶/۲/۲۱ آماده شد. صبح روز ۸۶/۲/۲۲ نتایج به سرپرستان اعلام شد و از ساعت ۱ بعدازظهر روز ۸۶/۲/۲۲ تا ساعت ۷ بعدازظهر به اعتراضات سرپرستان با حضور آن‌ها رسیدگی شد و بعد از اعتراضات نتیجه نهایی انفرادی

است و نقش شهود در درک بهتر مفاهیم ریاضی غیر قابل انکار است.

به عنوان مثال قسمت‌های الف و ب در مثال قبل به راحتی با درنظر گرفتن $A = \mathbb{R}^2$ نقض می‌شود، در صورتی که دانشجویان با صرف وقت و انرژی زیادی سعی در اثبات آن داشتند و با در مواردی دانشجویان با استفاده از مجموعه چگال \mathbb{Q} در \mathbb{R} مجموعه‌هایی به صورت A و B ساخته و تلاش می‌کردند تا ثابت کنند $A \times B$ مجموعه موردنظر سؤال است. در صورتی که به سادگی می‌توان دید اگر یکی از این مجموعه‌ها دارای حداقل سه عضو باشد، شبکه فوق دارای ۳ نقطه هم خط است.

مورد دیگر استفاده ناصحیح از مفهوم مجموعه است. در نظریه شهودی مجموعه‌ها ویژگی اساسی مجموعه مشخص بودن اعضای آن است که اغلب توسط دانشجویان نادیده گرفته شده بود. مثلاً دانشجویی مجموعه‌ای را به صورت ذیل معرفی نموده بود:

مجموعه A را مجموعه نقاطی از صفحه می‌گیریم که هیچ سه‌تای آن‌ها همخط نیستند. (و ثابت می‌کنیم که این مجموعه چگال است.)

• در پاسخ به سؤال موردنظر، برخی از دانشجویان استدلال‌هایی ارائه نمودند که در نوع خود منحصر به فرد بودند (!). در ادامه به این موارد پرداخته شده است.

- (i) دانشجویی در اثبات خود طی عملیاتی به یک رابطه تساوی رسیده بود که در یک طرف آن عبارتی بر حسب اعداد گویا و در طرف دیگر عبارتی بر حسب اعداد اصم قرار داشت و ادعا نموده بود که به تناقض رسیده است! در حالی که این وضعیت در عبارتی نظیر $\sqrt{2} - \sqrt{2} = (2 + \sqrt{2}) + 1$ بدون هیچ مشکلی می‌تواند رخ دهد.
- (ii) در اثباتی چنین آمده بود: "نقطه‌ای دلخواه در صفحه در نظر می‌گیریم و دایره‌ای به مرکز این نقطه و شعاع بی‌نهایت رسم می‌کنیم."
- (iii) در جایی دیگر دانشجویی نوشته بود: "هم خط بودن سه نقطه A و B و C یعنی این که $AB + BC + AC = 0$ ولی این نتیجه (!) حکم قضیه نیست. بلکه حکم قضیه این است که $AB + BC + AC \neq 0$ که تناقض است (!)."
- (iv) دانشجویی راه حل خود را چنین آغاز نموده بود: "اگر هر سه نقطه موردنظر هم خط باشند، پس روی مجموعه اعداد حقیقی قرار دارند و می‌دانیم اعداد حقیقی در صفحه چگال نیستند."

مشاهده این قبیل موارد مؤید این مطلب است که متأسفانه عده‌ای از دانشجویان ما در رشته ریاضی دارای ضعف‌های غیر قابل اغماضی در درک مفاهیم اساسی ریاضی و بیان استدلال منطقی ریاضی می‌باشند و حل این مسأله نیازمند توجهی جدی و ویژه به درس‌هایی مانند مبانی ریاضیات است و صرف وقت مضاعف در این مقوله می‌تواند مثر ثمر باشد.

مریم خسروی

دانشجوی دکتری دانشگاه تربیت معلم تهران

مختلف مواد آزمون رضایت نداشتند. اکثریت دانشجویان سؤال‌ها را معیار نسبتاً خوبی برای سنجش خلاقیت و معلومات دانشجویان می‌دانند و ۸۰ درصد شرکت‌کنندگان مدت زمان امتحان را مناسب می‌دانند. بیش از ۷۰ درصد از دانشجویان معتقدند که این مسابقه انگیزه آن‌ها را برای مطالعه دقیق‌تر ریاضیات افزایش می‌دهد و اعتقاد دارند که اگر مسابقه به صورت تیمی انجام شود به این معنی که به صورت تیمی به پرسش‌ها پاسخ داده شود، بهتر است. نکته قابل توجه در این نظرسنجی این است که بیش از ۸۰ درصد از دانشجویان، دوره‌های آمادگی خاص برای این مسابقات نگذرانده‌اند و از دانشجویانی که سال‌های قبل در این مسابقات شرکت داشته‌اند یا کمک نگرفته و یا بسیار کم کمک گرفته‌اند. از این رو به نظر می‌رسد که دانشگاه‌ها در خصوص آمادگی تیم اعزامی خود باید بیش از پیش همت گمارند. از این نظرسنجی و تجربه‌ای که از این دوره مسابقات به دست آمده است، به نظر می‌رسد برخی از مواد آیین‌نامه مسابقات ریاضی دانشجویی کشور جای تجدیدنظر دارد و در مواردی که صراحت وجود ندارد و یا ابهام وجود دارد، مشکلات را باید رفع کرد. به عنوان مثال اگر به سؤال‌های مسابقات در سال‌های گذشته منجمله امسال بنگریم گاهی سؤال توابع مختلط مطرح نشده و یا سؤال ریاضیات عمومی نیز به سبک آنالیز مطرح شده است.



همچنین آیین‌نامه صراحتاً مشخص نکرده که به چه میزان از مواد امتحانی سؤال داده شود. تاکنون مرسوم بوده که در شاخه آنالیز بیش از ۵۰ درصد از سؤال‌ها به آنالیز و بقیه به ریاضیات عمومی و توابع مختلط اختصاص داده شود و در شاخه جبر نیز چنین نسبتی مرسوم بوده است که به نظر می‌رسد آیین‌نامه در این خصوص صراحت ندارد. علاوه بر این نظرسنجی و تجربیات به دست آمده، تعدادی از سرپرستان تیم‌ها پیشنهادهای سازنده‌ای به شرح زیر ارائه داده‌اند که قابل بررسی می‌باشد.

۱- مطابق آیین‌نامه دانشجویی مسابقات، دانشجویی که دو بار در این مسابقات مدال می‌گیرد اجازه شرکت در این مسابقات را ندارد. بهتر است به دانشجویی که دارای مدال جهانی است نیز اجازه شرکت در این مسابقات داده نشود. این موضوع باعث می‌شود تا رقابت بسیار نزدیک‌تر و واقعی‌تر باشد.

و تیمی مشخص گردید. در جلسه‌ای متشکل از کمیته علمی و اجرایی سی و یکمین مسابقه ریاضی، برندگان مدال‌های طلا، نقره و برنز تعیین شدند که در ساعت ۱۰/۳۰ روز ۸۶/۲/۲۳ در جلسه اختتامیه، این مدال‌ها به برندگان اهدا شد.



لازم می‌دانم از زحمات بی‌دریغ خانم دکتر شیرین حجازیان دبیر اجرایی این مسابقات و اعضای کمیته اجرایی و هم‌چنین اعضای کمیته تصحیح که با خوشرویی تمام زحمات بسیاری کشیدند قدردانی کنم، هم‌چنین از کارمندان انجمن ریاضی ایران آقای مزدک پاکزاد و خانم‌ها فریده صمدیان و زهرا بختیاری که ما را در این مسابقات یاری دادند تشکر می‌کنم. برنامه‌ریزی دقیق و به موقع آقای منصور شکوهی از سه ماه قبل از شروع مسابقه و تلاش ایشان قابل تقدیر است و بهره‌مندی از تجربیات آقای دکتر رشید زارع‌نهدی به کیفیت اجرایی و علمی مسابقه افزود.



بعد از آزمون روز دوم پرسش‌نامه‌های نظرسنجی که توسط کمیته علمی تهیه شده بود در اختیار سرپرست تیم‌ها گذاشته شد تا توسط دانشجویان پاسخ داده شود و سپس به کمیته علمی برگردانند که بیش از ۵۰٪ از این پرسش‌نامه‌ها به کمیته علمی برگشت. نظرسنجی به عمل آمده از شرکت‌کنندگان در مسابقه حاکی از آن است که اکثریت شرکت‌کنندگان صورت مسائل را خالی از ابهام می‌دانند و تقریباً همه موافق‌اند که پرسش‌ها در سطح دوره کارشناسی طراحی شده‌اند ولی از توزیع سؤال‌ها در شاخه‌های



از راست: علی اکبر دائمی، نیما احمدی پوراناری، عرفان صلواتی، ناصر طالبی زاده، محمد قراخانی

۲- از آنجا که بسیاری از دانشگاه‌ها قادر به تشکیل یک تیم ۵ نفره یک دست نیستند، تعداد دانشجویان شرکت کننده از هر دانشگاه از ۵ نفر به ۳ نفر کاهش یابد. با این کار مقدار زیادی از مشکلات اجرای مسابقات کاسته می شود، هزینه‌ها کاهش می یابد، محل اقامت دانشجویان از فشردگی کمتری برخوردار می شود، تصحیح اوراق در زمان کمتری صورت می گیرد و از فشار زیادی که به کمیته علمی وارد می شود کاسته خواهد شد.

۳- از آنجا که بسیاری از دانشگاه‌ها در رشته ریاضی کاربردی فعال هستند و سال به سال به تعداد رشته‌های کاربردی در دانشگاه‌ها افزوده می شود، وقت آن رسیده که این دانشجویان نیز در مسابقات شرکت داده شوند. در این مورد می توان به دو صورت عمل کرد شیوه نخست این که از هر دانشگاه یک تیم ۵ نفره با ترکیبی از ریاضیات محض و کاربردی به مسابقات اعزام گردد. امتحان روز اول از مواد درسی مشترک و برای همه یکسان به عمل آید و امتحان روز دوم به دو دسته سؤال مختص هر رشته تقسیم شود و نهایتاً همه با هم سنجیده شوند و رتبه‌ها براساس نمره‌ها و نه به تفکیک رشته‌ها اعلام گردد. شیوه دوم این که از هر دانشگاه حداکثر یک تیم سه نفره از رشته ریاضی محض و یک تیم سه نفره از رشته کاربردی به مسابقات اعزام گردد و امتحان هم زمان از تیم‌ها به عمل آید تا بتوان برخی از سؤال‌ها را برای هر دو رشته به صورت مشترک طرح کرد. در این حالت رتبه بندی‌های تیمی و انفرادی به تفکیک رشته‌ها صورت گیرد.

نتایج انفرادی

طلا	دانشگاه صنعتی شریف	آقای علی اکبر دائمی	۰۱
طلا	دانشگاه صنعتی شریف	ناصر طالبی زاده	۰۱
طلا	دانشگاه صنعتی شریف	عرفان صلواتی	۰۳
طلا	دانشگاه صنعتی شریف	نیما احمدی پوراناری	۰۴
طلا	دانشگاه صنعتی شریف	محمد قراخانی	۰۵
نقره	دانشگاه صنعتی اصفهان	سیدرسول اعتصامی	۰۶
نقره	دانشگاه تهران	ناصر گلستانی کویرآبادی	۰۷
نقره	دانشگاه شهید باهنر کرمان	مهدی کریمی	۰۸
نقره	دانشگاه تهران	صادق اسماعیل زاده سودجانی	۰۹
نقره	دانشگاه شیراز	شهاب کریمی	۰۱۰
نقره	دانشگاه محقق اردبیلی	میثم مدنی	۰۱۱
نقره	دانشگاه فردوسی مشهد	حمید ترابی اردکانی	۰۱۲
نقره	دانشگاه خلیج فارس	حسین حسین زاده	۰۱۳
نقره	دانشگاه تهران	سمیه وجدانی	۰۱۴
نقره	دانشگاه زابل	شاهین مدرس انشایی	۰۱۵
برنز	دانشگاه تربیت معلم تهران	حمیدرضا ملکی	۰۱۶
برنز	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	محمود اعتدادی	۰۱۶
برنز	دانشگاه اصفهان	مهدی ابراهیمی	۰۱۸
برنز	دانشگاه فردوسی مشهد	میثم یعقوبیان	۰۱۹
برنز	دانشگاه قم	مختار عباسی	۰۲۰
برنز	دانشگاه تهران	وحید بیگدلی	۰۲۱
برنز	دانشگاه شهید بهشتی	نیوشا مدبرنیا	۰۲۱
برنز	دانشگاه یاسوج	علیرضا الفتی	۰۲۳
برنز	دانشگاه شهید بهشتی	مهدی نیاکان پاک	۰۲۳
برنز	دانشگاه اراک	سکینه اسماعیلی	۰۲۳
برنز	دانشگاه فردوسی مشهد	رحیم رمضانیان	۰۲۶
برنز	دانشگاه فردوسی مشهد	آرش قازانی فراشاهی	۰۲۷
برنز	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	محسن ملاحاجی آقایی	۰۲۷
برنز	دانشگاه صنعتی شاهرود	مهدی مهرافروز	۰۲۷
برنز	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	کیوان حسنی منفرد	۰۲۷
برنز	دانشگاه علوم پایه دامغان	نرگس باقری فرد	۰۳۱

نتایج تیمی

۰۱	صنعتی شریف	۰۲۰	قم
۰۲	تهران	۰۲۱	صنعتی شاهرود
۰۳	فردوسی مشهد	۰۲۲	محقق اردبیلی
۰۴	صنعتی اصفهان	۰۲۳	تربیت معلم آذربایجان
۰۵	شهید باهنر کرمان	۰۲۴	شهرکرد
۰۶	صنعتی امیرکبیر	۰۲۵	الزهر
۰۷	شهید بهشتی	۰۲۶	ولی عصر رفسنجان
۰۸	شیراز	۰۲۷	گیلان
۰۹	اصفهان	۰۲۸	کردستان
۰۱۰	تربیت معلم تهران	۰۲۹	ارومیه
۰۱۱	صنعتی خواجه نصیر	۰۳۰	ملایر
۰۱۲	خلیج فارس	۰۳۱	بین المللی امام خمینی
۰۱۳	زابل	۰۳۲	مؤسسه آموزش عالی خیام
۰۱۴	شهید چمران اهواز	۰۳۳	پیام نور مرکز مشهد
۰۱۵	یاسوج	۰۳۴	یزد
۰۱۶	تبریز	۰۳۵	مازندران
۰۱۷	اراک	۰۳۶	آزاد واحد مشهد
۰۱۸	سمنان	۰۳۷	شاهد
۰۱۹	بوعلی سینا همدان	۰۳۸	آزاد واحد قائمشهر

دانشگاه‌های علوم پایه دامغان، زنجان و مرکز آموزش عالی ایران شهر با تعداد کمتر از پنج نفر دانشجو شرکت کرده بودند.

(۱۲) $A_1 A_2 A_3$ مثلثی توپر و U_1, U_2 و U_3 سه مجموعه باز در صفحه‌اند. فرض کنید اجتماع این سه مجموعه باز، مثلث یاد شده را به نحوی بپوشاند که ضلع $A_1 A_2$ زیرمجموعه U_3 ، ضلع $A_2 A_3$ زیرمجموعه U_1 و ضلع $A_3 A_1$ زیرمجموعه U_2 باشد. ثابت کنید $U_1 \cap U_2 \cap U_3 \neq \emptyset$.
(می‌توانید از قضیه نقطه ثابت براور بدون اثبات استفاده کنید: اگر K یک زیرمجموعه فشرد، محدب و ناتهی فضای اقلیدسی \mathbb{R}^2 باشد آنگاه هر تابع پیوسته از K به K حداقل یک نقطه ثابت دارد.)

فریبرز آذریناه

سرپرست کمیته علمی مسابقه ریاضی دانشجویی کشور

گزارش مسؤل اجرایی سی و یکمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور

سی و یکمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور در روزهای ۲۰ الی ۲۳ اردیبهشت ماه در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. در این دوره ۱۹۹ دانشجویان از ۴۱ دانشگاه کشور شرکت داشتند که طی دو روز به رقابت پرداختند. در خاتمه تیم‌های دانشگاه‌های صنعتی شریف، تهران و فردوسی مشهد به ترتیب مقام‌های اول تا سوم تیمی را کسب نمودند که این سه تیم در مرداد ماه سال جاری به منظور شرکت در مسابقه جهانی به کشور بلغارستان اعزام خواهند شد. در رده‌بندی انفرادی نیز ۵ نفر برنده مدال طلا، ۱۰ نفر برنده مدال نقره و ۱۶ نفر برنده مدال برنز گردیدند که در مراسم اختتامیه لوح تقدیر انجمن ریاضی ایران به همراه جوایزی از سوی کمیته برگزاری در مشهد به ایشان اهدا گردید. لازم به ذکر است هزینه تهیه جوایز از سوی دفتر استعدادهای درخشان دانشگاه فردوسی مشهد، قطب علمی آنالیز روی ساختارهای جبری و شرکت صنایع غذایی دینا تأمین شده بود. از نکات قابل توجه در مدت برگزاری مسابقه اظهارنظرها و پیشنهادات متعدد دانشجویان و سرپرستان تیم‌ها در مورد شیوه برگزاری مسابقه بود البته جای بحث بسیار دارد و مناسب خواهد بود اگر انجمن ریاضی ایران بررسی علمی، دقیق و موشکافانه‌ای در مورد نقطه نظرات همکاران انجام داده و چنانچه نتیجه این بررسی روشی بهتر و البته از نظر اجرایی مناسب را پیشنهاد نمود، تغییرات لازم را در آئین‌نامه فعلی مسابقات به انجام رساند.

شیرین حجازیان

مسؤل اجرایی برگزاری مسابقه در مشهد

(۵) فرض کنید تابع $f: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C}$ تحلیلی باشد و برای هر z ناصفر

$$|f(z)| \leq \sqrt{z} + \frac{1}{\sqrt{z}}$$

نشان دهید f تابعی ثابت است.

(۶) الف فرض کنید A ماتریسی $n \times n$ با درایه‌های حقیقی باشد که معکوس‌پذیر نیست و $n > 2$. ثابت کنید $\text{adj}(\text{adj}(A)) = 0$.

ب- آیا ماتریس A با درایه‌های حقیقی وجود دارد به طوری که:

$$\tilde{\tilde{A}} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$

(۷) اعداد طبیعی p و q مفروضند. ثابت کنید $\frac{p+q}{p}$ مقسوم‌علیهی از عدد زیر است.

$$p^q + q^p + \left(\frac{p-q}{p}\right)^p - \left(\frac{p-q}{p}\right)^q$$

(۸) فرض کنید R حلقه‌ای جابجایی و یک‌دار با بیش از چهار عضو باشد. می‌دانیم برای هر تعداد از اعضای دوبندو متمایز R مانند $x_0, \dots, x_1, \dots, x_n$ و هر $y_0, y_1, \dots, y_n \in R$ حداکثر یک چندجمله‌ای $f \in R[x]$ وجود دارد به طوری که $\deg f \leq n$ و برای هر $i = 0, 1, \dots, n$ $f(x_i) = y_i$ ثابت کنید R دامنه صحیح است.

(۹) چندجمله‌ای $Q(x) = a_0 + a_1 x + \dots + a_n x^n$ با ضرایب مثبت را تک‌قله‌ای می‌نامیم هرگاه $1 \leq k \leq n$ موجود باشد که $a_n \leq a_{n-1} \leq \dots \leq a_k$ و $a_0 \leq a_1 \leq \dots \leq a_k$ که در این صورت به k قلّه چندجمله‌ای $Q(x)$ می‌گوییم.

الف. فرض کنید m و r اعداد طبیعی باشند و $0 < r \leq m$. ثابت کنید چندجمله‌ای $P_{m,r}(x) = (1+x)^{m+1} - (1+x)^r$ تک‌قله‌ای با قلّه $\lfloor \frac{m}{2} \rfloor + 1$ است.

ب. ثابت کنید اگر $P(x)$ یک چندجمله‌ای با ضرایب مثبت و صعودی باشد آنگاه $P(x+1)$ تک‌قله‌ای است.

(۱۰) متوازی‌السطوحی را در نظر بگیرید که یک رأس آن مبدأ و سه یال مجاور این رأس بردارهای i, j, k و $i+2k$ باشند. صفحه‌ای را بیابید که این متوازی‌السطوح را به دو قسمت با حجم مساوی تقسیم کرده و از نقاط $(0, 1, 2)$ و $(1, 0, 0)$ نیز بگذرد.

(۱۱) پرمیننت یک ماتریس $A = [a_{ij}]_{n \times n}$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$P(A) = \sum a_{1\phi(1)} a_{2\phi(2)} \cdots a_{n\phi(n)}$$

جایی که مجموع روی تمام جایگشت‌های ϕ از مجموعه $\{1, 2, \dots, n\}$ گرفته می‌شود. اگر A و B دو ماتریس $n \times n$ با درایه‌های مثبت باشند، نابرابری زیر را ثابت یا رد کنید.

$$P(AB) \geq P(A)P(B)$$

دعوت به عضویت در هیأت تحریریه فرهنگ و اندیشه ریاضی

همان گونه که استحضار دارید انتخابات هیأت تحریریه فرهنگ و اندیشه ریاضی از نشریات انجمن ریاضی ایران، هر سه سال یک بار انجام می‌گیرد. با پایان یافتن دوره سه ساله هیأت تحریریه فعلی در آخر شهریور ۸۶، ضروری است برای انتخابات هیأت تحریریه آینده اقدام شود. در این راستا تقاضا می‌شود به همکارانی که علاقه‌مند به نوشتن مقالات ترویجی و توصیفی در زمینه علوم ریاضی هستند و در این زمینه قبلاً مقالاتی نوشته‌اند، توصیه نمائید که برای عضویت در هیأت تحریریه فرهنگ و اندیشه، شرح حال علمی (C.V.) خود را حداکثر تا پایان تیرماه ۱۳۸۶، به دفتر انجمن ریاضی ایران ارسال نمایند.

هیأت تحریریه فرهنگ و اندیشه، با توجه به امتیازهای علمی متناسب با وظایف هیأت تحریریه، حدود ۱۲ نفر را از بین متقاضیان به شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران پیشنهاد خواهد کرد. لازم به توضیح است که طبق آئین‌نامه مربوطه، هیأت تحریریه فرهنگ و اندیشه ۹ عضو دارد که شورای اجرایی از بین متقاضیان، حداکثر سه نفر و حداکثر شش نفر را انتخاب می‌نماید و سه تا شش نفر دیگر، از اعضای هیأت تحریریه قبلی انتخاب می‌شوند. در ضمن، مدت عضویت در هیأت تحریریه سه سال (و نه شش سال متوالی) می‌باشد. همکاری جنابعالی و همکاران گرامی، باعث پیشبرد اهداف نشریه فرهنگ و اندیشه ریاضی و در نتیجه اعتلای انجمن ریاضی و جامعه ریاضی ایران خواهد شد.

بیژن ظهوری‌زنگنه

سردبیر فرهنگ و اندیشه ریاضی



مقایسه تعداد انواع عضویت در پنج سال گذشته انجمن ریاضی ایران

تعداد اعضای حقوقی	تعداد تخفیف ۵۰٪	جمع تعداد اعضای حقیقی	تعداد اعضای حقیقی						نوع عضویت / دوره عضویت
			وابسته	وابسته بولتن	وابسته فرهنگ	وابسته فرهنگ و بولتن	پیوسته	افتخاری	
۳۷	صفر	۱۴۳۱	۸۰	۱۷	۳۴۹	۳۶۴	۶۱۸	۳	۱۳۸۱-۱۳۸۲
۴۵	صفر	۱۱۹۷	۱۳۶	۵	۱۷۹	۲۹۲	۵۸۰	۵	۱۳۸۲-۱۳۸۳
۳۵	۲۰۲	۱۳۸۱	۱۱۷	۱۳	۱۸۱	۳۸۷	۶۷۸	۵	۱۳۸۳-۱۳۸۴
۳۰	۴۹۹	۱۱۸۹	۱۱۰	۵	۱۱۸	۳۷۲	۵۷۹	۵	۱۳۸۴-۱۳۸۵
۲۴	۶۴۳	۱۱۹۱	۱۵۸	۵	۱۷۳	۲۵۹	۵۹۱	۵	۱۳۸۵-۱۳۸۶

توضیحات:

- عضوگیری برای دوره ۱۳۸۶ - ۱۳۸۵ هنوز پایان نیافته است و ادامه دارد.
- نرم‌افزار انجمن گویای سال‌های قبل از ۱۳۸۱ نمی‌باشد.
- این آمار در تاریخ ۸۶/۴/۳ از سیستم نرم‌افزاری انجمن استخراج شده است.

منصور شکوهی

رئیس دبیرخانه انجمن ریاضی ایران



گزارش گردهمایی‌های برگزار شده

زیرنظر مجید میرزاویری

گردهمایی‌های آینده

زیرنظر مجید میرزاویری

اولین کنفرانس ملی مدیریت دانش

اولین کنفرانس ملی مدیریت دانش طی روزهای ۱۳ و ۱۴ شهریور ۱۳۸۶، توسط مؤسسه اطلاع‌رسانی نفت، گاز و پتروشیمی و مؤسسه تحقیقات و آموزش مدیریت (وابسته به وزارت نیرو) به ریاست دکتر سیدمهدی الوانی در سالن همایش‌های پژوهشگاه نیرو برگزار می‌شود.

برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی www.kmiran.com مراجعه فرمایید.

کوروش حمیدی
دبیر اجرایی

★ ★ ★

گزارش چهارمین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن همراه با کارگاه موجک

چهارمین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن همراه با کارگاه موجک در روزهای ۱۶، ۱۷ و ۱۸ اسفندماه ۸۵ در دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان برگزار گردید. در این همایش سه روزه که نزدیک به دویست شرکت کننده از اعضای هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های کشور حضور داشتند بیش از پنجاه سخنرانی توسط مدعوین و شرکت کنندگان ارائه گردید. مدعوین داخلی این سمینار آقایان دکتر مهدی رجبعلی پور، دکتر عباداله محمودیان، دکتر سعید اکبری، دکتر رجبعلی کامیابی گل و دکتر بامدادرضا یاحقی بودند. مدعوین خارجی نیز پرفسور ر. بهاتیا از کشور هندوستان، پرفسور او. کریستنسن از کشور دانمارک، دکتر ا. شفیق الاسلام از بنگلادش و دکتر آریتا مایلی از کشور آلمان بودند.

لازم به ذکر است که دانشگاه ولی عصر رفسنجان برگزار کننده اولین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن در سال ۱۳۷۴ بوده است. همچنین پیش از این سه کارگاه آموزشی در زمینه نظریه موجک‌ها و کاربردهای آن با شرکت مدرسانی از کشورهای روسیه و کانادا و با همکاری مرکز بین‌المللی علوم و تکنولوژی پیشرفته و علوم محیطی توسط این دانشگاه برگزار گردیده است.

احمد صفاپور

نماینده انجمن در دانشگاه ولی عصر رفسنجان

★ ★ ★

نمایندگان فعال انجمن

در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

با توجه به بند ۸ مصوبه نشست مورخ ۸۳/۱۱/۲۹ شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران مبنی بر معرفی ۳ نفر از نمایندگان فعال، موارد زیر را برای دوره ۸۵ - ۸۴ اعلام می‌شود:

۱- آقای دکتر علی ایرانمنش نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه تربیت مدرس با ۶۷ نفر عضو حقیقی و هم‌چنین عضویت حقوقی دانشگاه.

۲- خانم دکتر فریبا بهرامی نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه تبریز با ۴۴ نفر عضو حقیقی و هم‌چنین عضویت حقوقی دانشگاه.

۳- آقای محمدرضا مهدیه نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی شیخ‌بهایی با ۴۳ نفر عضو حقیقی و هم‌چنین عضویت حقوقی دانشگاه.

منصور شکوهی

رئیس دبیرخانه انجمن ریاضی ایران

شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران در نظر دارد اساسنامه انجمن را مورد بازنگری قرار دهد. از کلیه اعضای انجمن دعوت می‌شود پیشنهاد و نقطه‌نظرات خود را به تفکیک تا پایان شهریور ماه به دبیرخانه انجمن ارسال نمایند.

با تشکر
شورای اجرایی انجمن

دانشجویانی که پنج درس ارائه شده را با موفقیت بگذرانند می‌توانند پایان‌نامه خود را تحت راهنمایی مشترک یکی از استادان فرانسوی و یکی از استادان دانشگاه مبدا دانشجو بگذرانند.

۵- در طول سال کلاس‌های زبان فرانسه توسط بخش فرهنگی سفارت فرانسه ارائه می‌شود. دانشجویانی که قصد انتخاب پنج درس فوق را دارند و می‌خواهند در فرانسه ادامه تحصیل بدهند، می‌توانند در این کلاس‌ها شرکت کنند. در صورت قبولی از دوره زبان فرانسه و گذراندن پنج درس و پایان‌نامه (و دروس اجباری دوره کارشناسی ارشد ریاضی)، کمیته مشترک اقدام لازم را جهت صدور مدرک MASTER2 از یکی از دانشگاه‌های فرانسه، مثلاً دانشگاه ورسای، انجام می‌دهد.

۶- هزینه بلیط استادان مدعو از فرانسه یا اروپا (رفت و برگشت) توسط بخش فرهنگی سفارت فرانسه در ایران و هزینه اسکان و تغذیه توسط دانشگاه‌های ذیربط تأمین می‌شود. ضمناً کمیته مشترک برای تأمین حق‌الزحمه استادان مدعو اقدام می‌کند.

۷- دانشجویان پذیرفته شده مذکور در بند ۵، می‌توانند برای ادامه تحصیل به فرانسه بروند و مرحله پژوهشی دکترای خود را شروع کنند. تعدادی از این دانشجویان از بورس Co-tutelle سفارت فرانسه در ایران استفاده می‌کنند.

این موافقت‌نامه به امضای دکتر عطارد کاویان از دانشگاه ورسای، دکتر سیدمنصور واعظ‌پور نماینده دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دکتر میشل ژامبورئیس CIMPA، رحیم زارع‌نهندی نماینده دانشگاه تهران به نیابت از انجمن ریاضی ایران، دکتر بیژن ظهوری‌زنگنه نماینده دانشگاه صنعتی شریف و دکتر سپامک یاسمی نماینده IPM رسیده و نکات موردنظر وابسته فرهنگی فرانسه به صورت Addendum در انتهای موافقت‌نامه درج شد.

رحیم زارع‌نهندی
دانشگاه تهران

مجتمع فرهنگی آموزشی دکتر هشترودی

بر اساس مصوبه هیأت مدیره و شورای مالی مجتمع فرهنگی آموزشی دکتر هشترودی منطقه دو تهران، مبلغ بیست و پنج میلیون ریال طی فیش شماره ۳۵/۵۴۱۳۸۲ مورخ ۸۵/۱۲/۲۱ به حساب شماره ۲۹۶۲۲۵۷۳۸ بانک تجارت شعبه کریم‌خان زند غربی، بابت سپرده جایزه زنده یاد دکتر محسن هشترودی، پرداخت گردید.

عباس صدوقی

مدیرعامل مجتمع فرهنگی آموزشی دکتر هشترودی

موافقت‌نامه همکاری علمی بین دانشگاه‌های ایران و فرانسه

پیرو جلسه مورخ ۸۵/۱۲/۳ در اطاق دبیرخانه دانشگاه تهران جلسه‌ای در اواخر اسفند ۸۵ در IPM و جلسه‌ای در ۲۷ فروردین ۸۶ در دانشگاه صنعتی شریف با حضور نمایندگان دانشگاه‌های تهران، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، انجمن ریاضی ایران و IPM (کمیته داخلی) تشکیل شد. سپس جلسه‌ای در پردیس علوم دانشگاه تهران با حضور اعضای کمیته داخلی و دکتر عطارد کاویان استاد دانشگاه ورسای (عضو کمیته مشترک) و آقای دکتر دوهمال وابسته فرهنگی فرانسه در ایران و جلسه‌ای دیگر در دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد که در جلسه اخیر دکتر میشل ژامبورئیس CIMPA نیز حضور داشت ولی دکتر دوهمال نتوانسته بود حضور پیدا کند. در این جلسه‌ها چارچوب اولیه موافقت‌نامه همکاری تهیه شد. جلسه نهایی عصر روز ۸۶/۲/۴ در IPM و با شرکت کلیه اعضا تشکیل شد و موافقت‌نامه نهایی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و در نهایت به امضای نمایندگان نهادهای علمی فوق رسید. در تنظیم این قرارداد، سعی شده است همکاری‌ها، حتی الامکان در چارچوب مقررات جاری دانشگاه‌های کشور و دانشگاه‌های فرانسه صورت گیرد. خلاصه قرارداد به شرح زیر است:

۱- کمیته‌ای ده نفره متشکل از نمایندگان سه دانشگاه فوق، IPM و انجمن ریاضی ایران، دو دانشگاه از فرانسه، CIMPA و یکی از انجمن‌های ریاضی محض یا کاربردی فرانسه تشکیل می‌شود که پیگیری اجرای قرارداد را بر عهده دارد که کمیته مشترک نامیده می‌شود.

۲- هر سال یک شاخه ریاضی مورد نیاز کشور توسط کمیته مشترک تعیین می‌شود و پنج استاد اروپایی برای ارائه ۵ درس دو واحدی در سطح MASTER2 فرانسه که معادل سال دوم کارشناسی ارشد ریاضی دانشگاه‌های کشور است دعوت می‌شوند و ارائه این دورس به دانشگاه‌های کشور اعلام می‌شود.

۳- دانشگاه‌های سه‌گانه زمینه لازم را برای ثبت این درس‌ها در سیستم آموزشی فراهم می‌کنند و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های کشور می‌توانند برای همه یا تعدادی از این درس‌ها ثبت‌نام کنند (در صورت نیاز با تأیید کمیته مشترک)، این دروس به زبان انگلیسی (یا فارسی به حسب مورد) عرضه می‌شود.

۴- دانشجویان می‌توانند در صورت قبولی، از این درس‌ها به‌عنوان واحدهای اختیاری دوره کارشناسی ارشد استفاده کنند.

سیصدمین سالگرد تولد لئونارد اویلر



لئونارد اویلر (۱۷۸۳ - ۱۷۰۷) یکی از بزرگترین ریاضی دانان همه دوران هاست، کسی که عظمت او را شاید بتوان با گالوا، نیوتن و انیشتین مقایسه کرد. ۱۵ آوریل سیصدمین سالگرد تولد اویلر بود. به این مناسبت در نقاط مختلف جهان جشن‌هایی برگزار شد. دیرک استرویک در کتابش تحت عنوان تاریخ مختصر ریاضیات درباره اویلر نوشته است زندگی این شخصیت علمی قرن هجدهم تقریباً به طور کامل وقف کار کردن در عرصه‌های مختلف ریاضیات محض و کاربردی شده بود. اگر چه او در سال ۱۷۳۵ یکی از چشمانش و در سال ۱۷۶۶ چشم دیگرش را از دست داد، هیچ چیز نتوانست خلاقیت خارق‌العاده او را متوقف کند. در طول زندگی‌اش ۵۶۰ کتاب و مقاله منتشر کرد. در زمان مرگش دست نوشته‌های بسیاری از او به جای ماند که در طی ۴۷ سال بعد توسط آکادمی سنت‌پترزبورگ انتشار یافت. او در هر زمینه‌ای از ریاضیات که در دوران او وجود داشت حضور شاخصی داشت.

اوایلر در باسل سوئیس متولد شد و سال‌های زیادی در سنت پترزبورگ کار و زندگی کرد. این دو شهر مراکز اصلی برگزاری بخش عمده‌ای از کنفرانس‌های سالگرد تولد او هستند. سمپوزیوم بین‌المللی اویلر در روزهای ۳۰ می و ۱ ژوئن ۲۰۰۷ در باسل برگزار گردیده است و این بخشی از جشن‌های چند ماهه به این مناسبت در این شهر است.

فستیوال لئونارد اویلر از ۱۰ تا ۱۲ ژوئن ۲۰۰۷ در سنت پترزبورگ برگزار گردید. این نیز بخشی از جشن‌های بزرگی است که در ماه‌های می و ژوئن برگزار گردیده است. گردهمایی یک‌روزه‌ای نیز تحت عنوان «میراث ریاضی اویلر» از سوی جامعه بریتانیا بی تاریخ ریاضیات در روز ۳۰ ژوئن در دانشگاه آکسفورد برگزار می‌گردد. این‌ها تنها نمونه کوچکی از فعالیت‌هایی است که به این مناسبت در نقاط مختلف جهان انجام می‌شود.

علاوه بر این‌ها، مسأله‌ای ریاضی تحت عنوان حدس اویلر توسط A.A Mullin از دانشگاه Madison، آلاباما مطرح شده است. برای اطلاع از این حدس به شماره ماه مارس ۲۰۰۷ خبرنامه انجمن ریاضی لندن مراجعه نمایید.

منبع: برگرفته از www.ams.org

احمد صفابور

نماینده انجمن در دانشگاه ولی عصر رفسنجان

کلکسیون خم‌ها

خم‌ها ساده‌ترین موجودات هندسی هستند که به کمک آن‌ها می‌توان بسیاری از مفاهیم مجردی که در هندسه یا آنالیز وجود دارند به شکلی ساده‌تر و قابل تجسم‌تری درک نمود. از طرف دیگر اطلاع و شناخت از برخی از ویژگی‌های خم‌ها، زمینه‌ساز تعمیم این ویژگی‌ها به چندگونا‌های از ابعاد بالاتر می‌گردد.

علاوه بر این‌ها، داستان کشف برخی از این خم‌ها، مثل چرخزاد، پیچ ارشمیدس، دلوار که معمولاً نشأت گرفته از موضوعات فیزیکی، از قبیل تعیین مکان هندسی یک جسم متحرک می‌باشد، بسیار جالب و شگفت‌انگیزاند و معمولاً دستمایه اساتید برای بیان برخی خواص ابتدایی آن‌ها در سر کلاس‌های درس می‌گردند و به دلیل کمبود وقت یا امکانات خواص عمیق‌تر و زیباتر آن‌ها را به کتاب‌های تخصصی که درباره نظریه خم‌ها رجوع می‌دهند.

به تازگی تکنولوژی وب و هم‌چنین تکنولوژی پویانمایی به کمک ریاضی‌دانان آمده و قابلیت‌های جدیدی را برای بیان یا توصیف برخی خواص مشهودتر این خم‌ها در اختیار آن‌ها قرار داده است. دو ریاضی‌دان به نام‌های شیرلی گری و استیوارت ونیت از Calstate University, Los Angeles به کمک این امکانات پروژه‌ای به نام National Curve Bank را طراحی و پیاده‌سازی نموده‌اند که کلکسیونی از برخی خم‌های شناخته شده و جالب به همراه نام خم، بخشی از شکل آن در صفحه \mathbb{R}^2 و برخی خواص ابتدایی آن و یا تاریخچه‌ای از آن را در وبگاه‌هایی که برای این منظور تهیه کرده‌اند در دسترس همگان قرار داده‌اند. ایشان از کسانی که خمی را می‌شناسند که در این کلکسیون وجود ندارد درخواست کرده‌اند که برای معرفی آن در این وبگاه همکاری نمایند. برای تشویق افراد به این مشارکت نیز به بهترین کار ارسالی جایزه‌ای هم تخصیص می‌دهند.

جایزه امسال به تویان دیرای از دانشگاه Oregon به خاطر تهیه برنامه‌ای به زبان جاوا، برای نمایش میدان‌های برداری در \mathbb{R}^3 ، تعلق گرفت.

برای اطلاعات بیشتر می‌توانید به curvebank.calstatela.edu/home/home.htm مراجعه نمایید.

حسن حقیقی

دانشگاه خواجه‌نصیر طوسی

معرفی یک نشریه پژوهشی جدید

قرار است در سال جاری میلادی نشریه جدیدی به نام Involve منتشر گردد که هدف آن چاپ نتایج پژوهشی بدیع و عمیقی است که از کیفیت خوبی برخوردار بوده و حاصل کار مشترک دانشجویان و اساتیدشان باشد. تأکید بر این مشارکت، وجه تسمیه نامگذاری نشریه را آشکار می‌کند. به همین دلیل یکی از معیارهای مهم این نشریه برای پذیرش مقاله، این است که حداقل ۱/۳ نویسندگان آن دانشجو باشند.

هیأت ویراستاران این نشریه از ریاضی‌دانان بنام و صاحب تجربه در زمینه انتشار نشریات علمی هستند. ایشان مدعی‌اند

اخبار دانشگاه‌ها

زیرنظر حمید پزشک

دانشگاه شهید باهنر کرمان

۱- مراسم تجلیل از خدمات و سپاس از زحمات بیش از ۳۰ سال خدمت صادقانه و مخلصانه ۵ تن از اساتید فرزانه دکتر مهدی رجبعلی‌پور، دکتر سید حسین جوادپور، دکتر محمد قزل‌ایاغ، آقای سیدعباس ضیایی و آقای رسول کامران حبیب‌خانی در پنجم اسفندماه هشتاد و پنج در تالار وحدت دانشگاه شهید باهنر کرمان برگزار شد.

۲- در سال گذشته ۶ نفر در رشته‌های ریاضی کاربردی، هندسه و آنالیز از بخش ریاضی در دوره دکتری فارغ‌التحصیل شده‌اند. و در دانشگاه‌های شهرکرد، بیرجند، ولی‌عصر رفسنجان، دانشگاه لرستان و مرکز پژوهشی ریاضی ماهانی مشغول به تدریس و فعالیت علمی گردیدند.

۳- به همت مرکز پژوهشی ریاضی ماهانی در سال گذشته ۱۱ سخنرانی، در زمینه‌های مختلف برگزار شد. و در سال جاری بیش از ۵ سخنرانی آماده ارائه می‌باشند. که این سخنرانی‌ها به طور مرتب سه‌شنبه‌ها از ساعت ۱۰:۱۵ - ۹:۱۵ یک هفته در میان برگزار می‌گردند.

۴- آقای دکتر رضا نکویی به‌عنوان مدیر کل تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید باهنر کرمان و آقای دکتر سیدناصر حسینی به معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ریاضی و کامپیوتر منصوب شدند.

نصرت‌اله شجره پورصلواتی

نماینده انجمن در دانشگاه شهید باهنر کرمان

دانشگاه خلیج فارس

۱- آقای دکتر طاهر یزدان‌پناه به سمت معاون آموزشی دانشکده علوم پایه و آقای دکتر سعید کریمی به سمت مدیر گروه ریاضی و آمار به مدت ۲ سال منصوب شدند.

۲- با موافقت شورای گسترش آموزش عالی، دانشگاه خلیج فارس از مهرماه سال ۱۳۸۶ در مقطع کارشناسی ارشد ریاضی محض در گرایش آنالیز ریاضی و ریاضی کاربردی گرایش آنالیز عددی دانشجو می‌پذیرد.

طاهر یزدان‌پناه

نماینده انجمن در دانشگاه خلیج فارس

که هم اکنون آثاری پدید می‌آیند که حاصل کار پژوهشی یک گروه‌استاد-دانشجو است، و به دلیل موضوعی که به آن پرداخته شده، نه قابل چاپ در نشریات پژوهشی صرفاً دانشجویی است و نه برآورد کننده معیارهای نشریات بسیار تخصصی ریاضی، در انتخاب مقاله برای چاپ‌اند در حالی که لازم است نتایج به دست آمده در این آثار به اطلاع جامعه ریاضی رسانده شود و این نشریه را برای پاسخگویی به این نیاز تأسیس کرده‌اند.

برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد این نشریه می‌توان به وبگاه این نشریه، www.involvemath.org مراجعه کرد.

حسن حقیقی

دانشگاه خواجه نصیر طوسی

کسب جایزه بانک توسعه اسلامی توسط مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان



این جایزه به خاطر دست آوردهای علمی برجسته، از طرف بانک توسعه اسلامی به مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان اعطا شد.

برای سال ۲۰۰۷، از میان کثیری مراکز پژوهشی و دانشگاه‌های کشورهای اسلامی داوطلب، بانک توسعه اسلامی صدوسی‌زده مورد را حائز شرایط دانسته و از لیست نهایی، این مرکز به‌عنوان برنده برگزیده شده است.

مبلغ جایزه یکصد هزار دلار است و مراسم اعطای آن همزمان با اجلاس سالانه شورای حکام بانک توسعه اسلامی، در تاریخ ۱۰-۹ خرداد سال جاری در داکار، پایتخت سنگال، برگزار می‌شود.

مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان در سال ۱۳۷۰ تأسیس شده و از مراکز تابعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است. این مرکز با هدایت دکتر یوسف ثبوتی به ارتقای کیفی پژوهش و آموزش در سطح تحصیلات تکمیلی اهتمام دارد.

سعادت ورسائی

نماینده انجمن در مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

دانشگاه صنعتی شاهرود

مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

آقایان دکتر مصطفی اصفهانی زاده و سعید صالحی پورمهر از ابتدای سال جاری کار خود را به عنوان اعضای جدید بخش ریاضی مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان آغاز کردند.

دکتر اصفهانی زاده در سال ۱۳۷۷ پس از اخذ مدرک کارشناسی ارشد از دانشگاه صنعتی شریف برای ادامه تحصیل راهی کشور فرانسه شد و در سال ۱۳۸۴ از دانشگاه پاریس هفت به اخذ درجه Ph.D. نائل شد. موضوع پایان نامه ایشان «قضیه اندیس برای منیفولد های مرزدار برگ بندی شده» است. از ابتدای سال ۱۳۸۵ نیز به مدت یک سال به عنوان محقق پسادکتری در این مرکز حضور داشتند.

دکتر سعید صالحی پورمهر دوره کارشناسی را در سال ۱۳۷۶ در دانشگاه صنعتی شریف به اتمام رسانید. دوره کارشناسی ارشد را در مدرسه علوم دقیقه در ورشو سپری و مدرک Ph.D خود را در رشته منطق ریاضی در سال ۱۳۸۱ از موسسه ریاضیات آکادمی علوم لهستان دریافت کرد. عنوان پایان نامه ایشان «سازگاری هربراندی در حساب های با استقرای محدود» است. دکتر صالحی پورمهر در سال ۱۳۸۴ دکترای دیگری در رشته علوم نظری کامپیوتر از دانشگاه تورکو در فنلاند اخذ نمود. عنوان پایان نامه «واربته های زبانهای درختی» است. دکتر صالحی نزدیک یک سال محقق پسادکتری در دانشگاه های تورکو در فنلاند، اترخت در هلند، برن در سوئیس و مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان بوده اند.

سعادت ورسائی

نماینده انجمن در مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

۱- آقایان دکتر جعفر فتحعلی به عنوان مدیر گروه ریاضی کاربردی و دکتر احمد زیره به عنوان مدیر گروه ریاضی محض انتخاب شدند.

۲- از مهرماه ۱۳۸۶ دانشکده ریاضی، در مقطع کارشناسی ارشد ریاضی محض دانشجوی می پذیرد. هم چنین مقطع کارشناسی ارشد ریاضی کاربردی از مهرماه ۱۳۸۵ دایر می باشد.

۳- همایش بزرگداشت خیام به مناسبت سالروز تولد حکیم عمر خیام در تاریخ ۸۶/۳/۱ در محل تالار شقایق های دانشگاه صنعتی شاهرود برگزار گردید.

احمد زیره

نماینده انجمن در دانشگاه صنعتی شاهرود

دانشگاه ارومیه

آقای دکتر علی عبادیان در تاریخ ۸۵/۹/۲۵ به مرتبه دانشباری ارتقا یافتند. هم چنین ایشان به عنوان استاد نمونه دانشکده علوم در سال ۱۳۸۵ انتخاب شدند.

هوشنگ بهروش

نماینده انجمن در دانشگاه ارومیه

مؤسسه آموزش عالی شیخ بهایی

شورای گسترش آموزش عالی در جلسه مورخ ۸۵/۹/۱۱ با ارتقاء مؤسسه آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی شیخ بهایی به دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی شیخ بهایی موافقت به عمل آورده است.

محمد رضا مهدیه

نماینده انجمن در مؤسسه آموزش عالی شیخ بهایی

دانشگاه مازندران

آقای دکتر قاسم عملی زاده فروزی عضو هیأت علمی دانشگاه مازندران در سال ۸۵ به عنوان پژوهشگر نمونه کشوری انتخاب شدند.

ابوالفضل اکراطلشیان

نماینده انجمن در دانشگاه مازندران

دانشگاه فردوسی مشهد

۱- آقای دکتر محمد هادی فراهی به مرتبه استادی و آقای دکتر جعفر صابری نجفی به مرتبه دانشباری ارتقا یافتند.

۲- آقای دکتر محمد صال مصلحیان به عنوان مدیر قطب علمی «آنالیز روی ساختارهای جبری» انتخاب شدند.

۳- قطب علمی «مدل سازی و محاسبات در سیستم های خطی و غیرخطی» در گروه ریاضی تشکیل گردید.

زهرا افشارنژاد

مدیر گروه ریاضی

Gaussian random polynomials

۲- ارائه سخنرانی در هشتمین کنفرانس مار ایران آگوست ۲۰۰۶))

Expected number of local maxima of some Gaussian random polynomials

۳- «ارایه مقاله در کنفرانس ISI سیدنی استرالیا ۲۰۰۵))
"sharp crossing of certain Gaussian random polynomials"

مقاله زیر از رساله ایشان استخراج شده است:

1. S.Rezakhah and S.Shemehsavar "On the average number of level crossing of certain Gaussian random polynomials" Nonlinear Analysis, 63. (2005) 555-567.

بهر روز بیدآباد

نماینده انجمن در دانشگاه صنعتی امیرکبیر

سیدمجید جعفریان امیری



سیدمجید جعفریان امیری در سال ۱۳۵۶ در شهرستان بابل متولد شد. تحصیلات دانشگاهی خود را در سال ۱۳۷۴ در رشته ریاضی در دانشگاه صنعتی اصفهان شروع کرد. و در سال ۱۳۷۸ در مقطع کارشناسی ریاضی فارغ التحصیل شد و در همان سال در مقطع کارشناسی ارشد ریاضی دانشگاه اصفهان پذیرفته شد. دوره کارشناسی ارشد را در سال ۱۳۸۰ با کسب رتبه اول به اتمام رسانده و در همان سال در مقطع دکتری ریاضی دانشگاه اصفهان تحت راهنمایی آقای دکتر علی اکبر محمدی حسن آبادی و دکتر علیرضا عبداللهی شروع کرد. او در دی ماه ۱۳۸۴ از پایان نامه خود تحت عنوان «Groups covered by finitely many subgroups» دفاع کرد.

در این رساله گروه‌هایی که توسط ۶ و ۷ زیرگروه پوشید می‌شوند به طور کامل طبقه‌بندی شده و گروه‌هایی که دارای تعداد متناهی مرکزساز می‌باشد مورد بررسی قرار گرفته‌اند. و یک رابطه جالب بین تعداد مرکزسازهای یک گروه و بیشترین تعداد اعضای جابه‌جا ناشونده آن گروه ارائه شده است. هم‌چنین پوشش‌های مینیمال برای گروه‌های کاملاً تحول‌پذیر («completely reducible») بر حسب عامل‌های آن‌ها به دست آمده‌اند.

مقاله‌های زیر از رساله ایشان استخراج شده است:

فارغ التحصیلان دوره دکتری

زیر نظر حمید پزشک

سودابه شمه‌سوار



سودابه شمه‌سوار در سال ۱۳۵۳ در شیراز متولد شد. دارای دیپلم ریاضی فیزیک، در سال ۱۳۷۱ از شیراز و مدرک کارشناسی در رشته آمار از دانشگاه شیراز، ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۶ و کارشناسی ارشد آمار ریاضی از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ۱۳۷۷ تا ۱۳۷۹ و دکتری ریاضی کاربردی شاخه فرآیند تصادفی از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، در بهمن ماه ۱۳۷۹ تا اسفند ماه ۱۳۸۵ می‌باشند. عنوان رساله دکتری ایشان «امید ریاضی تعداد تقاطع‌های ریشه‌های حقیقی و انواع تقاطع‌های چندجمله‌ای‌های تصادفی بوده و استاد راهنمای ایشان دکتر سعید رضاخواه و استاد مشاور دکتر احمد رضا سلطانی می‌باشند.

داوران پایان نامه ایشان آقایان دکتر بیژن ظهوری زنگنه از دانشگاه صنعتی شریف، دکتر حمید پزشک از دانشگاه تهران، دکتر ناصر بروجردی از دانشگاه صنعتی امیرکبیر و دکتر مجید امین‌نیری از دانشگاه صنعتی امیرکبیر بوده‌اند.

در این پایان‌نامه در مورد میانگین تعداد تقاطع‌های چندجمله‌ای تصادفی در حالت‌های مختلف مطالعه شده است. مباحثی هم‌چون میانگین تعداد ریشه‌های حقیقی، تعداد تقاطع‌های تیز، تقاطع با سطوح مختلف و متوسط ماکزیمم‌های موضعی در نوسانات یک فرآیند تصادفی مطالعه شده و در هر مورد مدل ریاضی مربوطه تبیین و رفتار مجانبی آن‌ها بررسی شده است. ویژگی خاص این پایان‌نامه منظور کردن چندجمله‌ای‌های تصادفی است که ضرایب آن الزاماً هم توزیع یا مستقل نباشند در این راستا حالتی که ضرایب مشاهدات متوالی از یک حرکت براونی باشند مورد توجه قرار گرفته و با به کارگیری شیوه‌ای جدید در محاسبه رفتار مجانبی امید ریاضی تعداد تقاطع‌ها نتایج تحلیلی در وضعیت‌های گوناگون، تقاطع سطح در مراتب مختلف و حالت‌های مختلفی در مورد تقاطع‌های تیز و... تبیین گردیده است.

مقاله در کنفرانس بین‌المللی

۱- ارائه سخنرانی در هشتمین کنفرانس آمار ایران ۲۳-۲۵ آگوست ۲۰۰۴))

On the average number of sharp crossing of certain

معرفی شده‌اند، نشان داده شده که فضاهای متقارن فینسلری همبند، کامل پیشرو و همگن می‌باشند. همین طور ثابت می‌کنیم که این فضاها به طور طبیعی تحویل پذیرند. در فصل پنجم ژئودزیک‌های همگن فضاهای همگن فینسلری بررسی می‌شوند. در این فصل یک معیار جبری برای تشخیص بردارهای ژئودزیک داده می‌شود. نشان می‌دهیم که ژئودزیک‌های یک گروه لی با متریک فینسلری دو پایا، همگن می‌باشند. در همین فصل درباره وجود ژئودزیک‌های همگن نیز مطالبی اثبات می‌شود. مفهوم فضاهای فینسلری همگن به طور طبیعی تحویل پذیر معرفی می‌شوند. در نهایت نشان می‌دهیم که S -انحنا در امتداد ژئودزیک‌های همگن برابر صفر می‌شود. مقالات زیر از رساله ایشان استخراج شده است:

1. D. Latifi and A. Razavi, On Homogeneous Finsler spaces, Rep. Math. Phys, 57 (2006), 357-366.
2. D. Latifi, Homogeneous geodesics in homogeneous Finsler spaces, J. Geom. Phys., 57 (2007) 1421-1433.

مقاله در کنفرانس‌ها

- ۱- ارائه سخنرانی در سومین سمینار هندسه و توپولوژی در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان (۱۵-۱۷ جولای ۲۰۰۴) "A symmetric Finsler space with Chern connection"
- ۲- ارائه سخنرانی در چهارمین سمینار هندسه و توپولوژی در دانشگاه ارومیه (۱۳-۱۴ سپتامبر ۲۰۰۶) "Interpolation in Riemannian homogeneous spaces"
- ۳- ارائه سخنرانی در چهارمین سمینار هندسه و توپولوژی در دانشگاه ارومیه (۱۳-۱۴ سپتامبر ۲۰۰۶) "On Berwald spaces which satisfy the relation $\Gamma_{ij}^k = P^k g_{ij}$ for some function on P^k on TM "
- ۴- ارائه سخنرانی در سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان (تابستان ۸۵) "On regular projective S-manifolds"

بهر روز بیدآباد

نماینده انجمن ریاضی در دانشگاه امیرکبیر



طبق اطلاع رسیده آقای مهدی حسنی و خانم مریم امیری به‌عنوان مرورگران Zbl و آقایان جمال روئین، خدابخش حسامی‌پیله‌رودی و خانم تاتیانا حسامی‌پیله‌رودی به‌عنوان مرورگران MR با انجمن‌های ریاضی اروپا و آمریکا همکاری می‌نمایند.

1. Alireza Abdollahi, M. J. Ataei, S. M. Jafarian Amiri and A. Mohammadi Hassanabadi, Groups with a maximal irrdundant 6-coer, Communications in Algebra, 33, No.9 (2005).
2. Alireza Abdollahi, S. M. Jafarian Amiri and A. Mohammadi Hassanabadi, Groups with specific number of centralizers, Houston Journal of Mathematics, 33, No.1 (2007).
3. Alireza Abdollahi, S. M. Jafarian Amiri, on Groups with an irrdundant 7-coer, Journal of Pure and Applied Algebra, 209, No.1 (2007).
4. Alireza Abdollahi, S. M. Jafarian Amiri, Minimal Coverings of completely reducible groups, to appear in publication Mathematicae Debrecen.

مژگان امامی

نماینده انجمن در دانشگاه زنجان

آقای داریوش لطیفی



داریوش لطیفی متولد ۱۳۵۶ از خلخال هستند. مدرک کارشناسی خود را در رشته ریاضی محض از دانشگاه محقق اردبیلی (۱۳۷۵ تا ۱۳۷۹) و کارشناسی ارشد ریاضی محض خود را در شاخه هندسه دیفرانسیل از دانشگاه تبریز (۱۳۷۹ تا ۱۳۸۱) و دکتری ریاضی محض را در شاخه هندسه دیفرانسیل از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، (مهرماه ۱۳۸۱ تا اردیبهشت ماه ۱۳۸۶) اخذ نموده‌اند.

عنوان رساله دکتری ایشان فضاهای فینسلری همگن و متقارن بوده و استاد راهنمای ایشان آقای دکتر اسدالله رضوی و استاد مشاور آقای دکتر بهروز بیدآباد بوده‌اند. داوران پایان نامه ایشان عبارتند از آقایان دکتر مگردیچ تومانیان از دانشگاه تبریز، دکتر حمیدرضا فنایی از دانشگاه صنعتی شریف، دکتر علیرضا رنجبر از دانشگاه صنعتی شریف، دکتر مرتضی میرمحمدرضایی از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دکتر داود کمانی از دانشگاه صنعتی امیرکبیر.

در این پایان نامه فضاهای فینسلری همگن و متقارن را معرفی و مورد بررسی قرار می‌دهیم. در فصل سوم تعدادی از قضایای کلاسیک فضاهای همگن ریمانی را برای فضاهای فینسلری همگن بیان می‌کنیم. در فصل چهار فضاهای فینسلری متوازی و متقارن

بزرگداشت تولد خیام و روز ریاضیات در فرهنگسرای ابن سینا

مراسم بزرگداشت روز ریاضیات امسال در تاریخ ۸۶/۲/۲۸ در فرهنگسرای ابن سینا واقع در شهرک غرب برگزار شد. این برنامه که به همت کمیته دهه ریاضیات انجمن ریاضی و سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران ترتیب داده شده بود از ساعت ۱۷ تا ۲۰ ادامه داشت، استقبال خوب استادان، معلمان، دانشجویان و دیگر اقشار مردم موجب شور و هیجان بیشتر این مراسم شده بود. در این مراسم ابتدا آقای دکتر جعفر آقاییانی چاوشی در خصوص تأثیر خیام در تکوین هندسه‌های ناقلیدی سخنرانی کردند، سپس آقای طاهری مسؤول کمیته راهبردی ریاضیات و عضو دفتر تألیف کتب درسی وزارت آموزش و پرورش در خصوص تأثیر اندازه‌گیری‌ها به ایراد سخن پرداختند. بعد از آن گروه موسیقی سنتی رونا به زیبایی هنرنمایی کردند. در این مراسم همچنین به ۱۸ نفر از افرادی که پاسخ سؤال ریاضی طرح شده در جلسه را به درستی مشخص کرده بودند جوایز نفیسی اهدا شد. در خاتمه با شام مختصری از مهمانان پذیرایی شد.

حمید پزشک
دانشگاه تهران

مراسم روز ریاضیات در دانشگاه مازندران

در تاریخ ۸۶/۲/۲۹ ساعت ۱۲-۱۰ روز ریاضیات و بزرگداشت خیام با حضور اعضای گروه ریاضی و انجمن علمی دانشجویی، در گروه ریاضی دانشکده علوم پایه دانشگاه مازندران برگزار شد. در این مراسم خانم دکتر زهرا گویا از دانشگاه شهید بهشتی به عنوان استاد مدعو در مورد آموزش ریاضی و چگونگی تعلیم ریاضیات سخنرانی کرد و آقای دکتر حسن پور از دیدگاه ادبی و فلسفی در مورد خیام و تعبیر شعرهای خیام بحث نمود و آقای دکتر طالبشیان مدیر گروه ریاضی در مورد ریاضیات و عمومی کردن و ارزش و اعتبار و اهمیت ریاضیات سخنرانی کردند که مورد توجه حضار قرار گرفت.

طالبشیان

نماینده انجمن در دانشگاه مازندران

مراسم روز ریاضیات در

خانه ریاضیات آذربایجان شرقی

به مناسبت روز ریاضیات در روز ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۸۶ با حضور اساتید دانشگاه، دبیران و کارشناسان آموزش و پرورش، دانشجویان، دانش آموزان و خانواده‌های آن‌ها در محل خانه ریاضیات استان برگزار گردید.

در این مراسم ابتدا آیاتی از قرآن مجید در بیان اهمیت علم و دانش به صورت جمعی توسط دانشجویان مرکز تربیت معلم باهنر قرائت گردید و در ادامه آقای دکتر حسین سیفیلو استاد دانشکده ریاضی دانشگاه تبریز تحت عنوان «تحول در ریاضیات» و آقای شفیع دبیر انجمن معلمان ریاضی تحت عنوان «علل افت ریاضی و راه‌کارهای جلوگیری از آن» سخنرانی نمودند.

در پایان جلسه به ۲۰ نفر از دانش آموزان ممتاز در رشته ریاضی و عضو خانه ریاضیات، ۱۶ نفر دانشجوی ممتاز از دانشکده ریاضی از رشته‌های ریاضی محض، ریاضی کاربردی، کامپیوتر و آمار با معرفی ریاست دانشکده، ۷ نفر از دانشجویان ممتاز رشته ریاضی از مراکز تربیت معلم با معرفی ریاست مراکز و ۵ نفر از دبیرانی که مقالات آن‌ها در فراخوان ریاضی پذیرفته شده بود، هدایایی همراه با لوح تقدیر از طرف خانه ریاضیات اهدا شد.

سیروس فرهنگی

مدیر خانه ریاضیات استان آذربایجان شرقی

مراسم روز ملی ریاضیات در دانشگاه

ولی عصر رفسنجان

به مناسبت زادروز حکیم عمر خیام نیشابوری و روز ملی ریاضیات ایران مراسمی در دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان برگزار شد. این مراسم که با مشارکت فعال انجمن ریاضی دانشجویی دانشگاه برگزار گردید با استقبال گسترده دانشجویان همراه بود و تعدادی از دبیران و دانش آموزان ریاضی شهرستان نیز در آن شرکت داشتند. در این همایش آقایان دکتر پرویز شهریاری و دکتر مجید میرزاویزی برای حاضرین سخنرانی کردند. آقای شهریاری در سخنان خود درباره سرمنشاء علم ریاضی در تاریخ بشریت و نیز درباره آثار ریاضی‌دانان ایرانی به ویژه خیام صحبت کردند. آقای دکتر میرزاویزی نیز ضمن اشاره به چگونگی رده‌بندی موضوعات ریاضی، درباره این‌که ریاضیات چیست و چگونه می‌توان کارهای ارزشمند در ریاضیات انجام داد سخنرانی ایراد نمودند. در پایان مراسم نیز جوایزی به دانشجویان و دانش آموزان برتر اهدا شد.

احمد صفاپور

نماینده انجمن در دانشگاه ولی عصر رفسنجان

روز ملی ریاضیات در دانشگاه صنعتی اصفهان

روز بیست و ششم اردیبهشت ماه همزمان با روز ملی ریاضیات و بیستمین سال تأسیس دانشکده علوم ریاضی دانشگاه صنعتی اصفهان جشنی از طرف انجمن علمی دانشکده علوم ریاضی در محل سالن همایش‌های بین‌المللی دانشگاه صنعتی اصفهان برگزار گردید. از جمله برنامه‌های این جشن که از ساعت ۹:۳۰ صبح آغاز شد می‌توان به خوش آمد گویی و ارائه گزارشی از فعالیت‌های دانشکده در طول ۲۰ سال گذشته توسط آقای دکتر طاهری ریاست دانشکده علوم ریاضی اشاره کرد.

در ادامه آقای دکتر محمود پینامطلق درباره تفسیر رباعیات خیام و برطرف کردن یکسری شبهات رایج بین مفسران و آقای دکتر معصومی همدانی استاد دانشگاه صنعتی شریف در مورد تاریخچه علوم اسلامی و ریاضیات در اسلام و آقای دکتر کرم‌زاده استاد دانشگاه شهید چمران اهواز با موضوع مثلث را دریابیم به ایراد سخنرانی پرداختند. از جمله برنامه‌های دیگر این جشن به پخش نماهنگی در مورد دانشکده و اهدای لوح بازنشستگی به دو تن از اساتید دانشکده خانم‌ها قدسیه و کیلی و فروغ‌الزمان ریسمانچیان و اهدای یادبود به اعضای هیأت علمی، کارمندان و برگزارکنندگان برنامه و اجرای موسیقی سنتی توسط گروه صبا اشاره کرد. این برنامه ساعت ۱۲:۴۵ به پایان رسید.

محمود منجگانی
دانشگاه صنعتی اصفهان



آگهی استخدام

قابل توجه دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دوره دکتری ریاضی

بخش ریاضی دانشکده ریاضی و کامپیوتر دانشگاه شهید باهنر کرمان به منظور تکمیل کادر هیأت علمی خود از بین متقاضیان دارای درجه دکتری (یا دانشجویان ممتاز دوره دکتری) در گرایش‌های محض و کاربردی دعوت به همکاری می‌نماید. علاقه‌مندان می‌توانند درخواست کتبی خود را به همراه چکیده‌ای از فعالیت‌های علمی پژوهشی و آموزشی به نشانی کرمان - انتهای بلوار ۲۲ بهمن، دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشکده ریاضی و کامپیوتر، بخش ریاضی ارسال نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۷۸-۳۲۲۱۰۳۴۱ - ۰۳۴۱ دفتر بخش ریاضی تماس حاصل نمائید.

نصرت‌اله شجره پورصلواتی

نماینده انجمن در دانشگاه شهید باهنر کرمان

۱. خبرنامه اتحادیه انجمن‌های علمی و آموزشی

معلمان ریاضی ایران

سردبیر: خلیل شکوریان

شماره: ۱۰ و ۱۱

پاییز و زمستان ۸۵.

۲. رشد آموزش ریاضی

سردبیر: زهرا گویا

شماره: ۳، دوره بیست و چهارم

بهار ۸۵.

۳. خلاصه مبسوط مقالات هجدهمین سمینار جبر ایران

دبیر سمینار: عبدالعلی بصیری

این مجموعه شامل خلاصه مبسوط مقالات ارائه شده در هجدهمین سمینار جبر ایران است که در روزهای ۱۶ - ۱۵ فروردین ماه ۱۳۸۶ در محل دانشگاه علوم پایه دامغان برگزار گردید.

۴. اندیشه آماری

انجمن آمار ایران

سردبیر: رحیم چینی‌پرداز

سال یازدهم، شماره یکم

بهار و تابستان ۱۳۸۵

نشریه‌ای با موضوعات تاریخی، فلسفی، آموزشی و کاربردی از انجمن آمار ایران که هر شش ماه یک بار چاپ می‌شود. این شماره شامل شش مقاله در موضوعات مختلف شامل "اندازه و انتساب نمونه در نمونه‌گیری‌های طبقه‌بندی"، "روش برآورد چندک‌ها"، "لم بورل کانتلی، اهمیت و کاربردهای آن" و ... می‌باشد.

۵. دانش و مردم

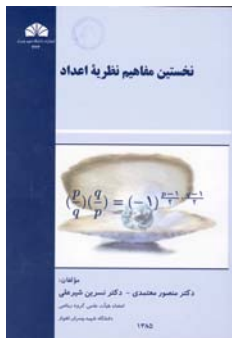
سردبیر: پرویز شهریاری

سال هشتم، شماره ۱ و ۲، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۶

ماهنامه فرهنگی، آموزشی و معلومات عمومی

معرفی کتاب

زیر نظر محمود هادیزاده یزدی



نخستین مفاهیم نظریه اعداد

منصور معتمدی و نسرین شیرعلی

نوبت چاپ: اول

ناشر: انتشارات دانشگاه شهید

چمران اهواز

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۵.



۷. دنیای نانو

فصلنامه علمی - ترویجی

انجمن نانوفناوری ایران

شماره هفتم

پاییز و زمستان ۱۳۸۵

نظریه اعداد، بستر مناسبی برای ارائه مفاهیم جبری و نیز تعمیم آن‌هاست. هدف نویسندگان از نگارش کتاب، معرفی نخستین مفاهیم اساسی نظریه اعداد بدون نیاز به درک مفاهیم عمیق ریاضی است.

این کتاب در ۱۱ فصل شامل فصول «استقرای ریاضی»، «بخش‌پذیری در مجموعه اعداد صحیح»، «قضیه بنیادی حساب»، «هم‌نهشتی‌ها»، «قضیه‌های اساسی»، «توابع حسابی»، «قانون تقابل درجه دوم»، «سه‌تایی‌های فیثاغورسی»، «مجموع مربع‌ها» و «کسرهای مسلسل» تألیف و به صورت علمی و ادبی ویراستاری گردیده است. در هر بخش مثال‌هایی برای درک بیشتر مطالب و تمرین‌های متنوعی ارائه شده است. فهرست منابع، نمایه و واژه‌نامه فارسی به انگلیسی در کتاب موجود است. این کتاب مرجع مناسبی برای دانشجویان درس نظریه اعداد می‌باشد.

نظریه بازی‌ها و کاربردهای آن

سیدمقتدی هاشمی‌پرست

نوبت چاپ: اول

ناشر: انتشارات دانشگاه صنعتی خواجه نصیر طوسی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۵.

نیازهای عملی که از ابتدای قرن بیستم در برخی از مسائل نظیر امور نظامی، ارتباطات، مدیریت و ... پدید آمد، موجب پیدایش «نظریه بازی‌ها» به عنوان شاخه مهمی در رشته «تحقیق در عملیات» یا «دانش تصمیم‌گیری» شد. بدیهی است که در اکثر مواقع در زندگی واقعی با پدیده‌هایی مواجه می‌شویم که می‌توان آن‌ها را به عنوان بازی‌هایی انگاشت که بین یک یا چند نفر انجام می‌پذیرد و ممکن است همه آن‌ها از بازی یکدیگر آگاه نبوده و یا اطلاعات بازی آن‌ها را در اختیار نداشته باشند و در نتیجه با حرکت‌های تصادفی و اطلاعات ناکافی از استراتژی‌های

شامل گفتگو، اخبار، مقالات و معرفی کتاب می‌باشد. در سال‌های اخیر «نانوتکنولوژی» به یکی از مهم‌ترین و جدیدترین زمینه‌های پیشبرد در علوم بنیادی و مهندسی بدل گردیده است و نویدبخش پیشرفت‌های تکنولوژیکی در آینده نزدیک خواهد بود. در بخش معرفی کتاب این نشریه، کتاب «مقدمه‌ای بر نانوتکنولوژی» از انتشارات John Wiley در سال ۲۰۰۳ جهت اطلاع از مفاهیم اولیه و مقدمه‌ای بر موضوعات انتخابی در علم نانوتکنولوژی معرفی گردیده است.

۸. منادی

نشریه علمی انجمن رمز ایران

سر دبیر: امیر دانشگر

شماره ۲۲

پاییز ۱۳۸۵

در این شماره دو مقاله در زمینه‌های «الگوریتم‌های کوانتومی» و «توابع یک‌طرفه» و برخی اخبار انجمن رمز ایران ارائه شده است.

مصوبات شورای اجرایی انجمن

اهم گزارش‌ها و تصمیمات پنجمین نشست (۱۳۸۶/۱/۳۰):

- رئیس انجمن گزارشی از جلسهٔ رئیس‌های ادوار انجمن در تاریخ ۸۶/۱/۲۲ که با حضور آقایان دکتر: سیدمهدی تشکری (رئیس دانشکدهٔ ریاضی دانشگاه صنعتی امیرکبیر)، عبدالرسول پورعباس (رئیس سازمان سنجش آموزش کشور) و سرکار خانم دکتر سلطانخواه (عضو شورای شهر تهران) در دبیرخانهٔ انجمن تشکیل شده بود، ارائه کردند. دستور این جلسه بررسی راه‌کارهای لازم جهت در اختیار گرفتن دائمی محل فعلی انجمن بود.
- بعد از بحث و بررسی مقرر شد یک کمیتهٔ پنج نفره زیر نظر رئیس انجمن موضوع را پیگیری کرده و از شهردار محترم تهران تقاضا نمایند تا این محل به صورت وقف دائم در اختیار انجمن قرار گیرد. در این جلسه از آقای دکتر محمدعلی نجفی (عضو شورای شهر تهران) نیز دعوت به عمل آمده بود که به علت مسافرت در جلسه شرکت نکردند.
- با تقاضای دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان برای برگزاری بیستمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن موافقت شد ولی با توجه به این که تاکنون دانشگاهی برای برگزاری هجدهمین (۱۳۸۷) و نوزدهمین (۱۳۸۸) سمینار آنالیز اعلام آمادگی نکرده است، پیشنهاد می‌شود دانشگاه ولیعصر یکی از این سمینارها را برگزار کند.
- آقای دکتر حسین محبی به عنوان نمایندهٔ شورای اجرایی در کمیته علمی سمینار انتخاب شدند.
- مصوبات بند ۷ صورتجلسهٔ بیست و ششمین (۸۵/۲/۷) نشست شورای اجرایی قبل در مورد حق عضویت‌ها و مبلغ فروش نشریات به قوت خود به شرح زیر باقی ماند:
- حق عضویت‌های انجمن برای شروع از مهر ۸۶ به شرح زیر تعیین شدند. حق اشتراک سالانهٔ نشریات توسط مؤسسات و کتابخانه‌ها ۴۰۰/۰۰۰ ریال، حق عضویت حقوقی ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال، حق عضویت پیوسته ۱۵۰/۰۰۰ ریال (دو ساله ۲۸۰/۰۰۰ ریال)، وابسته با دریافت هر چهار نشریه ۱۲۰/۰۰۰ ریال، وابسته با دریافت بولتن یا فرهنگ و اندیشه ۹۰/۰۰۰ ریال و وابسته با دریافت فقط خبرنامه و گزارش ۶۰/۰۰۰ ریال. همانند سال گذشته کلیهٔ دانش آموزان، دانشجویان، اعضای انجمن آمار ایران، انجمن ریاضی فرانسه و آمریکا و همچنین معلمان سطوح مختلف آموزش و پرورش می‌توانند از تخفیف ۵۰٪ استفاده کنند و

حرکت‌های طرف مقابل مواجه شوند. هدف کتاب ارائه و انتخاب بهترین استراتژی و روشی است که با هدف کمترین ریسک و بالاترین احتمال بُرد انتخاب می‌شود. کتاب در ۱۱ فصل تدوین و شامل فهرست منابع و نمایه می‌باشد.

سری‌های فوری و چندجمله‌ای‌های متعامد

د. جکسون

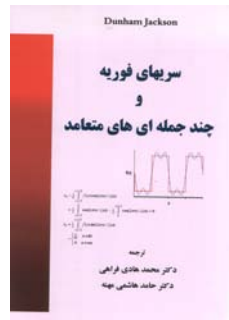
ترجمه: محمد هادی فراهی

و حامد هاشمی مهنه

نوبت چاپ: اول

ناشر: انتشارات اقلیدس

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۶.



کتاب از انتشارات انجمن ریاضی آمریکا (AMS) است و می‌تواند به عنوان کتاب درسی برای درس نظریه تقریب در دوره‌های تحصیلات تکمیلی ریاضی و استفاده سایر علاقه‌مندان که با این موضوع در تحقیقات خود سرو و کار دارند قرار گیرد. کتاب در ۱۱ فصل، ۲۴۶ صفحه و همراه مجموعه‌ای از تمرین‌ها تألیف شده است. موضوع اصلی کتاب سری‌های فوری و تقریب‌سازی با توابع متعامد است. به علاوه انواع چندجمله‌ای‌ها مانند ژاکوبی، هرمیت و لاگر مورد بحث قرار گرفته است.

★ ★ ★

دعوت به ارسال خبر

خبرنامه انجمن ریاضی ایران از کلیه اعضای انجمن (به ویژه نمایندگان محترم انجمن در دانشگاه‌ها) صمیمانه دعوت می‌نماید که با ارسال اخبار (ترجیحاً الکترونیکی)، مقالات، جملات کوتاه (ترجمه یا تألیف)، گزارش همایش‌ها، نکات خواندنی، دیدگاه‌ها، آگهی‌ها و ... به نشانی انجمن ریاضی ایران (همراه با نشانی کامل و تلفن تماس) به اعتلای اطلاعات جامعه ریاضی کشور کمک نمایند.

اخبار و مقالات ارسالی پس از تصویب، همراه با نام نویسنده در خبرنامه درج خواهد شد.

هیأت تحریریهٔ خبرنامهٔ انجمن ریاضی ایران

کمک کنند.

- با رأی مثبت ارتقاء گروه کره جنوبی از ۲ به ۴ در اتحادیه بین‌المللی ریاضیات موافقت شد.
- کمیته اجرایی معرفی «ایران» (Presentation of Iran) در کنفرانس آموزش ریاضی ۲۰۰۸ مکزیک به شرح زیر تعیین شدند: آقایان دکتر: علی رجالی، اسماعیل بابلیان و خانم دکتر زهرا گویا



هزینه اشتراک مؤسسات آموزشی خارج از کشور برای بولتن انجمن ۶۰ دلار است.

حق عضویت اعضای ایرانی مقیم خارج از کشور برای یک سال ۴۵ دلار و برای دو سال ۷۵ دلار تعیین شد که مشمول تخفیف قراردادهای دوجانبه انجمن ریاضی کشور مربوطه با انجمن خواهد بود و اعضای خارجی هم مانند ایرانی‌های مقیم خارج حق عضویت پرداخت نمایند.

بهای تک فروشی بولتن ۱۵/۰۰۰ ریال و تک فروشی فرهنگ و اندیشه ریاضی ۱۵/۰۰۰ ریال و تکفروشی جلد ۱ همایش ماهانه انجمن (فارسی) ۱۰/۰۰۰ ریال، جلد ۲ همایش ماهانه (انگلیسی) ۲۵/۰۰۰ ریال، کتاب گزیده‌ای از مقالات ریاضی بر طبق تعرفه مرکز نشر دانشگاهی و CD ترجمه انفجار ریاضیات ۱۵/۰۰۰ ریال تعیین گردید. حق اشتراک مؤسسات خارج از کشور برای دوره ۸۷-۸۶، ۶۰ دلار است.

- کتاب «مسائل مسابقات ریاضی دانشجویی ایران ۱۳۸۵-۱۳۵۲» که به همت آقای دکتر بامداد یاحقی تهیه شده است، مطرح شد. آقایان دکتر: حسین محبی، رشید زارع نهندی و محمد جلوداری ممقانی به عنوان ویراستاران علمی تعیین شدند. پس از ویرایش، کتاب توسط انجمن به صورت مشترک با یک انتشارات مناسب منتشر شود.

- شورا از زحمات آقای دکتر رحیم زارع نهندی سردبیر بولتن انجمن جهت به‌روزرسانی بولتن و ارتقاء آن و قرار دادن بولتن در فهرست نشریات نامزد بررسی در مؤسسه ISI تشکر و قدردانی کرد.

- از آقای دکتر رشید زارع نهندی خواسته شد که کمیته بررسی ارتقاء ایران در گروه بندی اتحادیه بین‌المللی ریاضیات را فعال تر کرده و در اسرع وقت گزارش نهایی را آماده کنند.

- آقای دکتر بیژن ظهوری زنگنه گزارشی از جلسات مشترک نمایندگان دانشگاه‌های تهران، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر و پژوهشگاه دانش‌های بنیادی و نماینده علمی سفارت فرانسه در تهران و نماینده رئیس انجمن ریاضی ایران آقای دکتر رحیم زارع نهندی جهت برگزاری دوره مشترک ریاضی دانشگاه‌های ایران و فرانسه ارائه کردند.

- نمایندگان انجمن در کمیته واژه‌نامه ریاضی و آمار مرکز نشر دانشگاهی در حال حاضر آقایان دکتر: جمالی و محمود محسنی مقدم هستند. آقای دکتر محسنی مقدم در فرصت مطالعاتی هستند. شورا ضمن تشکر از خدمات آقای دکتر محسنی مقدم، نمایندگان انجمن در این کمیته را آقایان دکتر: جمالی و محمد جلوداری ممقانی انتخاب کرد. مقرر شد خانم دکتر زهرا گویا برای بررسی واژه‌های آموزش ریاضی

آگهی

ده سری پوستر رنگی: پنج سری به قطع ۵۸×۸۸ سانتی‌متر به نام‌های ابوریحان بیرونی، ابوالوفا بوزجانی، ابوعماد محمد بن موسی خوارزمی، غیاث‌الدین ابوالفتح عمر خیام و غیاث‌الدین جمشید کاشانی و پنج سری پوستر به قطع ۴۸×۶۸ سانتی‌متر به نام‌های تمدن اسلامی، دوران طلایی یونان، دوران‌های اولیه، عصر نوین و نوزائی (رنسانس).

از انتشارات ستاد ملی سال جهانی ریاضیات در دبیرخانه انجمن موجود است. بهای این ده پوستر ۱۰۰/۰۰۰ ریال و هزینه ارسال آن‌ها ۲۰/۰۰۰ تعیین شده است. این مجموعه زیبا و پرمحتوا می‌تواند زینت بخش کتابخانه‌ها، سالن‌ها، کلاس‌ها، اتاق‌ها و راهروهای دانشگاه‌ها، دبیرستان‌ها و مجامعی نظیر فرهنگسراها و خانه‌های ریاضیات باشد.

از علاقه‌مندان، به‌ویژه مسؤولان و مدیران محترم تقاضا می‌شود جهت خرید این مجموعه نفیس با دبیرخانه انجمن تماس بگیرید.

شرح وظایف نمایندگان انجمن ریاضی ایران در

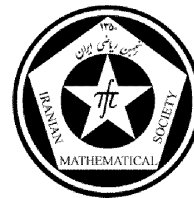
واحدهای آموزشی و پژوهشی کشور

- (۱) تهیه و ارسال آمار و اطلاعات علمی درخواستی انجمن در مورد واحد محل خدمت نماینده.
- (۲) تخصیص یک جعبه آگهی شیشه دار ویژه نصب آگهی ها، پوسترها و اخبار مربوط به انجمن و اعلان به موقع آنها.
- (۳) تخصیص میز کوچک جالب توجه جهت نمایش نمونه هایی از آخرین نشریات به ویژه نشریات ادواری انجمن،
فرمهای مختلف عضویت و نظایر آنها.
- (۴) تشویق مستمر همکاران و دانشجویان جهت عضویت در انجمن، یادآوری لزوم تمدید عضویت به ویژه در هفته
اول آبان ماه با کمک سایر همکاران و دانشجویان زبده، دریافت حق عضویت، توزیع فرم درخواست عضویت،
کنترل دقیق مندرجات فرمهای تکمیل شده و ارسال آنها به دبیرخانه انجمن.
- (۵) تلاش برای جلب حمایت مالی و معنوی مقامات سازمان متبوع و همکاران، جهت پیشبرد اهداف انجمن.
- (۶) جدیت در حفظ شأن و ارتقای سطح کیفی فعالیت های انجمن.
- (۷) تماس با دبیرخانه انجمن جهت بررسی و اقدام رسمی در مورد هر عمل دیگری که به نظر نماینده، انجمن را
تعالی می بخشد.

در تاریخ شورای واحد ریاضی
خانم / آقای را برای نمایندگی انجمن ریاضی ایران در این واحد نامزد کرد.
نام و نام خانوادگی رییس واحد: امضاء:

اینجانب با شرایط بالا آمادگی خود را جهت پذیرش نمایندگی انجمن ریاضی
ایران در دوره سه ساله مهر تا پایان شهریور اعلام می کنم.
تاریخ: امضاء:

نشانی کامل واحد:
شماره کامل تلفن: نشانی پست الکترونیک:



فرم اشتراک نشریات ادواری انجمن ریاضی ایران

فرهنگ و اندیشه ریاضی و بولتن دو نشریه علمی - ترویجی و علمی - پژوهشی انجمن ریاضی ایران است که هر سال در دو شماره منتشر و به اعضای حقیقی و حقوقی انجمن ارسال می‌شوند.

حق اشتراک یک ساله از مهر ۸۶ الی مهر ۸۷ این دو نشریه همراه با خبرنامه (۴ شماره در سال) و تعدادی گزارش برای کتابخانه‌ها و مؤسسات جمعاً ۴۰۰/۰۰۰ ریال است. علاقه‌مندان به اشتراک می‌توانند این مبلغ را به حساب جاری ۱۰۱۰۱ بانک ملت شعبه بهجت آباد- تهران کد ۶۳۱۹/۸، و یا حساب جاری ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ بانک تجارت شعبه کریمخان زند غربی کد ۰۰۳۷ به نام انجمن ریاضی ایران واریز کنند و فیش آن را به نشانی انجمن بفرستند.

نام دانشگاه/مؤسسه:

نشانی پستی:

تلفن و کد آن: دورنگار و کد آن:

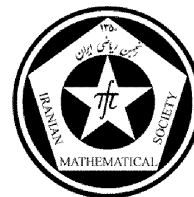
فیش پرداختی به حساب جاری به نام انجمن ریاضی ایران به مبلغ ریال پیوست است.

نام و نام خانوادگی مسئول:

سمت:

تاریخ:

محل امضاء:



عضویت حقوقی در انجمن ریاضی ایران

انجمن ریاضی ایران انجمنی صرفاً علمی است که با هدف بسط و توسعه دانش ریاضی در ایران تشکیل شده و در تاریخ ۱۳۵۰/۹/۲۵ تحت شماره ۱۲۵۸ به ثبت رسیده است. این انجمن زیر نظر کمیسیون انجمن‌های علمی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کند و دخل و خرج سالانه خود را با جزئیات به معاونت پژوهشی این وزارتخانه گزارش می‌دهد. انجمن ریاضی ایران که در بیش از ربع قرن فعالیت خود مصدر خدمات فراوانی بوده است با شادمانی از بین وزارتخانه‌ها، دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌های علمی و فرهنگی تعدادی را به عضویت حقوقی می‌پذیرد. شرط عضویت دوره یک ساله که از اول مهرماه ۱۳۸۶ آغاز می‌شود تکمیل فرم زیر و واریز حداقل مبلغ سه میلیون ریال به حساب جاری شماره ۱۰۱۰۱، بانک ملت شعبه بهجت آباد کد ۶۳۱۹/۸ و یا حساب جاری ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ بانک تجارت شعبه کریمخان‌زند غربی کد ۰۰۳۷ به نام انجمن ریاضی ایران است. در قبال این لطف، انجمن کلیه نشریات خود را، از جمله چهار نشریه ادواری: خبرنامه، گزارش، فرهنگ و اندیشه ریاضی و بولتن انجمن ریاضی ایران را به حداکثر پنج کتابخانه از کتابخانه‌های اعضای حقوقی می‌فرستد و در دوره مربوط نام آنان را با تقدیر در زمره حامیان انجمن ریاضی ایران در خبرنامه ذکر می‌کند.

فرم عضویت حقوقی در انجمن ریاضی ایران

نام دانشگاه/مؤسسه:

نشانی پستی:

کد پستی:

تلفن و کد آن: دورنگار و کد آن:

پست الکترونیک:

تعداد نسخه از نشریات به نشانی فوق ارسال شود به نشانی کتابخانه‌های مذکور در فهرست پیوست ارسال شود

ضمناً فیش پرداختی به حساب جاری به نام انجمن ریاضی ایران به مبلغ ریال پیوست است.

نام و نام خانوادگی مسؤول سمت:

تاریخ: امضای مسؤول



فرم درخواست عضویت حقیقی

(در این قسمت چیزی ننویسید)

کد عضویت:

۱. مشخصات فردی:

نام خانوادگی: نام:
مرد زن تاریخ تولد: روز..... ماه..... سال..... محل تولد: شماره شناسنامه:

۲. مشخصات تحصیلی:

آخرین مدرک تحصیلی اخذ شده: دکتری کارشناسی ارشد کارشناسی کاردانی دیپلم غیره (ذکر شود):
رشته تحصیلی: ریاضی آمار کامپیوتر فیزیک صنایع غیره (ذکر شود):

۳. آخرین سال عضویت در انجمن ریاضی ایران:

۴. نوع عضویت درخواستی: پیوسته وابسته

۵. مشخصات شغلی:

مرتبه علمی: استاد دانشیار استادیار مربی دستیار دبیر آموزگار دانشجوی دکتری دانشجوی کارشناسی ارشد
دانشجوی کارشناسی دانشجوی کاردانی غیره (ذکر شود):

نشانی محل خدمت (یا تحصیل):
تلفن محل خدمت و کد آن:
دورنگار محل خدمت و کد آن:

۶. این قسمت فقط توسط اعضای وابسته تکمیل شود:

متقاضی دریافت مجلات ۱. فرهنگ و اندیشه ریاضی ۲. بولتن انجمن ریاضی ایران می‌باشم.

۷. نشانی پستی برای مکاتبه و ارسال نشریات:

.....
.....
کد پستی:
تلفن تماس و کد آن:
نشانی الکترونیکی:
دورنگار و کد آن:

مبلغ پرداختی ریال نام و نام خانوادگی تکمیل کننده امضاء و تاریخ

توضیحات:

- چنانچه در یکی از رشته‌های علوم ریاضی درجه کارشناسی ارشد یا دکتری دارید در مقابل عضویت پیوسته و در غیر اینصورت در مقابل عضویت وابسته علامت بزنید.
- طبق اساسنامه انجمن تنها اعضای پیوسته می‌توانند به عضویت شورای اجرایی درآیند و در مجمع عمومی صاحب رأی باشند.
- حق عضویت سالانه جهت دوره مهر ۸۶ - مهر ۸۷ برای عضویت پیوسته در قبال دریافت تمامی نشریات ادواری انجمن ۱۵۰۰۰۰ ریال می‌باشد.
- حق عضویت سالانه جهت دوره مهر ۸۶ - مهر ۸۷ برای عضویت وابسته در قبال دریافت خبرنامه و گزارش ۶۰۰۰۰ ریال، خبرنامه و گزارش و یکی از مجلات "فرهنگ و اندیشه ریاضی" یا "بولتن انجمن ریاضی ایران"، به زبان انگلیسی ۹۰۰۰۰ ریال و کلیه نشریات ادواری انجمن ۱۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد.
- اعضای انجمن آمار ایران، انجمن ریاضی آمریکا، انجمن ریاضی فرانسه، دانشجویان، دانش آموزان و معلمان سطوح مختلف آموزش و پرورش می‌توانند با ضمیمه کردن کپی کارت عضویت (برای اعضای انجمن‌ها) و کارت دانشجویی یا دانش آموزی معتبر (با تاریخ) و کارت آموزش و پرورش از تخفیف ۵۰ درصدی برخوردار شوند.
- می‌توانید حق عضویت خود را به یکی از نمایندگان انجمن بپردازید یا آنرا به حساب جاری ۱۰۱۰۱ بانک ملت شعبه بهجت آباد کد ۶۳۱۹/۸ و یا حساب جاری ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ بانک تجارت شعبه کریمخان زند غربی کد ۰۰۳۷ به نام انجمن ریاضی ایران واریز کنید و رسید آن را همراه با تکمیل شده این فرم به نشانی انجمن ریاضی ایران، صندوق پستی ۱۳۱۴۵/۴۱۸، تهران، بفرستید.

حامیان و اعضای حقوقی انجمن ریاضی ایران

مؤسسات و نهادهای زیر با کمک‌ها و پشتیبانی‌های خود از فعالیت‌های انجمن ریاضی ایران حمایت کرده‌اند. شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران از این حمایت‌های ارزشمند صمیمانه سپاسگزار است.

• شهرداری منطقه ۶ تهران

شهرداری منطقه ۶ تهران ساختمان واقع در پارک ورشو تهران را به دبیرخانه انجمن تخصیص داده است.

• کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

این کمیسیون هر ساله مبلغی را به‌عنوان کمک بلاعوض به هر کدام از انجمن‌های علمی تحت پوشش خود تخصیص می‌دهد.

• اعضای حقوقی

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و مراکز فرهنگی، آموزشی و پژوهشی زیر در دوره ذکر شده با پرداخت حق عضویت حقوقی، از انجمن ریاضی ایران حمایت کرده‌اند. از رؤسا، مسؤولان و نمایندگان انجمن در این مؤسسه‌ها قدردانی می‌شود.

دوره مهرماه ۱۳۸۵ تا مهرماه ۱۳۸۶	دوره مهرماه ۱۳۸۴ تا مهرماه ۱۳۸۵
دانشگاه آزاد اسلامی واحد آشتیان	دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحدهای:
دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان	استهبان - شبستر - کرمان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر	گرگان - مبارکه - مرند
دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر	مرودشت - مشهد - نور - همدان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان	دانشگاه اراک - دانشگاه الزهرا - دانشگاه تبریز
دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور	دانشگاه تربیت مدرس - دانشگاه رازی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان	دانشگاه زنجان - دانشگاه سمنان
دانشگاه اصفهان - دانشگاه تبریز	دانشگاه شهید بهشتی
دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی	دانشگاه صنعتی اصفهان
دانشگاه تربیت معلم تهران	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
دانشگاه زنجان - دانشگاه سمنان	دانشگاه صنعتی شاهرود
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دانشگاه صنعتی شیراز
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	دانشگاه علوم پایه دامغان
دانشگاه صنعتی شاهرود	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی
دانشگاه صنعتی شیراز	دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی شیخ بهایی
دانشگاه قم - دانشگاه گیلان	دانشگاه قم
دانشگاه ولی عصر رفسنجان - دانشگاه یاسوج	دانشگاه کاشان
مؤسسه فرهیختگان فرزانه نخبه	دانشگاه ولی عصر رفسنجان (عج)
مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان	دانشگاه یزد

Newsletter of Iranian Mathematical Society

Vol. 29, No. 2, Summer 2007

تقویم همایش‌های انجمن ریاضی ایران

هفتمین کنفرانس سیستم‌های فازی ایران

۸ تا ۱۰ شهریور ۱۳۸۶، دانشگاه فردوسی مشهد

سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران

۱۲ تا ۱۵ شهریور ۱۳۸۶، دانشگاه زنجان

نهمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران

۱۷ تا ۱۹ شهریور ۱۳۸۶، زاهدان

هشتمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی

پاییز ۱۳۸۶، دانشگاه صنعتی شریف

سمینار ریاضیات مالی و صنعتی و بازار کار

پاییز ۱۳۸۶، مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

هفدهمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن

زمستان ۱۳۸۶، دانشگاه اراک

نوزدهمین سمینار جبر

۱۳۸۶، دانشگاه سمنان

سی و دومین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور

اردیبهشت ۱۳۸۷، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

سی و نهمین کنفرانس ریاضی ایران

شهریور ۱۳۸۷، دانشگاه شهید باهنر کرمان

سی و سومین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور

اردیبهشت ۱۳۸۸، دانشگاه تربیت مدرس

چهلمین کنفرانس ریاضی ایران

شهریور ۱۳۸۸، دانشگاه صنعتی شریف

جوایز و مسابقات انجمن ریاضی ایران

جایزه عباس ریاضی کرمانی (۱۳۶۷ - ۱۳۸۶)

مقالات برتر ارائه شده در کنفرانس‌های سالانه ریاضی ایران

جایزه غلامحسین مصاحب (۱۳۵۸ - ۱۳۸۹)

نویسندگان آثار برجسته ریاضی به فارسی

جایزه منوچهر وصال

مقالات برتر ارائه شده در سمینارهای سالانه آنالیز ریاضی

جایزه ابوالقاسم قربانی (۱۳۸۰ - ۱۳۹۰)

مقالات برتر در زمینه تاریخ ریاضیات

جایزه مهدی بهزاد

برترین مدیریت و پیشبرد ریاضیات کشور

جایزه محسن هشتروندی

مقالات برتر ارائه شده در سمینارهای دوسالانه هندسه و توپولوژی

جایزه تقی فاطمی

بهترین مدرس ریاضی

مسابقات ریاضی دانشجویی کشور

هر سال در یکی از دانشگاه‌ها برگزار می‌شود

مسابقه مقاله نویسی انجمن ریاضی ایران

برای ریاضی پژوهان جوان

همایش‌های ماهانه انجمن ریاضی ایران

هر ماه در یکی از دانشگاه‌های تهران و همچنین در دانشگاه‌های فردوسی مشهد، شهید چمران اهواز و شیراز برگزار می‌شود.

نشریات ادواری انجمن ریاضی ایران

۱ - خبرنامه (فصل‌نامه، ۴ شماره در سال)

۲ - فرهنگ و اندیشه ریاضی (دو فصل‌نامه، ۲ شماره در سال)

۳ - بولتن (به زبان انگلیسی، دو فصل‌نامه، ۲ شماره در سال)

کتاب و نشریات غیرادواری انجمن ریاضی ایران

۱ - راهنمای اعضا (دوره‌ای)

۲ - گزارش همایش ماهانه (جلد ۱، فارسی)

۳ - گزارش همایش ماهانه (جلد ۲، انگلیسی)

۴ - واژه‌نامه ریاضی و آمار

۵ - گزیده‌ای از مقالات ریاضی

۶ - انفجار ریاضیات (انتشار الکترونیکی: CD و web site)

مزایای عضویت در انجمن ریاضی ایران

۱ - در پیشرفت ریاضی و عمومی کردن ریاضیات سهیم می‌شوید.

۲ - از رویدادهای مهم ریاضیات در ایران و جهان با خبر می‌شوید.

۳ - نشریات ادواری انجمن را دریافت می‌کنید.

۴ - از تخفیف ثبت‌نام در تمام همایش‌های انجمن برخوردار می‌شوید.

۵ - کارت عضویت دریافت می‌کنید و به عنوان عضو مبادله‌ای با

برخی از انجمن‌های ریاضی جهان و انجمن‌های علمی دیگر

ایران حق عضویت کمتری می‌پردازید. در حال حاضر انجمن

آمار ایران، انجمن ریاضی آمریکا و انجمن ریاضی فرانسه با

انجمن ریاضی ایران قرارداد عضویت مبادله‌ای دارند.